

סֵפֶר מֵאֲמֵרֵי הַרְשָׁבִי הַזֶּהר הַקָּדוֹשׁ

הַקִּדְמַת הַזֶּהר

בו יבואו ליקוט מאמרי רבי שמעון בר יוחאי ע"ה, מהזוהר הקדוש כסדר המאמרים, עם תרגום ללשון הקודש, מפוסק ומחולק לקטעים, למען ירוץ הקורא בו, כי מלבד מעלת לימוד הזוהר הקדוש אשר בונה בשמים עליותיו עוד יש מעלה עצומה לידבק בדברי אדונינו הרשב"י זיע"א בכל מקום, אשר עליו נאמר: "רבי שמעון דנהיר כל עלמא באורייתא" (זוהר ח"א קנ"ו) כדי להמשיך נשמתו אצלינו, ולעורר תפילתו לפני אדון כל בעד דורינו השפל הזה למען הקים השכינה מעפרא ולגאלינו ולפדותינו לתשועת עולמים. ובוודאי על ידי כן יתקבלו התפילות ברצון וברחמים, כמו שכתב בספר חסידים (סימן רכ"ד), וז"ל: וכל האומר דבר שמועה מפייהם הם מתפללים עליו שם ומליצים טובה עליו, עכ"ל.

יִזְכָּא לְאֹזֶר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֶּהר הָעוֹלָמִי",
בַּעִיָּה קִבְּיָת שְׁמֵשׁ תּוֹכֵב"א, חוֹדֶשׁ טֵבֶת תשע"ב ל"פ"ק

הוצאת:



שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר
הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

עימוד ועיצוב ספרים מקצועי

'מקראי אור'

052-7615936

yoel32@neto.net.il

❁ בשער ❁

בו יבואו ליקוט מאמרי רבי שמעון בר יוחאי ע"ה, מהזהר הקדוש [ומהש"ס בבלי וירושלמי ומדרשים] כסדר המאמרים, עם תרגום ללשון הקודש, מפוסק ומחולק לקטעים, למען ירוץ הקורא בו, כי מלבד מעלת לימוד הזהר הקדוש אשר בונה בשמים עליותיו עוד יש מעלה עצומה לידבק בדברי אדונינו הרשב"י זיע"א בכל מקום, אשר עליו נאמר: **"רבי שמעון דנהיר כל עלמא באורייתא"** (זהר ח"א קנ"ו). כדי להמשיך נשמתו אצלינו ולעורר תפילתו לפני אדון כל, בעד דורינו השפל הזה, למען הקים השכינה מעפרא, ולגאלינו ולפדותינו לתשועת עולמים. כמו כן, יועיל קובץ זה, לעולים ציונה^א למקום הקדוש במירון, לקיים רצון הצדיק שאמר **"בני שנו מידותי"** (גיטין ס"ז), ויהיו שפתותיו דובבות בקבר לנחת רוח לבורא עולמים, ובוודאי על ידי כן יתקבלו התפילות ברצון וברחמים, כמו שכתב בספר חסידים (סימן רכ"ד), וז"ל: **וכל האומר דבר שמועה מפייהם הם מתפללים עליו שם ומליצים טובה עליו, עכ"ל**, וכמו שאמר הרשב"י בזהר (ח"ג קמ"ד): **אנן קיומי עלמין דעלמא מתברך בגינן**, [אנו מקיימי העולם שהעולם מתברך בזכותינו].

כתוב בתיקוני זוהר (תיקון ו'), **שהקב"ה משרה שכינתו על ציוני הצדיקים, ועלינו לידע שיש בציונו הקדוש במירון השראת השכינה, וכל הזוכים ללמוד בציונו הקדוש של הרשב"י ורבי אלעזר ברבי שמעון זי"ע, את תורתם, הם עושים נחת רוח לנשמתם הקדושה, ובוודאי יתנו להם מתנות טובות, כמו שכתב המהרח"ו בשער הגלגולים** (דף נ"ד).

אמרו חז"ל ביבמות (צו ע"ב - צו ע"א): ... **אזל ר' אלעזר אמר לשמעתא בי מדרשא, ולא אמרה משמיה דר' יוחנן. שמע רבי יוחנן איקפד. ... ורבי יוחנן מאי טעמא קפיד כולי האי? דאמר רב יהודה אמר רב: מאי דכתיב "אגורה באהלך עולמים"? וכי אפשר לו לאדם לגור בשני עולמים? אלא אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, יהי רצון שיאמרו דבר שמועה מפי בעוה"ז. דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי: כל תלמיד חכם שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה - שפתותיו דובבות בקבר. אמר ר' יצחק בן זעירא ואיתימא שמעון נזירא: מאי קראה? "וחכך כיין הטוב הולך לדודי למישרים דובב שפתי ישנים". ככומר של ענבים. מה כומר של ענבים כיון שמניח אדם אצבעו עליו מיד דובב, אף תלמידי חכמים כיון שאומרים דבר שמועה מפייהם^ב בעולם הזה שפתותיהם דובבות בקבר^א.**

לישן בקבר, שנאמר (שיר השירים פרק ז' י') **"וְחָכְךָ כְּיֵין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוֹדִי לְמִישְׁרִים דּוֹבֵב שְׁפָתַי יִשְׁנִים"** (מדרש תנחומא כי תשא סימן ג'). ובפסיקתא (רבותי פ"ב): **אמר רבי יוחנן ... בשעה שהזקן יושב ודורש ואומר כך אמר רבי עקיבא, כך אמר רבי שמעון בר יוחאי שפתותיהם רוחשות שם, כמו שכתוב דובב שפתי ישנים, לכך נאמר "ירננו על משכבותם", עכ"ל.**

ג. ופירש על זה בספר יערות דבש, (חלק שני - דרוש ז): ... היינו להבין, מכל מקום איך דר בב' עולמות, אבל **כשאומרים דבר שמועה מפיו, אז נשמת צדיק מתלבשת שם בלומדים, ועומדת שם, וכך שפיר אמרין דר בב' עולמות, בעולם הנצחי ובזה העולם, גם נתלבשת בגוף בקבר בהבלא דגרמי, כך אמרו שפתותיו דובבות בקבר,**

א. הקדוש ברוך הוא וכל הפמליא של מעלה וכל נשמות הצדיקים נמצאים בְּמֵרוֹן בְּל"ג בעומר בְּעַת הַהִילּוּלָא קְדִישָׁא שֶׁל רִשְׁב"י: הַרְבֵּה הַקְדוּשׁ רַבִּי חַיִּים בֶּן עֶשֶׂר, הָאוּר הַחַיִּים, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, הִנֵּה פֶעַם אֶחָד בַּהִילּוּלָא פֹה עִיר הַקְדָּשׁ צֶפֶת תְּבֵנָה וְתַמְנוֹן, וְקִשְׁעָלָה לְמֵרוֹן וְהִגִּיעַ לְתַחֲתִית הָהָר שְׁעוּלִים לְצִיּוֹן הַרְבֵּי שְׁמֻעוֹן בֶּן יוֹחָאי, יָרַד מִהֶמְמוֹר וְהִנֵּה עוֹלָה עַל יָדָיו וְעַל רִגְלָיו, וְכָל הַדָּוָר הִנֵּה נוֹעֶה בְּבִהְמָה וְצוֹעֵק, הֵיכָן אֵנִי הַשֹּׁפֵל נִכְנָס, לְמִקּוֹם אֵשׁ שְׁלֵהֶבֶת קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכָל פְּמִלְיָא שֶׁל מַעְלָה הָא, וְכָל נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שָׁמָּה, וְבַעַת הַהִילּוּלָא הִנֵּה שָׁמָּה שְׁמֻחָה גְּדוּלָה, עֵינֵי שָׁם (רבי שמואל העליר גאב"ד צפת בסוף כבוד מלכים).

ב. וכן אמר רבי שמעון בר יוחאי אין תלמידיו מניחין אותו

ועל אחת כמה וכמה שצריך ללמוד את תורת הרשב"י על ציונו הקדוש שהוא בעל המימרא, ולעשות לו נחת רוח¹, וכמו שאמר רבי אבא בזוהר (ח"ב דף ס"ח:): **"מילין דאורייתא דרבי שמעון בר יוחאי יתנהירו בעלמא עד דייטי מלכא משיחא"** [דברי התורה של רבי שמעון בר יוחאי יאירו בעולם עד בוא מלך המשיח] ואי אפשר לתאר כמה גדול כח הלומד זהר הקדוש שעל ידי זה מעורר ומפעיל וממשיך את נשמת הרשב"י עליו השלום, ממש כפשוטו, לרחם עלינו, כמו שאמרו בגמרא (סוכה דף מה ע"ב): ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה ואילמלי אליעזר בני עמי מיום שנברא העולם ועד עכשיו ואילמלי יותם בן עוזיהו עמנו מיום שנברא העולם עד סופו ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי ראיתי בני עליה והן מועטין אם אלף הן אני ובני מהן אם מאה הם אני ובני מהן אם שנים הן אני ובני הן.

ואפילו בדורנו הפשוט בכל רגע ובכל מקום תוכלו להתקשר לנשמת הרשב"י² ולזכות לישועות נפלאות, ובוודאי הרשב"י זי"ע יכיר לכם טובה

ויש שם גם חלק מן הנפש והיא נק' הבלא דגרמי. כן הוא בבית המקדש, נשאר הכותל המערבי, וה"ס זה לזו שעליו יבנה הבנין לע"ל, ואותה הקדושה השורה עליו נק' הבלא דגרמי³.

ובספר תורה וחיים להר"ח הטוב זי"ע (מערכת חת), כתב: אם אומרים חידושים של תלמיד חכם שכבר בעולם העליון, הרי הוא בא מעולם העליון לאותו מקום כמבואר בזוהר הקדוש (חלק ג' פרשת פנחס דף ר"כ ע"א), וז"ל: שמעו חד קלא דהוה אמר, פנון אתר פנון אתר לרבי פנחס בן יאיר, דאיהו גבייכו, דתנינן דכל אתר דצדיקא אתחדש ביה מלי דאורייתא, כד איהו בההוא עלמא, פקיד לההוא אתר ואתי ליה לגביה, וכל שכן כד שראן בגווייה צדיקיא אחרנין, לחדתא בההוא אתר דאמרין מלי דאורייתא, כגוונא דא דהוה אתי רבי פנחס בן יאיר למפקד לאתריה, ואשכח אלון צדיקיא מחדתין מלין דאורייתא, ואתחדש כמלקדמין ההוא מלה דרבי פנחס בן יאיר קמיה.

תרגום הוזהר: שמעו קול אחד שהיה אומר פנו מקום פנו מקום לרבי פנחס בן יאיר, שהוא בא אצלנו, שלמדנו, דבכל מקום שהצדיק חידש בו דברי תורה, כאשר הוא בעולם ההוא [העליון] פוקד לאותו מקום [בעולם הזה] ובא אליו, וכל שכן ששורין בו צדיקים אחרים לקדש אותו מקום, ולומדים שם תורה, כעין זה הנה בא רבי פנחס בן יאיר לפקוד מקומו, ומצא אלו הצדיקים מחדשין דברי תורה ונתחדש אותו דבר תורה שאמר מלפנים, רבי פנחס בן יאיר, עתה מתחדש לפניו כאן.

על ידי הפצת ספריו זוכה לישב במחיצתו בעולם הבא: המדפיס ספרים מממונו להוציא לאור תורה זוכה ויושב במחיצת התלמידי חכמים מתברי הספרים, שהרי על ידו יצא החיבור לעולם, ותרבה הדעת בכל עת, ואילו היה גזוז למקצועות המשכן בירכתיים, לא היו לומדים בו. - ב. והנה אמרו חז"ל במסכת יבמות (דף צ"ו ע"ב) שפתותיו דובבות וכו' כדאיתא שם, ולפי זה הגורם שיהיה החכם חי אחרי מותו, גם הוא זוכה ויושב במחיצתו, שהרי הוא גרם להחיותו, ואין ספק כשהוא בא לעולם הבא, החכם בעצמו עם סיעת

שנתלבש בגוף בקבר עכ"ל, (ועיין עוד ביערות דבש, חלק ראשון - דרוש טז).

ד. מתוך מכתבו של המרא דאתרא של מירון הגאון הצדיק רבי מאיר שטרן שליט"א: ביבמות (צז) בכוורות (לא) דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בר יוחאי, קל תלמיד חכם שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה שפתותיו דובבות בקבר. ורש"י שם ביבמות וזה לשונו, **שיהא שפתי נעות בקבר כאלו אני חי**. ורש"י שם בכוורות וזה לשונו: והנראה הוא לו שדומה כחי. רבינו גרשום שם דובבות בעולם הזה ופתותיו דובבות בעולם הבא. ואמרתיו לפרש תכן של "שפתותיו דובבות", מהו המשמעות ומה הנאה יוצא לו ולנו על ידי זה, פי אנו באים להרשב"י ומבקשים כל אחד בבקשתו הרוחנית והגשמית, שישגיגם אהד, פי אי אפשר זה בלי זה, ובמה מתרצה לפני הרשב"י שיתפלל ויעתיר בעדנו שהשם יתברך ימלא בבקשתנו, וזה על ידי שאנו לומדים תורתו בבקשתו "למדו תורתך" [גטין ס"ז] ועושים לו נחת רוח, ועל ידי זה הוא מקזיר לנו נחת רוח ומתפלל בעדנו, וכחו גדול, כמו שאמר על עצמו: יכולני לפטר את כל העולם מן הדין. וכמבאר בזהר הקדוש (חלק ג' דף קכ"ח) וזה לשונו: **אנן קיימי עלמין, דעלמא מתברך בגין**.

ה. והוא כמו ציווי להאיר את העולם בדברי תורתו של הרשב"י שעל ידו נמשיך את הארת המשיח לעולם, ונזכה להתגלותו בקרוב בב"א.

ו. כתב בספר פלא יועץ (ערך דובב) וזה לשונו: פירשו רבותינו ז"ל שכל תלמיד חכם שאומרים דבר תורה משמו בעולם הזה שפתותיו דובבות בקבר ויש לו הנאה ונחת רוח כשותה יין קונדיטון, כמו שכתוב בירושלמי מסכת שקלים.... כתוב בספרים שפעם אחת היה שמד ונגלה מוהר"מ אלשיך ז"ל בהקין, והציל לאחד מתוך ההפיכה, מפני סיבה שהיה לומד ספרו בתמידות, עכ"ל.

[ראה בליקוטים מכתבי הרמח"ל זצ"ל (רבי משה חיים לוצאטו) בענין כותל המערבי, סוד לזו: באדם נשאר עצם אחד בקבר הנקרא לזו, ועליו יבנה הגוף לתחית המתים.

ותושפעו ממקור הברכות, שכידוע שהזוהר הקדוש מגן ומציל מכל הצרות ומונע פגועים ואסונות.

פתוב במשנה באבות (פרק ג א): "עקביא בן מהללאל אומר, הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עברה. דע, מאין באת, ולאן אתה הולך, ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון, לפני מלך המלכים הקדוש ברוך הוא".

ובזוהר פרשת קרח¹ (דף קע"ח ע"א) כתב, בענין חשבון הנפש שצריך האדם לעשות בכל לילה עוד בעולם הזה ועל ידו ינצל מהגהינום ויזכה לגן עדן העליון.

"על בן יאמרו המושלים באו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון, כי אש יצאה מחשבון להבה מקרית סיחון אכלה ער מואב בעלי פמות ארנן" (במדבר כ"א - כ"ז-כ"ח), ובגמרא בבא בתרא (דף ע"ח ע"ב): א"ר שמואל בר נחמן א"ר יוחנן מאי דכתיב על בן יאמרו המושלים וגו', המושלים אלו המושלים ביצרים, בואו חשבון, בואו וחשב חשבוננו של עולם הפסד מצוה כנגד שצרכה² ושכר עברה כנגד הפסדה, תבנה ותכונן, אם אתה עושה בן תבנה בעולם הזה ותכונן לעולם הבא, עכ"ל. וכל מי שעיניו בראשו ועדיו בר דעה, ירוץ ויחטף ויאחז באילן החיים האמתיים.

בזוה"ק כתוב שכל יהודי חייב לחדש חידושים בשבת קודש, והקב"ה שואל לנשמה מה חידשה, ואם לא חידש נמצאת בבושה גדולה, ועתה על ידי הלימוד הנפלא בזוהר הקדוש ששעה שווה שנה כדברי ה"כסא מלך" ובשבת עולה לערך אלף שנה כדברי ה"בן איש חי" זי"ע, ובשמחה למיליון שנה כדברי ה"אורחות צדיקים", וביסורים כפול מאה כדאיתא ב"אבות דרבי נתן" (פרק ג' משנה ו'), רבי ישמעאל ברבי יוסי

בגיהנם, ובדרגא דשאל, וכלהו צווחין מאינן דרגין, הוא לא ישתאר תמן, ולא ישתבח בגיהנו, ועל דא אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאל, ולא ישתבח אלא לעילא לעילא, באתר דכמה נהורין ובוצינין, וכמה כסופין שארן ביה, וקודשא ברין הוא אתי (ס"א ותבי ליה) לאשתעשעא עם שאר צדיקיא די בגן עדן. זכאה חולקיהון דצדיקיא בהאי עלמא, ובעלמא דאתי, עליהו כתיב (תהלים קמ) אף צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניה, עכ"ל.

ח. סיפור מסוחר יהודי מוכר בירושלים עיה"ק: כשנודע לו דברי הבן איש חי והכסא מלך, ניצל את זמנו ולמד שש שעות בשבת אחת. וסיפר לי על כך. אמרתי לו שכשלומודים בשמחה, זה שווה מליון שנה, ענה לי, לו ידעתי הייתי לומד 13 שעות זוהר בשבת.

בואו וראו מוחו של סוחר שעושה חשבונות על כסף וזהב, כששומע חשבונות כאלו שיכול להגיע לעשירות גדולה כזה, ומקיים בעצמו את הפסוק "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף". ועל זה אפשר להמליץ דברי חז"ל הקדושים במסכת אבות (פרק ד' משנה א'): בן זומא אומר... איזהו עשיר השקט בחלקו, שנאמר (תהלים קכח), יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך. אשריך, בעולם הזה. וטוב לך, לעולם הבא.

ואנו מתפללים בכל יום: "ותן חלקנו בתורתך", ומיהו העשיר האמיתי זה ששמוח בחלק ולימוד התורה ובה מכפיל את תורתו באלף, וידוע דברי האר"י החי שעיקר עבודת ה' צריך להיות בשמחה, ועל ידה זוכים לכל המעלות וההשגות בסייעתא דשמיא.

מרחמוה יוצאין לקראתו לקבל פניו. (הגאון מהר"א איסטרוולס בספרו בן אברהם פרשת וישלח דף כ"ג ע"ב). (וכן שמעתיה דכבר אמרה רבי יהודה חסיד זי"ע).

הספר של הצדיק הוא נשמת הצדיק: בחלום וכו' עיין שם, ונא לעיין בהסכמת הגה"צ מהר"ח זוננפלד וזכותו יגן עלינו אמן, לספר "צדקה ומושפט", אודות הוצאה לאור. (ראה עוד מהר"ח פלאני זצ"ל בספרו "תורה וחיים" מ"ע ס' אות ריו). גם האדמו"ר מסאדיגורא וזכותו יגן עלינו אמן, מביא שהציון להצדיק הוא בשביל הגוף והנפש, והספר של הצדיק הוא לנשמת הצדיק.

ז. דבר אחר, כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאל. בגיהנם, אית ביה מדורין על מדורין. מדורא תתא שאל. מדורא תתא מניה, אבדון. ודא סמיך לדא. מאן דנחית לשאל, ודגון ליה ומתפן וצפצף ועולה. ה"א הוא דכתיב, (שמואל א ב) מוריד שאל ויעל. ומאן דנחית לאבדון, תו לא סליק לעלמין.

מאן דאית ביה עובדא טבא, או דאיהו (ס"א אי טבא איהו) מארי דחושבנא, הא אוקמוה דבכל ליליא וליליא עד לא ישכב, ועד לא נאים, געי בר נש למעבד חשבנא מעובדיו דעבד כל ההוא יומא, ויתוב מנייהו, ויבוע עלייהו רחמי. מאי טעמא בההיא שעתא. בגין דההיא שעתא אילנא דמותא שארי בעלמא, וכל בני עלמא טעמין טעמא דמותא, ובעי בההיא שעתא למעבד חשבנא מעובדיו, וידי עליהו, בגין דאיהי שעתא דמותא, ואלין אקרון מארי דחושבנא. וכן מאן דאשתדל בדעת ובחכמה למעבד למאריה, כד יעברין ליה לאסתקא ולאסתכלא באינו חייבין דאתגרדו

אומר... לפי שטוב לו לאדם דבר אחד בצער ממאה בריווח¹, וגם צער כבישת היצר נחשב ליסורים, ובפרט אלו חברי הכולל שלומדים כל הלילה, ואיתא בילקוט שמעוני (קהלת פרק ב - רמז תתקסח): אמר רבי חנינא בר פפא תורה שלמדתי באף נתקיימה לי.

בואו וראו היוצא מחשבון זה: שעה אחת בשבת קודש שווה מאה מיליון שנה תורה, ועוד נחשב כמו שמחדשים חידושים בתורה, וזהו בוודאי חידושים אמיתיים ותורה לשמה, ובכך כל אחד ימצא תיקון ונחת לנשמתו.

אמרו חז"ל (אבות פרק ה' י"ח), כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו, חטא מלשון חטא ועבירה, וגם מלשון חיסרון כמו: "וְהִיְתִי אֲנִי וּבְנֵי שְׁלֹמֹה חֲטָאִים" (מלכים א' פרק א' פסוק כא). פירוש: חסרים.

ובמה נתקן את העבירה? במה נשלים את החיסרון? כתוב בפסוק (ירמיה פרק י"ג י"ז) "בְּמִסְתָּרִים תִּבְּכֶּה נִפְשִׁי מִפְּנֵי גֹהַ וְדָמַעַ תִּדְמַע וְתִרְדַּע עֵינַי דִּמְעָה פִּי נִשְׁפָּה עֵדֶר ה'". ודרשו חז"ל (חגיגה דף ה' ע"ב): אמר רב שמואל בר אינאי משמיה דרב, מקום יש לו להקדוש ברוך הוא ומסתרים שמו, מאי מפני גוה, אמר רב שמואל בר יצחק, מפני גאוותן של ישראל שניטלה מהם ונתנה לעובדי כוכבים, רב שמואל בר נחמני אמר, מפני גאוותה של מלכות שמים, עכ"ל. וכתוב בזוהר הקדוש (חלק ב דף מ"ו ע"א, ובאדרא) כל הלומד אחר חצות לילה² הקדוש ברוך הוא משקיט את המלאכים וכולם מקשיבים

קיימין לפולחנא דמאריהון ועסקי באורייתא ובשבחא דקודשא בריך הוא, עד דאתי צררא.

תרגום: בשעה שיורד הלילה, והשערים (של הקדושה) נסגרים, (זו הסיבה שאסור לעסוק במקרא עד חצות) מתעוררת הנקבה של התהום הגדולה, (תהום - אותיות המוות, והיא אימם של כל המזיקים) וכמה מחבלים ומזיקים נמצאים בעולם, והקב"ה מפיל שינה על כל בני העולם, ואפילו על כל מי שיש בהם התעוררות חיות (אפילו מי אדם שער בלילה מסתלקים ממנו החיים ונשאר רק כיסא דחיותא - כיס חיים המאפשר לגוף לפעול, וכל פעולותיו ברדת החשיכה הם בכח המזיקים) והם משוטטים בעולם ומוזדיעים לבני אדם מילים מהם שקר ומהם אמת, ובני אדם נקשרים בשנתם. (זו הסיבה שרוב הפשעים מתבצעים בלילה) כאשר מתעוררת רוח צפון ונחצה הלילה (חצות לילה), אש יוצאת ומכה תחת כנפי התרנגולים והם קוראים, והקב"ה נכנס לגן עדן להשתעשע עם הצדיקים, ואז כרוז יוצא וקורא וכל בני העולם מתעוררים במיטתם, יש בהם שיש להם התעוררות של חיים והם קמים לעבודת בוראם ועוסקים בתורה ובשבח הקב"ה עד שעולה הבוקר.

הסבר: עין הדעת טוב ורע מחולק ליום שהוא טוב ולילה שהוא רע, בצאת הכוכבים ננעלים השערים של הקדושה ועין המוות פורס עצמו על העולם, כל הרוחניות הקדושה עולה, כולל זו שנמצאת בכל יהודי, נשארת רק חיות הגוף שנשלט על ידי עין המוות, על ידי כוחות הטומאה, כל עיסוק בתורה שבכתב נותן כוח לכוחות הטומאה, על כן אסרו יודעי הסוד עיסוק בתורה שבכתב - הכוונה לכל התנ"ך, ואילו תורה שבעל פה היא חרב המקצצת בכוחות הטומאה, בה אפשר לעסוק אבל בחבורה, בבית מדרש, בבית כנסת. הקב"ה אמר "אני לא שנית", המשתנה הוא

ט. כתב החפץ חיים בספר צפית לישועה (פרק א): וידוע דאיתא באבות דרבי נתן דפעם אחת בצער שקול ממאה פעמים שלא בצער, ועבודת השם יתברך כעת היא טהורה ונקיה שאין בה מטרה לכבוד או שאר פניות, כי אדרבא נתקיים בנו בעוה"ר וסר מרע משתולל על הבריות, (פרש"י בסנהדרין דף ע"א ע"ב כל העולם אומרין עליו שוטה הוא, היינו משתולל לשון שטות), ויראי ה' ימאסו אצל כמה סוגי אנשים. ויש אנשים אשר בשביל לעשות את בניהם יהודים כשרים כדת התורה, מקבלים עליהם לחיות חיי עוני ודוחק כל ימיהם, ומשאריהם עמלם יפרישו שכר למלמדים ומורים שיחזקו בניהם בתורת ה'. ואינם מהגרים ממקומם למרות עוניים ודוחקם למקומות הרחוקים שהפרנסה מצויה יותר, בשביל חינוך בניהם לתורה ויראה, בודאי נוכל לומר דנחשב זה תשובה לה' בכל לב ונפש.

י. בזוהר (חלק ג דף נב ע"ב - פרשת מצורע):

הקב"ה נכנס לגן עדן להשתעשע עם הצדיקים, ואז כרוז יוצא וקורא

בשעתא דרמש ליליא, ותרעין סתימין, אתער נוקבא דתהומא רבא, וכמה חבילי טריקין משתכחי בעלמא, כדין אפיל קודשא בריך הוא שיתא על כל בני עלמא, ואפילו על כל די בהון אתערותא דחיי, ואינון שאטן בעלמא, ומוזיעין להו לבני נשא מלין, מנהון כדיבין ומנהון קשוט, ובני נשא אתקטרו בשינתא. כד אתער רוחא דצפון ואתפליג ליליא, שלהובא נפקא ובטש תחות גדפוי דתרנגולא, וקרי, וקודשא בריך הוא עאל בגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקייא, וכדין כרוזא נפיק וקרי, וכל בני עלמא מתערי בערסייהו, אינון די בהון אתערותא דחיי,

לקולו^{יא}, וזה לשון הזוהר הקדוש: אבל בפלגות ליליא^{יב} קודשא בריך הוא עאל בגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקא, וכדין בעי ליה לבר נש למיקם ולמלעי באורייתא, והא אתמר דקודשא בריך הוא וכל צדיקא דבגנתא דעדן כללו צייתין לקליה, הדא הוא דכתיב (שיר השירים פרק ח' י"ג)^{יג} "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני". והא אוקמוה היושבת בגנים דא כנסת ישראל, דאיהי משבחת ליה לקודשא בריך הוא בשבחא דאורייתא בליליא, זכאה חולקיה^{יד} מאן דאשתתף בהדה, לשבחא ליה לקודשא בריך הוא בשבחא דאורייתא.

מצוע לכתוב בספר כל בני ביתו העומדים בבית ה' בלילות ומושך עליהם חוט של חסד. ומאותו החוט נחתר אותו צדיק בכתר המלך, ויראים ממנו עליונים ותחתונים, ואין בעלי הדין שולטים עליו, לפי שהוא רשום בסימן המלך וניכר שהוא מבני ביתו, ולפיכך אין דנין אותו. והנהיר בזה מעיד על עצמו שהנשמה הקדושה מאירה בו, ומאהבתו ביוצרו מתעורר לעבודתו. ובשביל שהיא שעה רצויה היה מזהיר הנביא ואומר (איכה ב' ט), קומי רוני בלילה לראש אשמורות, וכתוב (ישעיה כו' ט), נפשי איתך בלילה. וצריך לזהר שלא יפסיק משיתחיל עד שיתפלל עם הנץ החמה, עכ"ל.

יב. מעלת לימוד חצות מבעל הסולם זיע"א: "הצנע לכת עם ה' אלוקיך" - אדמו"ר ברוך שלום סיפר שדרך אביו הקדוש היתה להתעורר בחצות, מדי לילה, וללמוד עד אור הבוקר. ובאם היה נרדם היתה דרכו להעניש את גופו, והיה שם רגליו בתוך מי הקרח, הוא העדיף את היסורים הללו על פני השינה. עוד סיפרו שבני הקהילה שמו ליבם עד מהרה. לאיש אלוקים זה, כשראה זאת מרן זיע"א החליט לעשות מעשה בכדי לבטל הערכה זאת, כי רצה שכל מעשיו יהיו בהצנע לכת.

יג. וברש"י (שם) היושבת בגנים - הקב"ה אומר לכנסת ישראל את הנפוצה בגולה רועה בגנים של אחרים ויושבת בבתי כנסיות ובבתי מדרשות. **חברים מקשיבים לקולך** - מלאכי השרת חבריך בני אלקים דוגמתן מקשיבים ובאים לשמוע קולך בבתי כנסיות. **השמיעני** - ואחר כך יקדישו הם שנאמר (איוב ל"ח) "בין יחד כוכבי בקר" אלו ישראל, ואחר כך "ויריעו כל בני אלקים".

יד. "הוא קעלה על מוקדה על המזבח כל הלילה" אפשר לרמוז על העוסק בתורה בלילה מחצות ואילך דאין קץ לשבחו. כמו שהפליא והגדיל בזוהר הקדוש עניין זה עד מאוד ועל עניין זה נקרא דוד חי וקיים. והטעם כמו שכתוב בזוהר הקדוש דבאותה השעה הקב"ה משתעשע עם הצדיקים בגן עדן ובאותה השעה באה השכינה לפני הקב"ה, והמשתתף עם הצדיקים והשכינה בעת ההיא בתורה הוא נקרא אומר מבני היכלה דמטרונתא.

והעיקר שישם בליבו הקם באותה שעה דלמוד כדי לתת עזר וסיוע לשכינה, וקודם לימודו צריך שיצטער על צער השכינה. וזה הכתוב שאמר זאת תורת העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה דהיינו מחצות לילה ואילך הנקרא לילה. וצריך שקודם לימודו אש המזבח תוקד בו דהיינו שיהיה מצטער על גלות השכינה וצערה (פיתוחי חותם לרבינו יעקב אבוחצירא זצוק"ל פרשת צו).

האדם, בדורות הקודמים ידעו מעלת לימוד הלילה כמו שאמרנו, "אין חדש תחת השמש", וכשאין שמש ויש ירח אין יש חדש, כל חידושי התורה נקנים בלילה, חוט של חסד מלווה את העוסק בתורה בלילה אחרי חצות, אדם העוסק בתורה בלילה נקרא קדוש, וצדיק וכן לקב"ה, והקב"ה שומע לקולו וכל בקשותיו מתמלאות וברכותיו מתקיימות, והוא עבד השם ועבד לשכינה ובבוא משיח צדקנו, יעמוד כל עם ישראל לפניו ולפתע יקרא המשיח בשמות יחיד סגולה שלמדו ועסקו בתורה בלילה ולפני כל ישראל יגיד לכל אחד, אתה!!! בזכותך אני כאן, בזמן הזה, שהם שקרבו את הגעתו.

כל אחד יכול, שעה, שעתיים, או לכל הפחות חצי שעה בלילה אחר חצות ללמוד תורה ולעסוק בפדיון השכינה והמשיח משיבים ומצערם וכך תקרב את הגאולה!!

קימה אחר חצות לילה, זולת היותו מכלל אבלי ציון וירושלים שנאמר עליהם (ישעיה פרק ס"ו) שישו אתה משוב כל המתאבלים עליה, גם כי הקדוש ברוך הוא באותה שעה מתאבל ושווא כארי. גם בעסקו אז בתורה אמרו רבותינו ז"ל (שה"ש רבה ה' ז') אין רנה של תורה אלא בלילה, ואמרו רבותינו ז"ל (ע"ז דף ג' ע"ב) כל העוסק בתורה בלילה חוט של חסד מושך עליו ביום, ואמרו רבותינו ז"ל (תמיד דף ל"ב ע"ב) כל העוסק בתורה בלילה שכינה כנגדו. וכתוב (איכה ב' י"ט) קומי רוני בלילה, ולא זכה דוד המלך ע"ה להיות חי וקים בעולם הזה ובעולם הבא אלא על זה הדבר כמו שכתוב (תהלים קי"ט י"ט) חצות לילה אקום להודות לך. ובכל ספר הזוהר נתבאר שבחי המצוה הזו לאין קץ, גם משרה רוח הקודש על האדם כנוכח שם בפרשת שמות (י"ח ע"ב): (שערי קדושה חלק ב' שער ז').

יא. וכתב השל"ה הקדוש (מסכת חולין - פרק דרך חיים תוכחת מוסר כ"א): **וכשקול רנה של תורה עולה מלמטה, מחריש הקב"ה כל צבא מעלה ומקשיבים הקול ההוא, וכנסת ישראל וכל צבא המלאכים מקשיבים הקול ההוא, כענין שכתוב (שה"ש ח' ג'), היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני. וכשהקב"ה מושך חוט של חסד על כנסת ישראל, נוטלים חלקם כל המתחברים עמה בלילה ולפני שהיה דוד יודע דבר זה, אמר חצות לילה אקום להודות לך וגו' (תהלים קי"ט סב), וכתוב (תהלים טו, ט), עורה כבודי וגו', ודרשו רז"ל אני מעיר את השחר ואין השחר מעיר אותי, לפי שלא היה ישן אלא כשינת הסוס, והוא סוד נעלם. וכשעלה עמוד השחר באה הכלה מעוטרת מכמה שירות ותושבחות וכמה מיני תודה, כלולה ממעלה וממטה, ויושבת בחיק דודה. וכשרואה אותה באותה התיקון הטוב,**

ובכתבי האר"י מובא (שער הפסוקים - ספר שיר השירים): "היוֹשֶׁבֶת בְּגָנִים חֲבִירִים מְקֻשָּׁיִם לְקוֹלָהּ הַשְּׂמִיעִינִי" ראשי תבות: ח'בירים מ'קשיבים ל'קולך ה'שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות, על פסוק "והנה נער בוכה ותחמול עליו" וגו', והבן זה.

מורי ורבותי קהל קדוש! עד מתי תהא שכינתא בגלותא? היאך לא נחוס על אבינו שבשמיים? - מלך המשיח מתגולל ביסורים ומתחנן אלינו, הוא רוצה לבוא, השם יתברך רוצה לגאלנו, וכל זה תלוי רק בנו!!!

ומה העצה? משה רבינו אליהו הנביא והרשב"י זיע"א נתנו לנו עצה טובה קלה ומועילה מה לעשות לקירוב הגאולה, וכיצד נזכה שיבוא תיכף ומיד.

העצה הפשוטה היא: שנעשה סיום כל ספר הזוהר בכל יום ויום, וזה קל מאוד, אם יש לנו 26 אברכים יכולים לסיים בכל שבוע על ידי שכל אברך ילמוד שתי שעות ביום שבעה ימים [או שילמדו כל האברכים 3 שעות בחמשה ימים] ובכך יסיימו כל שבוע את כל הזוהר הקדוש בחבורה הקדושה, ובכך מכפילים את זכויותיהם במאות ואלפים^{טו}, והשתי שעות אלו ילמדו בחצות הלילה בשעות 2-12 שהן השעות הכי היקרות והחשובות בשמיים (כמבואר בזוהר הקדוש בככמה מקומות), וכן כל אחד בכל העולם כולו יוכלו להצטרף ללומדי חצות אלו בכל העולם כולו, ומתקשרים להרשב"י פנים אל פנים, עם הלומדים בציונו הקדוש.

אחים יקרים! כולנו ביחד יכולים להביא אותו, תיכף ומיד בעזרת השם. א. באחדות ואהבת ישראל כמו שאמרו בזוה"ק (זוהר חדש נח דף ל'), שבזכות חדא כנישתא יתכנש כל גלותא. ב. עלינו להרבות מיליוני שעות תורה. ג. ולזכות לכל זה, יכולים רק בלימוד זוהר הקדוש. וכל אחד יזכה את חברו וחברך חבא אית ליה, ושכרו גדול יותר ממה שאמרו חז"ל "יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני העני עושה עם בעל הבית".

כמו שכתוב בזוהר (פרשת תרומה דף קכ"ח ע"א): מִסְפָּנָא זְכִי לְבָנִי נִשָּׂא בְּכֶמֶה טָבָאן, בְּכֶמֶה גְּנִיזִין עֲלֵאִין, וְלֹאֵן אֵיהּ כְּמָאן דְּיִזְכִּי בְּחֵיבֵיכָא. מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֶלָּא מְאָן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּתֵר מִסְפָּנָא, אֵיהּ אֲשֵׁלִים חֲיִין לְנַפְשִׁיהּ, וְגֵרִים לִיָּה לְאַתְקִימָא, וְזְכִי בְּגִינִיָּה, לְכֶמֶה טָבָאן לְהֵוֹא עֲלֵמָא.

זוהר לשון ארמית:

ובעד כל הערבות של ששים רבוא שעליו, אם כן כל שכן במדה טובה כשאדם זוכה בזכות אלו עשרה זוכה ככל עשרה זכותים אשר לחברו, ואז עולה זכות כל אחד ואחד לזכות מאה, וזה רמזו רז"ל "מה ה' אלקיך שואל מעמך" שדרשו אל תקרי מה אלא מאה, כי ה' אלקיך נאמר על השעה שישראל מקבלים עליהם עול מלכותו, ומקדשים ומברכים שמו בעולם, ואין אומרים דבר שבקדושה בפחות מעשרה, אז יעשה החשבון של כל אחד לחשבון מאה, ואמר הקרא מאה זכותים יש לך בשעה שה' אלקיך, וזה רמז כי אתה תשלם לאיש כמעשהו, פרוש לפי הפעולה שפעל אם זכה הרבים בזה הפעולה, אז זכות הרבים תלוי בו ועולה זכותו למאות ולאלפים.

טו. בא וראה את דברי הבאר מים חיים בפרשת תצוה (כתב יד דף כ"ד), שכל המזכה את הרבים מוכפל זכותו במאות ואלפים.

וזל"ק: גם יאמר על מאמר רז"ל "בתוך כל אחד ואחד" כי אמרו רז"ל המזכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו, וענין זכות הרבים תלוי בו הוא על דרך משל, שבאו עשרה אנשים להתפלל יחד, ולקדש שמו בקדוש מצוה, ולברך שמו בברכו הנאמר בעשרה, אז לבד מזה שכל אחד עושה מצותו שבא למקום קדושה לברך שמו יתברך ברבים, ולבד זה גם מזכה את התשעה שעמו ואז זכות הרבים תלוי בו גם כן להיות בו זכות עשרה עושה מצוה.

והנה לפי מאמר חז"ל בסוטה בענין הערבות, האין שכל אחד ואחד מישראל נעשה ערב בעדו ובעד חברו

זוהר לשון
הקודש:

העני מזכר את בני האדם בכמה טובות, בכמה גנזים עליונים, ולא כמי שמזכר את הרשעים. מה בין זה לזה? אלא מי שמשתדל אחר העני, הוא משלים חיים לנפשו וגורם לו להתקיים, וזוהר בגללו לכמה טובות לאותו העולם.

זוהר לשון
ארמית:

ומאן דאשתדל בתר חייבא, איהו אשלים יתיר. עביד לסטרא אחרא דאלהים אחרים דאתכפא, ולא שלטא, ואעבר ליה משלטנותיה. עביד דאסתלק קדשא ברין הוא על פרסי יקריה. עביד לההוא חייבא, נפשא אחרא. זכאה חולקיה.

זוהר לשון
הקודש:

ומי שמשתדל אחר הרשע, הוא משלים יותר. עושה לצד האחר של אלהים אחרים שיתכופף ולא ישלט, ומעביר אותו משלטונו. עושה שמתעלה הקדוש ברוך הוא על כסא כבודו. עושה לאותו הרשע נפש אחרת. אשרי חלקו.

אין לאדם להפטר מעסק חכמת הקבלה בשום אופן והוא עקר תורת ישראל

ובספר מעין גנים (פ"א) לבעל "בני יששכר": התנהגות האדם בעסק החכמה האמיתית הגם שלא הגיע עדין למדרגה שיהיה ראוי לעמוד בהיכל המלך, עם כל זה לא פטר עצמו מעסק החכמה האמיתית, כי היא הצלחת הנפשו¹, מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד הלא המה עסק העיון בש"ס ופוסקים, ועסק העיון בסודות התורה חכמה האמיתית חכמת הקבלה... ובפרט בדורותינו אלה אחר התנוצצות אורות של עולם התקון משנת של"ב ואילך על ידי אור שבעת הימים מן האר"ל הנסתרות לנו ולבנינו כמו הנגלות, ואין לאדם להפטר מעסק חכמת הקבלה בשום אופן, והוא עקר תורת ישראל אשר השם יתברך הגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל וכו'. - ואומר אני הלואי שלא היו מקילין גדולי הדור בלימוד החכמה הקדושה, והלואי היו מלמדים דרך לתלמידים לעסוק בחכמה הלזו, אזי בודאי לא היה שום הרמת ראש לחכמות החיצוניות והיו כל החכמות נדחים מפניה כמו שנדחה החושף מפני האור; אף שבעוונותינו גרמו שגם כמה וכמה מצדיקי הדור סגרו את דלת החכמה בפני פרחי הכהונה, ואמרו שלא ילמדו עד שיהיו בעלי מדרגה ורוח הקודש, הנה עבור זה נשארונו ערומים מן החכמה הקדושה ונתגבר בעוונותינו הרבים חשכות החכמות החיצוניות הנכסיל בחושך הולך, ובמינוי במהרה יתקיים: ויאמר אלהים יהי אור ויאר לנו. אפי"ר.

וכתב בשער יששכר (מאמר גל עיני אות י"ח): אשרי העם לומדך ואשרי העומדים על סודך, לכאורה קשה דכיון שהמה לומדי"ך לומדי זוהר הקדוש וכו', איך קראום בלשון 'עם' שהוא מדרגה פחותה פנודע כו', אף מזה הוא נראה שגם איש פשוט שלא קדש עצמו כל כך במעלות הראויים ללמוד, מפל מקום יקרב אל החכמה ההיא בפרט בסוף יומיא אליו שפזה תליא התקרבות הגאולה במהרה בימינו אמן.

ולגדל חביבותיה נסים בדברי ה"פ החיים" (סימן כ"ה ס"ק ע"ה) אשר כתב בשם הרב "משאת בנימין" וצ"ל (סימן ס"ב דף ז"ן עמוד א'), וזה לשונו: הדרך השני לילך אחר רוב בנין ומנין, הרי לפניך ספר הזוהר שהוא שקול יותר מכל המתבירים שאחר חתימת התלמוד, ואם יהיו כל המתבירים בפה מאזנים אחד וספר הזוהר לבדו יעלה בפה שניה,

דומה חיות ותענוג למוד הנגלה כלמוד הזוהר והתקונים. ואמר על עצמו הרב הקדוש רבי פנחס מקוריץ, שהוא אין לו חיות ותענוג אפילו כלמוד הגמרא כמו מן הזוהר והתקונים (מדרש פנחס, ע"ב, אות ג').

טז. חיות אדם הישראלי תלוי בספר הזוהר ובכתבי מן ללמוד בקדושה ובשמחה ובנועם ובידא ואהבה כל אחד לפי השגתו וקדושתו וכל ישראל קדושים (ר' יצחק איזיק ויחאל ספריו מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ'). אינו

מכריע הוא את כולם, והרי עדיף מרב בננו, וכמו שפתיב הבית יוסף זי"ע דאזלינו בְּתֵר הזוהר נגד שאר המחברים עפ"ל.

"רבי שמעון בר יוחאי" = 915 - בגימטריא: "ישמרה השם", וכן בגימטריא "מלחמת אדום ופרס" [על ידי לימוד הזוהר הקדוש ישמרנו השם תמיד ובפרט ממלחמת גוג ומגוג - אדום ופרס].

"בזכותך הגעתי! לך יש חלק בגאלת העם!"

התבטא פעם צדיק ואמר: **בבוא מלך המשיח, עם ישראל נקבצו ובאו לך, ופליטת העם ששים ושמיים, בעת הזאת יתבונן מלך המשיח בעיניו הטהורות יבחן כל אחד ואחד לפי מעשיו, לפתע ירים ידו ויראה באצבעו, כולם ירימו עיניהם בפליאה ויביטו במחזה, אז ישמיע מלך המשיח את קולו ויאמר, בהפנותו אצבע על יהודי מסוים: "בזכותך הגעתי! לך יש חלק בגאלת העם!"**. כך יראה על כל יהודי ויהודי שפעל למען ביאתו. - הלואי שנזכה להיות מן הזוכים המאשרים, שהמשיח בכבודו ובעצמו יעיד עלינו - "בזכותך הגעתי". על כן, יהודים יקרים, תנו לימוד לשם שמים, הקריבו מדקותיכם למען השכינה הקדושה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, לגרם לפדות נפשנו, ונלך כולנו כאחד יחד לקבל את אור פני מלך המשיח במהרה בימינו אמן. וכלנו כאחד נזכה שיקויים בנו נבואת הרשב"י "זכאה דרא דהאי אתגליא ביה ובסגולתו וקראתם דרור" ותחזנה עינינו, בו דוד משיחנו מלך ביופיו ובוא ויגאלנו, ב"עז" והדר אלקינו, ובשכר זאת א-ל חי חלקינו, ונחה עליו רוח ה' צורנו מגיינינו, יגלה כבוד מלכותך עלינו, ואז ישמח לבנו, ותגל נפשנו, בישועת מלבינו, אמן כן יהיה רצון.

מפעל הזוהר העולמי

סניף ירושלים

רחוב לייב דיין 19/1 ירושלים, 95181

טל: 02-9923264/0546839989

thelightofthezohar@gmail.com

להזמנות ספרי הזוהר

תפסים להצטרפות של 70,000 איש, סתים, ספרים,

עלונים - עברית ובאנגלית, שיעורים, דרשות, דיסקים, ועוד

בארץ ובחו"ל.

הרצאה לארגן דרשה בעירו ולהזמין את **כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א**,

על מנת לחזק לימוד הזוהר הקדוש, נא להתקשר:

לר' יהושע גולדשטיין נ"י

טל: 02-9923264/0546839989

בנק הדואר 22254075

תוכן הענינים

יום השבת, הוא דגמת ארץ החיים שהוא עולם הבא.....	יז
האבות נכנסו במחשבה נכנסו ונגנזו לעולם הבא.....	יז
בגלל התינוקות שעוסקים בתורה העולם נצל.....	יח
שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה.....	יח
מה ידעת? מה הסתכלת?.....	יט
ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה.....	יט
הדרגה הנסתרת העליונה שהכל עומד בה, תרפא לה ותקים אותה.....	כ
יש לאדם להסתפל בשמים ובצבאותם ולברך לקדוש ברוך הוא.....	כ
רצה הקב"ה להתגלות ולהקרא בשם, והתלבש בלבוש יקר שמאיר.....	כא
אלמלא לא באנו לעולם אלא לשמע את זה די.....	כב
מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים.....	כב
דבור בסלע ושתיקה בשמים.....	כג
ס' רבוא הם שעומדים יחד, והוציאו צבאות למיניהם שאין להם חשבון.....	כד
בכח השם הזה הוציא אותם בשלמות.....	כד
כמו שאיש לא נעדר למעלה, אף כך לא נעדר למטה.....	כה
עפר, עפר, אל תתנאה, שלא ימסרו בך עמודי העולם, שהרי רבי שמעון לא ירקב בך.....	כה
כנפים גדולות עליונות, ומעלים עליהם את רבי שמעון ואת רבי אלעזר בנו, ועולים לשיבת הרקיע.....	כו
אשרי הוא מי שנכנס לכאן בלי בושה, ואשרי מי שעומד באותו העולם פעמוד חזק בכל.....	כו
מי שלא מצפה לזה בכל יום באותו העולם אין לו פאן חלקו.....	כז
מאותן הדמעות עומד אותו הממנה של הים, ומתקים ומקדש את שמו של המלך הקדוש.....	כז
פנו מקום, שהנה המלך המשיח בא לשיבת רבי שמעון.....	כח
הקדוש ברוך הוא מאשר תורה מישיבתה, ומישיבתו של חזקיהו מלך יהודה, ומתוך ישיבתו של אחיה השילני.....	כט
הזדעזע המשיח והרים קולו, והזדעזעו הרקיעים, והזדעזע הים הגדול, והזדעזע	

- הלויתן, וחשב העולם להתהפך..... כט
- בכל דבר שמתחדש בתורה ע"י אותו שמתדל בתורה עושה רקיע אחד..... 6
- דבר חכמה שהתחדש, עולה ויושב על ראש הצדיק חי העולמים, וטס משם ומשוטט בשבעים אלף עולמות ועולה אל עתיק הימים..... 6
- עולה ויורד עמהם ונכנס בשמונה עשר עולמות גנוזים שעין לא ראתה אלהים זולתה..... 6א
- מתחדש ונעשה הכל ארץ חדשה מאותו הדבר שהתחדש בתורה..... 6א
- בשעה שנמסרה התורה למשה, באו כמה רבואות של מלאכים עליונים לשרף אותו בשלהבת פיהם, עד שכסה עליו הקדוש ברוך הוא. וכעת הקדוש ברוך הוא מכסה על אותו הדבר, ומכסה על אותו האדם שלא יכר אליהם אלא הקב"ה, ולא יקנאו לו..... 6ב
- מי גרם את זה? תלמיד החכם שלא הגיע להוראה ומורה..... 6ג
- שלא תוציאו מפיהם דבר תורה שלא ידעתם ולא שמעתם מעץ גדול כראוי..... 6ד
- ארבע פעמים הסתכל הקב"ה בתורה טרם יוציא את מעשיו..... 6ה
- הקב"ה שלח אותו אלינו להודיענו סודות של החכמה שגלה, אשרי חלקנו..... 6ה
- דרך של נסים ואותות עליונים עברתם..... 6ז
- כל מי שנקשר באותן השנים הקדמוניות, החיים נקשרים בו..... 6ז
- ראה אותו עוקר הרים מאיר נרות בהיכל מלך המשיח..... 6ח
- כל אלו שעוסקים בתורה אין בהם עשיה בעוד שעוסקים בה..... 6ט
- כיון שנכנסת לחפה, הקב"ה שואל עליהם ומברך אותם, ומעטר אותם בעטרת הפלה. אשרי חלקם..... מ
- אמר להם רבי שמעון, בני, אשרי חלקכם..... מ
- מאירים כזהר הספיר שמאיר וזוהר מסוף העולם ועד סוף העולם..... מא
- בעלי קיום הברית יחד עם הפלה..... מא
- כל אותם ששמרו ברית הקדש בעולם הזה אין לו רשות לקרב אליהם..... מב
- דוד צדיק הוא, וברית הקדש על תקונו עומד..... מב
- ביום הכפורים התבשר "גם ה' העביר חטאתך לא תמות"..... מג
- לולי ה' עזרתה לי שהיה אפטרופוס שלי..... מו
- יום קדוש מאותם ימים עליונים של המלך, ובאהבה רבה נעשים להם חברים ואוהבים..... מו
- כל השבח הזה וכל העלוי הזה בגלל התורה הוא..... מז
- ודאי פני השכינה באו..... מז

שְׁכַל מִי שֶׁמִּשְׁתַּתַּף יַחַד אֶתָּה בְּלִילָה הַזֶּה, יִהְיֶה שָׁמּוֹר לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה כָּל הַשָּׁנָה
הַהִיא וַיּוֹצִיא שְׁנָתוֹ בְּשָׁלוֹם. **מח**

אֵין אֱלֹוֶה אַחֵר חוּץ מִן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִבָּדוֹ. **מט**

מִשּׁוּם כֵּךְ כְּתוּב תִּרְגוּם, שֶׁלֹּא נִזְקָקִים לוֹ הַמַּלְאָכִים הַקְּדוֹשִׁים וְלֹא יִקְנְאוּ בִּבְנֵי אָדָם
לְהִזִּיק לוֹ. **מט**

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹזֵר גּוֹזֵר דִּין - גַּם כֵּךְ מִשָּׁה גּוֹזֵר גּוֹזֵר דִּין וְהַתַּקִּים. וְעוֹד, שֶׁהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא גּוֹזֵר גּוֹזֵר - וְצִדִּיקֵי יִשְׂרָאֵל מְבַטְלִים אוֹתָם. **נב**

צִדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים. **נג**

בְּכָל מְקוֹם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְהַשְׁתַּבֵּחַ בְּיִשְׂרָאֵל. **נג**

בְּאוֹתוֹ דְּבַר שֶׁל הַפֶּה הִיא עוֹלָה וְנִכְנָסֶת בֵּין כַּנְפֵי הָאָמָא, וְאַחֵר כֵּךְ בַּדְּבוּר יוֹרֶדֶת
וְשׁוֹרָה עַל רִאשֵׁי הָעַם הַקְּדוֹשׁ. **נד**

כְּשֶׁבֶן אָדָם קָם בְּבֹקֶר, יֵשׁ לוֹ לְבָרֵךְ לְרִבּוֹנוֹ בְּשַׁעַה שֶׁפָּקַח עֵינָיו. אִיךְ מְבָרֵךְ? **נו**

בְּשַׁעַה שֶׁרוּחוֹ פּוֹרֶחַת מִמֶּנּוּ, רוּחַ טְמֵאָה מְזַמֶּנֶת וְשׁוֹרָה עַל יָדָיו וּמְטַמְּאֵת אוֹתָם,
וְאַסוּר לְבָרֵךְ בָּהֶם לֵאלֹא נְטִילָה. **נז**

חֵלֶק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשִׁמְחַ עֲנִיִּים כְּפִי מַה שִׁיָּכּוֹל לַעֲשׂוֹת. **נז**

בְּיוֹם הַגָּמֵל אֵת יִצְחָק עָשָׂה אַבְרָהָם מִשְׁתָּה וְקָרָא לְכָל גְּדוֹלֵי הַדּוֹר לְסַעֲוָדָה. **נח**

שָׂרָה הִינִיָּקָה בָּנִים לְכָלָם, שֶׁלֹּא הָיוּ מֵאֲמִינִים כְּשֶׁהוֹלִידָה. **נט**

כָּל אוֹתוֹ הִצְעֵר גָּרָם שֶׁלֹּא נָתַן דְּבַר לְעֲנִיִּים. **נט**

כַּמָּה חֲזָק הוּא הַכֹּחַ שֶׁל הַתּוֹרָה וְכַמָּה הוּא עֲלִיוֹן עַל הַכֹּל. **ס**

וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וּלְיָלָה. **ס**

כְּשֶׁקָם מִמִּטָּתוֹ, צָרִיךְ לְבָרֵךְ לְרִבּוֹנוֹ, וְלִהְיוֹת לְבֵיתוֹ, וְלִהְיוֹת חַחוּת לִפְנֵי הִיכָלוֹ בִּירְאָה
רַבָּה. **ס**

קוֹדֶם שֶׁיִּכְנֶס הָאָדָם לְבֵהכֵן"ס צָרִיךְ שִׁימְלֹךְ בְּרֵאשׁוֹנָה בְּאַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. **סא**

שִׁמְעָתִי שְׁלִיחוֹתַי חֲבֵרְנוּ יֵשׁ מִרְגְּלִית אֲבָן טוֹבָה, וְהַסְתַּפְּלִיתִי בְּאוֹר הַמִּרְגְּלִית הַהִיא
שִׁיּוֹצֵא כְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ מִנִּרְתִּיקָה וְהֵאִירָה אֶת כָּל הָעוֹלָם. **סא**

אַשְׁרֵי חֲלָקִי שֶׁרְאִיתִי אוֹתִי בָּךְ. שֶׁאֶלְמֵלֵא לֹא רְאִיתִי אוֹתִי בָּךְ, לֹא הִיִּיתִי בָּךְ... **סב**

וְאַרְשִׁתִּיךָ לִי לְעוֹלָם. **סג**

כְּשֶׁנִּדְבַּקְתָּ הַשְׂכִּינָה בְּצִדִּיק, אֲזַי הוּא הַיְּחִיד. **סג**

סוּד שֶׁל ק"ש, שֶׁצָּרִיךְ אָדָם לִיַּחַד לְאֹדוּנוֹ וּלְקַשֵּׁר קִשְׁרֵי הָאֱמוּנָה בְּרִצּוֹן הַלֵּב. **סד**

כָּל הַמַּאֲרִיךְ בְּאַחַד, מַאֲרִיכִין לוֹ יָמָיו וְשָׁנוֹתָיו. **סה**

צָרִיךְ לְמַשֵּׁךְ בְּרִכוֹת מִמְּקוֹם עֲלִיוֹן שֶׁל הַכֹּל. **סה**

צָרִיךְ אָדָם לְהַאֲרִיךְ בְּקִרְיַת שְׁמַע, כְּשֶׁעוֹר שִׁימְלִיךְ אוֹתָהּ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה וּלְאַרְבַּע

- זויות העולם..... כו
- והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו אותה ויעש. ובהם נברא העולם..... כו
- בן פרת יוסף בן פרת עלי עין, ונקרא ברית שלום..... כז
- עץ פרי עשה פרי, הוא כנגד יום השבת,..... כז
- עמוד הרביעי מלכות של דוד..... כח
- ביום הששי שהוא האלף הששי, כשיבא המשיח, שיומו של הקדוש ברוך הוא אלף שנה..... כח
- ראשית זה השער להכנס לתוך האמונה, ועל המצוה הזו מתקנים כל העולם.... כט
- הירא"ה שהיא עקר, שאדם יירא מרבנו משום שהוא גדול ושלטי, עקר ושרש של כל העולמות, והכל לפניו כלא חשובים..... ע
- יראת ה' נקרא ראשית דעת, וזה העקר והיסוד לכל שאר מצוות התורה. מי ששומר היראה הזו - שומר הכל..... עא
- יראה ראשית, שהיא הפלל של הכל..... עב
- התהלך לפני והיה תמים..... עב
- אהבה רבה הינו אהבה שלמה בשלמות של שני צדדים..... עג
- תקון דרכו שאוהב את רבונו, כמו ששנינו, אפלו שנוטל את נשמתו ממנו. זו היא אהבה שלמה בשני צדדים..... עג
- אשרי אדם מפחד תמיד..... עד
- סוד ה' ליראיו..... עד
- לאשה אין רשות לעשות דבר בלי רשות בעלה..... עה
- האור שבברא הקב"ה ביום ראשון גנז אותו לצדיקים..... עז
- ואל מי תדמינוי ואשנה יאמר קדוש..... עז
- כשבן אדם שב בתשובה, היד הזו מצילה אותו מהדין..... עט
- ראו עתה כי אני הוא - זה הקדוש ברוך הוא ושכינתו..... פ
- נעשה אדם בצלמנו..... פא
- אם אדם חוטא הרי מקדים לו תשובה לחזר לרבנו לתקן במה שחטא..... פב
- ראה נתתי לפניך היום את החיים..... פד
- כל מי שחטא, כאלו הפשיט לשכינה את מלבושיה..... פד
- כל מי שמקיים מצוות התורה, כאלו הלביש לשכינה את מלבושיה..... פה
- ולכל בני ישראל היה אור במושבם..... פה
- תלמידי חכמים שמתרבים במי התורה, שיורשים משם נפש חיה..... פו

- פז לא לכבודי עשיתי, אלא לכבוד השכינה.
- פז צריך להעלות מחשבתו בתפלה באותו כתר אבן מכללת ומעטרת.
- פח אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה.
- פט אבן שלמה וצדק יהיה לה. היא מדה בין כל ספירה.
- פט כל מדה ומדה נקראת עולם.
- צא עמוד אחד מן הארץ עד לרקיע וצדיק שמו וכשישראל צדיקים מתגבר.
- צא ויהי האדם לנפש חייה.
- צב בזמן ששב בתשובה ומתעסק בתורה, הקדוש ברוך הוא נוטלו משם, ושם אותו בגן שלו שהיא שכינה.
- צב אם שבים בתשובה, נאמר בהם (שם) ויורהו ה' עין, וזה עין החיים, ובו וימתקו המים.
- צג אשרי האיש שישתדל בתורה.
- צג קול ה' ממנה על המים.
- צג לה' הגדלה והגבורה והתפארת וגו'. כי כל - זה צדיק. בשמים - זו תפארת. ובארץ - זו כנסת ישראל.
- צז על הברית העולם נברא והתקיים.
- צז ישראל ירשו ברית הזו, ונתן להם הקדוש ברוך הוא ירשת עולמים.



האדמו"ר מהאלמין הגה"צ הרב שלום יהודה גרם

מייסד מפעל הזוהר העולמי
נחל לכיש 24/8 בית שמש, טל: 054-8436784



האדמו"ר מהאלמין שליט"א, נולד בהונגריה, עלה לארץ בשנת תש"ז. בשנת תשכ"ב היגר לברוקלין. לפני 40 שנה - הקים הרבה ארגונים: **בשנת תשכ"ה**, הקים וועד העולמי למען קידוש בית הכנסת, ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. **בשנת תשכ"ו**, ערך מלחמה גדולה נגד המזוזות הפסולות, **בשנת תשכ"ז**, ערך מערכה גדולה נגד סימילאק מחלב עכו"ם, ומאז לראשונה יצרו סימילאק מחלב ישראל. **בשנת תשכ"ז**, הקים ארגון הצלה, ונדפסו ספר, וקול קורא'ס. בשנת תשכ"ז, ערך מערכה גדולה על שנכשלים באכילת תולעים בהכשר למהדרין מן המהדרין, **בשנת תשכ"ח**, ערך מערכה גדולה על אזהרת זמן קריאת שמע ותפלה. **בשנת תשכ"ח**, הקים ארגון ובית דין צדק לכשרות וטהרת המקוואות. **בשנת תשכ"ט**, יזם הדפיס והפיץ לראשונה חק לישראל שבועי, ונדפסו 54 פרשיות בודדות, ועשר כרכים. **בשנת תשל"ב-ס"ב**, ערך מלחמה כבידה על כשרות השחיטה, **בשנת תשל"ד**, הקים ארגון וועד הכשרות בעיתונים על הרעיון של לימוד דף היומי, ונדפסו גם כן במדריך לכשרות # 2. **בשנת תשל"ה**, ערך מלחמה גדולה למען קדושת השבת. **בשנת תשל"ט-ס"ג**, ערך מלחמה כבידה על כשרות הניקור, **בשנת תשמ"א-ס"ד**, ערך מלחמה כבידה על תיקון עירובין בארה"ב, **בשנת תשמ"ז** יצא לאור ספר הסכמות ומכתבים 1.296 מכתבים. בשנת תשס"ג שלח לארצות הקדושה כמה מיליוני ספרים וועד 320 אלף דיסקים [בכל דיסק לערך 500 ספרים] ונחלקו בחינם בכל הארץ, ול-150.000 חיילים בצבא. **בשנת תשס"ד** שלחו לא"י עוד 250.000 דיסקים של 7000 קבצים ספרים בחינם. **בשנת תשס"ה**, הקים מפעל עולמי ללימוד הלכה יומית מחבר ורמ"א, ונדפסו ספרי שו"ע מחבר ורמ"א, וקול קורא'ס, ומודעות בהרבה עיתונים. **בשנת תשס"ז** - 2007 עלה לארץ, הקים את "מפעל הזוהר העולמי", ומאז פועל במסירות נפש, יומם ולילה, לזכות כל אחד מישראל בקריאה יומית של דף הזוהר היומי, ובכך לממש בפועל את הבטחתם וצוואתם של רשבי וגדולי הצדיקים, שבזכות הזוהר, יצא עם ישראל מהגלות ברחמים, והמשיח יבוא.

בעהמח"ס: "אין ליכט פון תורה" - 887 חלקים, "אכילת מצות בישראל" - 7 חל', "אפיית המצות" - 3 חל', קובץ ספרי ארץ ישראל - 26 חלקים, "שמירת המצוות כהלכתן" - 58 חל', קובץ ספרי כשרות - 53 חל', "נפש ישעיה" על מאכלות אסורות - 7 חל', קובץ ספרי שחיטה - 26 חל', קובץ ספרי ניקור - 33 חל', קובץ ספרי שמירת שבת - 18 חל', קובץ ספרי מקוואות - 8 חל', "שמירת הברית" - 10 חל', "דברי תורה" עה"ת - 7 חל', קובץ ספרי סת"ם - 22 חל', קובץ ספרי קדושת ביהכ"נ - 17 חל', "מקדש מעט", "ואמרו אמן", "עניית אמן כהלכתו", "צחק לשוח", ועוד. "שכר ועונש" - 6 חל', "אור הזוהר" - 5 חל', "זוהר השבת" - 5 חל', "זוהר חק לישראל" - 5 חל', "מאורות הזוהר" - 15 חל', "תיקוני זוהר" - 2 חל', "תיקוני זוהר" - 29 חל', "זוהר היומי" - 6 חל', "זוהר היומי" - 12 חל', "זוהר עם פירוש הסולם, זוהר היומי" - 70 חל', "זוהר תורה" - 54 חל', "תיקוני זוהר", "אדרא רבה" ו"אדרא זוטא" עם עוד 6 ספרים, "ספרא דמשכנא", "ספרא דצניעותא" ועוד. עלוני זוהר - 39 חל', ועוד יותר מאלף ספרים וחוברות על הזוהר הקדוש. על כל הנ"ל,

בשנת תשס"ז, הקים בארץ ישראל מפעל הזוהר העולמי. ונדפסו קרוב ל-2000 ספרים חוברות וקול קורא'ס. על הדברים הנ"ל פרסם ספרים וקול קורא'ס, בלשון הקדוש, באדיש ובאנגלית, ובעוד הרבה פחות. מפין מיליוני ספרי זוהר הדף היומי של הזוהר, ועוד, המחולק בתפוצה עצומה בבתי כנסיות ובתי מדרשות, חנויות, קברי צדיקים, ארגונים גדולים, כגון ערוץ הידברות, בתי אב בכל רחבי הארץ ובחול'ל. הקים את "קול הרשב"י" "קול הזוהר" לשמיעה של הזוהר היומי, ושומעים דרשותיו. כיום מתגורר בבית שמש, מפין דרשותיו מידי שבוע ברדיו 2000, ומעביר הרצאות בכל רחבי הארץ.

1. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. 2. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. 3. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. 4. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. 5. ונדפסו מאות ספרים וקול קורא'ס. 6. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. 7. ונדפסו מאות ספרים וקול קורא'ס. 8. ונדפסו מאות ספרים וקול קורא'ס.

מאמרי הרשב"י

הקדמת הזהר הקדוש

**יום השבת, הוא דגמת ארץ החיים
שהוא עולם הבא**

בראשית. רבי שמעון פתח, (שיר ב) הנצנים נראו בארץ. הנצנים - זה מעשה בראשית. מתי נראו בארץ? ביום השלישי, שכתוב ותוצא הארץ, אז נראו בארץ. עת הזמיר הגיע - זה היום הרביעי שהיה בו זמיר עריצים, מארת חסר. וקול התור - זה היום החמישי, שכתוב ישרצו המים וגו', לעשות תולדות. נשמע - זה היום הששי, שכתוב נעשה אדם, שהיה עתיד להקדים עשיה לשמיעה, שכתוב כאן נעשה אדם, וכתוב שם נעשה ונשמע. בארצנו - זה יום השבת, שהוא דגמת ארץ החיים (שהוא עולם הבא, עולם הנשמות, עולם הנחמות).

**יום השבת, הוא דגמת ארץ החיים
שהוא עולם הבא**

בראשית, רבי שמעון פתח (שיר השירים דף א ע"ב) (צו א, לט ע"ב, ויקרא ד ב, לקמן) הנצנים נראו בארץ. הנצנים, דא עובדא דבראשית, נראו בארץ אימתי, ביום השלישי, דכתיב ותוצא הארץ כדן נראו בארץ. עת הזמיר הגיע, דא יום רביעי דהיה ביה זמיר עריצים, מארת חסר. וקול התור, דא יום חמישי, דכתיב ישרצו המים וגו' למעבר תולדות. נשמע, דא יום ששי דכתיב נעשה אדם. דהיה עתיד למקדם עשיה לשמיעה, דכתיב (דף א ע"ב) הכא נעשה אדם, וכתיב התם נעשה ונשמע. בארצנו, דא יום שבת דאיהו דגמת ארץ החיים. (שהוא עולם הבא. עולם הנשמות עולם הנחמות).

**האבות נכנסו במחשבה נכנסו ונגנזו
לעולם הבא**

[נ"א דבר אחר] הנצנים - אלו הם האבות שנכנסו במחשבה ונכנסו לעולם הבא ונגנזו שם, ומשם

**האבות נכנסו במחשבה נכנסו ונגנזו
לעולם הבא**

[נ"א דבר אחר] הנצנים אלן אנון אבהן דעאלו במחשבה ועאלו בעלמא דאתי ואתגניזו תמן. ומתמן נפקו בגניזו

ואטמירו גו (נ"א בהו) נביאי קשומ. אתיליד יוסף ואטמירו ביה, עאל יוסף בארעא קדישא ונציב לון תמן, וכדין נראו בארץ ואתגלו תמן. ואימתי אתחזון, בשעתא דאתגלי קשת בעלמא. דהא בשעתא דקשת אתחזי כדין אתגליו אנון, ובההיא שעתא עת הזמיר הגיע עדן לקצץ חיבין מעלמא. אמאי אשתזיב, בגין דהנצנים נראו בארץ, ואלמלא דנראו לא אשתארון בעלמא, ועלמא לא אתקום.

יצאו בגניזות ונסתרו בתוך נביאי האמת. נולד יוסף ונטמנו בו. נכנס יוסף לארץ הקדושה והציב אותם שם, ואז נראו בארץ ונגלו שם. ומתי הם נראו? בשעה שהתגלתה הקשת בעולם. שהרי בשעה שנראית הקשת, אז הם מתגלים, ובשעה ההיא עת הזמיר הגיע לקצץ את הרשעים מן העולם. למה נצלו? משום שהנצנים נראו בארץ, ואלמלא שנראו, לא היו נשארים בעולם, והעולם לא היה מתקום.

בגלל התינוקות שעוסקים בתורה העולם נצל

ומאן מקום עלמא וגרים לאבהן דאתגליו, קל ינוקי דלעאן באורייתא, ובגין אנון רביין דעלמא, עלמא אשתזיב. לקבליהון, (שיר השירים א) תורי זהב נעשה לה, אליו אנון ינוקי רביין עולמין דכתיב, (שמות כ"ה) ועשית שנים פרוכים זהב.

בגלל התינוקות שעוסקים בתורה העולם נצל

ומי מקים את העולם וגורם לאבות להתגלות? קול התינוקות שעוסקים בתורה. ובגלל אותם התינוקות של העולם, העולם נצל. כנגדם (שיר א) תורי זהב נעשה לה, אלו הם תינוקות ילדים עלמים, שכתוב (שמות כה) ועשית שנים פרוכים זהב.

שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה בראשית רבי אלעזר פתח (ישעיה מ) שאו (דף ל' א) מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. שאו מרום עיניכם לאן אתר, לאתר דכל עינין תליאן ליה. ומאן איהו, פתח עינים. ותמן תגדעון דהאי סתים עתיקא דקימא לשאלה. ברא אלה. ומאן איהו. מ".י. (הוא (שמות ק"מ א) דאקרי מקצה השמים לעילא. דכלא קימא

שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה בראשית. רבי אלעזר פתח, (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. שאו מרום עיניכם, לאיזה מקום? למקום שכל העינים תלויים בו, ומי הוא? פתח עינים, ושם תדעו שהסתום העתיק הזה שעומד לשאלה ברא אלה. ומי הוא? "מי", שהוא שנקרא מקצה השמים

ברשותיה. ועל דקומא לשאלה ואיהו בארז סתים ולא אתגליא, אקרי מ"י, דהא לעילא לית תמן שאלה. והאי קצה השמים אקרי מ"י.

למעלה, שהכל עומד ברשותו. ועל שהוא עומד לשאלה והוא בדרך נסתר ולא גלוי נקרא "מ"י", שהרי למעלה אין שם שאלה. וקצה השמים הזה נקרא "מ"י".

מה ידעת? מה הסתכלת?

ואית אחרא לתתא ואקרי מ"ה. מה בין האי להאי, אלא קדמא סתימא דאקרי מ"י קמא (תרומו קל"ח א', ויקהל ר"א, בהעלותך קמ"ח ב', ולחן ט' א', י"ו, קס"ז א', שמות קנ"ז) לשאלה, כיון דשאל בר נש ומפשפש לאסתכלא ולמנדע מדרגא לדרגא עד סוף כל דרגין, כיון דמטי תמן מ"ה. מה ידעת, מה אסתכלתא, מה פשפשתא, הא בלא סתים בדרמיתא.

מה ידעת? מה הסתכלת?

ויש אחר למטה שנקרא "מה". מה בין זה לזה? אלא הראשון הנסתר שנקרא "מ"י" עומד לשאלה. כיון ששואל אדם ומפשפש להסתכל ולדעת מדרגה לדרגה עד סוף כל הדרגות, כיון שמגיע לשם - "מה". מה ידעת? מה הסתכלת? מה פשפשת? הרי הכל נסתר כבראשונה.

ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה

ועל רזא דנא כתיב, (איכה ב) מה אעידך מה אדמה לך. כד אתחריב בי מקדשא נפק קלא ואמר מה אעידך (נ"א ומה [מה] אדמה לך, בהווא מ"ה אעידך) בכל יומא ויומא, [והא] אסהידת בך מיומין קדמאין דכתיב, (דברים ל) העדתי בכם היום את השמים ואת הארץ. ומה אדמה לך בהווא גונא ממש עטרית לך בעטרין קדישין עבדית לך שלטנו על עלמא דכתיב, (איכה ב) הוואת" העיר" שיאמרו" כלילת" יפי" וגו' קרינא לך (תהלים קכ"ב) ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה.

ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה

ועל הסוד הזה כתוב (איכה ב) מה אעידך מה אדמה לך. כשנחרב בית המקדש, יצא קול ואמר, מה אעידך [נ"א] (ומה) מה אדמה לך, באותו מ"ה אעידך [בכל יום ויום, [והרי] העידתי בך מימים ראשונים, שכתוב (דברים ל) העדתי בכם היום את השמים ואת הארץ. ומה אדמה לך, באותו גון ממש עטרתי אותך בעטרות קדושות, עשיתי לך שלטון על העולם, שכתוב (איכה ב) הוואת" העיר" שיאמרו" כלילת" יפי" וגו'. קראתי לך (תהלים קכב) ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה.

הַדְרָגָה הַנִּסְתָּרֶת הָעֲלִינָה שֶׁהִכֵּל עֹמֵד
בָּהּ, תִּרְפָּא לָךְ וְתִקֵּים אוֹתָךְ

מָה אֲשׁוּה לָךְ (איכה ב). בְּגוֹנוֹא דְאַנְתָּ
יִתְבָּה, הָכִי הוּא כְּבִיכּוֹל לְעִילָא.
בְּגוֹנוֹא דְלֹא עָאֲלִין הַשְׁתָּא בָךְ עָמָא
קִדְיָשָׁא בְּסִדְרִין קִדְיָשִׁין, הָכִי אוֹמִינָא לָךְ
דְּלֹא אִיעוּל אָנָּה לְעִילָא עַד דִּיעֲלוֹן בָּךְ
אֲכֻלוּסָךְ לְתַתָּא. וְדֹא אִיהוּ נַחְמָה דִּילָךְ
הוֹאִיל דְּדִרְגָּא דֹּא אֲשׁוּה לָךְ בְּכֻלָּא.
וְהַשְׁתָּא דְאַנְתָּ הָכֹּה גְּדוֹל כֵּיּם שְׁבָרְךָ. וְאִי
תִּימָא דְלִית לָךְ קִיּוּמָא וְאַסּוּתָא, מ"י (שמות
רל"ז ב) יִרְפָּא לָךְ, וְדֹאִי הֵהוּא דְרִגָּא
סְתִימָאָה עֲלָאָה דְכֻלָּא קִיּוּמָא בִּיהּ יִרְפָּא
לָךְ וְיִוָּקִים לָךְ.

מ"י קֶצֶה הַשָּׁמַיִם לְעִילָא, מ"ה וְעַד קֶצֶה
הַשָּׁמַיִם לְתַתָּא (קֶצֶה הַשָּׁמַיִם לְתַתָּא).
וְדֹא יִרִית יַעֲקֹב דְּאִיהוּ מְבָרִיחַ מִן הַקֶּצֶה
אֶל הַקֶּצֶה, מִן הַקֶּצֶה קִדְמָאָה דְּאִיהוּ מ"י,
אֶל הַקֶּצֶה בְּתַרָּאָה דְּאִיהוּ מ"ה, בְּגִין
דְּקָאִים בְּאַמְצָעִיתָא. וְעַל דָּא מִי בְּרָא אֱלֹהֵי.

יֵשׁ לְאָדָם לְהַסְתַּפֵּל בְּשָׁמַיִם וּבְצַבָּאוֹתָם
וּלְבָרֵךְ לְקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזָר בְּנִי פֶסוּק מִילָךְ
וְיִתְגַּלִּי סְתִימָא דְרוּזָא עֲלָאָה דְּבְנִי
עֲלָמָא לֹא יִדְעִין. שְׁתִּיק רַבִּי אֲלַעְזָר. בְּכָה
רַבִּי שְׁמַעוֹן וְקָאִים רַגְעָא (נ"א שְׁעָתָא) חָדָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזָר מָאִי אֱלֹהֵי. אִי
תִּימָא כְּכִבְיָא וּמְזִלִּי, הָא אֶתְחַזְּאֵן

הַדְרָגָה הַנִּסְתָּרֶת הָעֲלִינָה שֶׁהִכֵּל עֹמֵד
בָּהּ, תִּרְפָּא לָךְ וְתִקֵּים אוֹתָךְ

מָה אֲשׁוּה לָךְ (איכה ב) - כְּמוֹ שָׂאתָ
יוֹשֶׁבֶת כֶּךָ, כֶּךָ הוּא כְּבִיכּוֹל
לְמַעֲלָה. כְּמוֹ שֶׁלֹּא נִכְנָסִים בָּךְ עֲכָשׁוּ
הָעַם הַקְּדוֹשׁ בְּסִדְרִים קְדוֹשִׁים, כֶּךָ
נִשְׁבַּעְתִּי לָךְ שְׂאִינִי נִכְנָס לְמַעֲלָה עַד
שִׁיכְנֶסוּ בָךְ אוֹכְלוּסִיךָ לְמַטָּה. וְזוּהִי
נַחְמָתְךָ, הוֹאִיל שֶׁהַדְרָגָה הַזֹּאת אֲשׁוּה
לָךְ בְּכֻלָּ. וְעֲכָשׁוּ שָׂאתָ כָּאֵן, גְּדוֹל כֵּיּם
שְׁבָרְךָ. וְאִם תֹּאמַר שְׂאִין לָךְ קִיּוּם
וּרְפוּאָה - מ"י יִרְפָּא לָךְ. וְדֹאִי שְׂאוּתָהּ
הַדְרָגָה הַנִּסְתָּרֶת הָעֲלִינָה שֶׁהִכֵּל
עֹמֵד בָּהּ, תִּרְפָּא לָךְ וְתִקֵּים אוֹתָךְ.

מ"י - קֶצֶה הַשָּׁמַיִם לְמַעֲלָה, מ"ה -
וְעַד קֶצֶה הַשָּׁמַיִם לְמַטָּה [קֶצֶה
הַשָּׁמַיִם לְמַטָּה]. וְזֶה יִרְשׁ יַעֲקֹב,
שֶׁהוּא מְבָרִיחַ מִן הַקֶּצֶה אֶל הַקֶּצֶה.
מִהַקֶּצֶה הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוּא מ"י, אֶל
הַקֶּצֶה הָאַחֲרוֹן שֶׁהוּא מ"ה, מִשּׁוּם
שֶׁעֹמֵד בְּאַמְצָע. וְעַל זֶה מִי בְּרָא
אֱלֹהֵי.

יֵשׁ לְאָדָם לְהַסְתַּפֵּל בְּשָׁמַיִם וּבְצַבָּאוֹתָם
וּלְבָרֵךְ לְקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזָר [בְּנִי], פֶּסֶק
דְּבָרֶיךָ וְיִתְגַּלֵּה הַסֵּתֶר שֶׁל הַסּוּד
הָעֲלִיּוֹן שְׂאִין בְּנֵי אָדָם יוֹדְעִים. שְׁתִּיק
רַבִּי אֲלַעְזָר. בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְעִמָּד
רַגַע [נ"א שְׁעָה] אַחֲד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזָר, מָה זֶה
"אֱלֹהֵי"? אִם תֹּאמַר כּוֹכְבִּים

תמן תדיר. ובמ"ה אתבריו כמה דאת
אמר, (תהלים לג) בדבר יי שמים נעשו. אי
על מלין סתימין לא לכתוב אלה דהא
אתגליא איהו. אלא רוא דא לא אתגליא
בר יומא חד דהווינא על ביה ימא, ואתא
אליהו ואמר לי רבי, ידעת מה הוא, מי
ברא אלה. אמינא ליה אלין שמאי וחילהון
עובדא דקודשא בריך הוא דאית ליה לבר
נש לאסתכלא בהו ולברכא ליה דכתיב,
(תהלים ח) כי אראה שמייך מעשה (דף ב ע"א)
אצבעותיך וגו' יי אדונינו מה אדיר שמייך
בכל הארץ.

ומזלות - הרי הם תמיד נראים שם,
ובמ"ה נבראו כמו שנאמר (תהלים לג)
בדבר ה' שמים נעשו. אם על דברים
נסתרים, שלא יכתב אלה, שהרי הוא
גלוי! אלא זה הסוד לא התגלה רק
יום אחד שהייתי על חוף הים, ובא
אליהו ואמר לי, רבי, ידעת מה זה
"מי ברא אלה"? אמרתי לו, אלו
השמים וצבאותם, המעשה של
הקדוש ברוך הוא שיש לאדם
להסתכל בהם ולברך אותו, שכתוב
(שם ח) כי אראה שמייך מעשה
אצבעותיך וגו', ה' אדונינו מה אדיר
שמייך בכל הארץ.

רצה הקדוש ברוך הוא להתגלות
ולהקרא בשם, והתלבש בלבוש יקר
שמאיר

רצה הקדוש ברוך הוא להתגלות
ולהקרא בשם, והתלבש בלבוש יקר
שמאיר

אמר לי רבי מלה סתימא הוה קמי
קודשא בריך הוא, וגלי במתיבתא
עלאה ודא הוא. בשעתא דסתימא דכל
סתימין בעא לאתגליא, עבר ברישא
נקוד"ה (להלן מ"ו א, משפטים ק"ה א, מ' ב, שמות
רכ"ו ב, רכ"ח א) חדא, ודא סליק למהוי
מחשבה. ציר בה כל ציורין. חקק בה כל
גליפין.

אמר לי, רבי, דבר נסתר היה לפני
הקדוש ברוך הוא וגלה
בישיבה העליונה, וזה הוא. בשעה
שנסתר כל הנסתרים רצה להתגלות,
עשה בראש נקוד"ה אחת, וזו עלתה
להיות מחשבה. ציר בה את כל
הציורים, חקק בה כל החקוקים.

ואגליה גו בוצינא קדישא סתימא גליפו
דחד ציורא סתימא קדש
קדישין בנינא עמיקא דנפק מוגו מחשבה
ואקרי מ"י שירותא (נ"א ראשיתא) לבנינא.
קיימא ולא קיימא. עמיק וסתימ בשמא.
לא אקרי אלא מ"י. בעא לאתגליא
ולאתקרי בשמא (דא) ואתלבש בלבוש יקר

וחקק בתוך המאור הקדוש הנסתר
חקיקה של ציור אחד נסתר,
קדש קדשים, בנין עמק שיצא מתוך
המחשבה ונקראת מ"י תחלה [נ"א
ראשית] לבנין. עומד ולא עומד.
עמק ונסתר בשם. לא נקרא אלא מ"י.
רצה להתגלות ולהקרא בשם [הזהר],

דְּנִהוּר וּבָרָא אֱלֹהִי, וְסָלִיק אֱלֹהִי בִשְׁמָא.
אֶתְחַבְרוּן אֶתְנוּן אֵלִין בְּאֵלִין וְאֶשְׁתְּלִים
בִּשְׁמָא אֱלֹהִים. וְעַד לֹא בָרָא אֱלֹהִי לֹא
סָלִיק בִּשְׁמָא אֱלֹהִים. וְאִנּוּן דְּחָבוּ בְּעִגְלָא
(נ"א בעלמא). עַל רְזָא דְנָא אָמְרוּ (שמות לב)
אֱלֹהִי אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל.

וְהִתְלַבֵּשׁ בְּלִבּוּשׁ יֶקֶר שְׁמַאִיר וּבָרָא
אֱלֹהִי, וְעָלָה אֱלֹהִי בִשְׁם. הִתְחַבְרוּ
הָאוֹתִיּוֹת אֵלָיו בְּאֵלָיו, וְנִשְׁלְמוּ בִשְׁם
אֱלֹהִים (מ"י אֱלֹהִי). וְטָרַם שְׁבָרָא אֱלֹהִי,
לֹא עָלָה בִשְׁם אֱלֹהִים, וְהֵם שִׁחְטָאוּ
בְּעִגְלָא [נ"א בְּעוֹלָם], וְעַל סוּד זֶה
אָמְרוּ (שמות לב) אֱלֹהִי אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל.

אֲלֹמְלֹא לֹא בָּאֲנוּ לְעוֹלָם אֱלֹא לְשִׁמְעַ
אֶת זֶה - דִּי

אֲלֹמְלֹא לֹא בָּאֲנוּ לְעוֹלָם אֱלֹא לְשִׁמְעַ
אֶת זֶה - דִּי

וּבְמָה דְּאֶשְׁתַּתַּף מִ"י בְּאֱלֹהִי, הָכִי הוּא
שְׁמָא דְּאֶשְׁתַּתַּף תְּדִיר. וּבְרָזָא דָּא
אֶתְקִיִּים עָלְמָא. וּפְרַח אֱלִיהוּ וְלֹא חֲמִינָא
לִיה. וּמְנִיָּה יִדְעָנָא מְלָה (דָּא) דְּאוֹקִימָנָא
(וְקִאִימָנָא) עַל רְזָא וְסִתְרָא דִּילָהּ. אֶתָּא רַבִּי
אֶלְעָזָר וּכְלָהוּ חֲבֵרִיָּא וְאֶשְׁתַּמְחוּ קִמְיָה.
בְּכוּ וְאָמְרוּ אֲלֹמְלֹא לֹא אֶתִּינָא לְעָלְמָא
אֱלֹא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי.

וּבְמָה שְׁמִשְׁתַּתַּף מִ"י בְּאֱלֹהִי, כִּךְ הוּא
הַשֵּׁם שְׁמִשְׁתַּתַּף תָּמִיד, וּבִסּוּד
הַזֶּה הַתְּקִים הָעוֹלָם. וּפְרַח אֱלִיהוּ וְלֹא
רְאִיתִי אוֹתוֹ, וּמִמֶּנּוּ יִדְעָתִי הַדְּבָר
[הַזֶּה] [שְׁהַעֲמַדְתִּי] עַל הַסּוּד וְהַסֵּתֵר
שְׁלָהּ. בָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְכָל הַחֲבֵרִים
וְהִשְׁתַּמְחוּ לִפְנָיו. בְּכוּ וְאָמְרוּ, אֲלֹמְלֹא
לֹא בָּאֲנוּ לְעוֹלָם אֱלֹא לְשִׁמְעַ אֶת זֶה -
דִּי.

מִ"ה אֲדִיר שְׁמִךְ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנָּה
הוֹדֵךְ עַל הַשָּׁמַיִם

מִ"ה אֲדִיר שְׁמִךְ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנָּה
הוֹדֵךְ עַל הַשָּׁמַיִם

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל דָּא שְׁמִיָּא וְחִילִיהוֹן
בְּמִ"ה אֶתְפָּרִיא, וְכִתְיָב (תְּהִלִּים שם)
כִּי אֶרְאֶה שְׁמִיָּה מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעוֹתֶיךָ וְגו'
וְכִתְיָב, (תְּהִלִּים שם) מִ"ה אֲדִיר שְׁמִיָּה בְּכָל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנָּה הוֹדֵךְ עַל הַשָּׁמַיִם,
עַל הַשָּׁמַיִם אִיהוּ לְסִלְקָא בִּשְׁמָא. בְּגִין
דְּבָרָא נְהוּרָא לְנִהוּרִיָּה וְאֶתְלַבֵּשׁ דָּא בְּדָא
וְסָלִיק בִּשְׁמָא עֲלָאָה. וְעַל דָּא בְּרָאשִׁית
בְּרָא אֱלֹהִים, דָּא אֱלֹהִים עֲלָאָה, דְּהָא מִ"ה
לֹא הָיוּ הָכִי וְלֹא אֶתְבְּנִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַל זֶה הַשָּׁמַיִם
וְצִבְאָם נִבְרָאוּ בְּמִ"ה, שְׁכִתּוּב
(תְּהִלִּים ח) כִּי אֶרְאֶה שְׁמִיָּה מַעֲשֵׂה
אֶצְבְּעוֹתֶיךָ וְגו'. וְכִתּוּב (שם) מִ"ה אֲדִיר
שְׁמִיָּה בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנָּה הוֹדֵךְ
עַל הַשָּׁמַיִם. עַל הַשָּׁמַיִם הוּא
לְעִלוֹת בִּשְׁם, מְשׁוּם שְׁבָרָא אוֹר
לְאוּרוֹ וְהִתְלַבֵּשׁ זֶה בְּזֶה וְעָלָה בִּשְׁם
עֲלִיוֹן. וְעַל כֵּן בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים -
זֶה אֱלֹהִים הָעֲלִיוֹן, שְׁהָרִי מִ"ה לֹא
הָיָה כִּךְ וְלֹא נִבְנָה.

אלא בשעתא דאתמשכן אתון אלין
(מאלין) אל"ה מלעילא לתתא.
ואמא אוזיפת לברתא מאנהא וקשיטא
לה בקישוטהא. ואימתי קשיטא לה
בקישוטהא כדקא חזי. בשעתא דאתחזון
קמה כל דכורא, דכתיב, (שמות כג) אל
פני האדון יי, ודא אקרי אדון כמה דאת
אמר, (יהושע ג) הנה ארון הברית אדון כל
הארץ. כדון נפקת ה' ואעילת יי,
ואתקשיטת במאני דכורא לקבליהון דכל
דכר בישראל.

אלא, בשעה שנמשכו האותיות
הללו [מאלו] אל"ה
מלמעלה למטה. והאם הלוחה לבת
בגדיה וקשטה אותה בתכשיטיה.
ומתי קשטה אותה בתכשיטיה
כראוי? בשעה שנראו לפניו כל זכר,
שכתוב (שמות כג) אל פני האדון ה'.
וזה נקרא אדון, כמו שנאמר (יהושע ג)
הנה ארון הברית אדון כל הארץ. ואז
יצאה ה' ונכנסה יי, והתקשטה
בכלים של זכר כנגדם של כל זכר
בישראל.

ואתון אחרנין משכן לון ישראל מעילא
לגבי אתר דא (תהלים מב) אלה
אזכרה. אדכרנא בפומאי ושיפכנא דמעאי
(ברעות נפשי בגין לאמשכא אתון אלין) וכדין
אדרם מעילא עד בית אלהים, למהוי
אלהים כגוונא דיליה. ובמאי, (תהלים מב)
בקול רנה ותודה המון חוגג.

ואותיות אחרות מושכים אותם
ישראל מלמעלה למקום
הזה. (תהלים מב) אלה אזכרה. אזכיר
בפי ואשפך דמעוטי [ברצון נפשי
כדי להמשיך האותיות הללו], ואז
אדרם מלמעלה עד בית אלהים,
שיהיה אלהים כמו שהוא. ובמה?
(שם) בקול רנה ותודה המון חוגג.

דבור בסלע ושתיקה בשמים

אמר רבי אלעזר שתיקה דילי בנא
מקדשא לעילא ובנא מקדשא
לתתא. ובודאי מלה בסלע משתוקא
בתרין. מלה בסלע מה דאמרנא ואתערנא
ביה, משתוקא בשמים מה דשתיקנא
דאברו ואיבנו תרין עלמין כחדא.

דבור בסלע ושתיקה בשמים

אמר רבי אלעזר, השתיקה שלי
בנתה מקדש למעלה ובנתה
מקדש למטה, ובודאי דבור בסלע
ושתיקה בשמים. מלה בסלע - מה
שאמרתי והתעוררתי בו, שתיקה
בשמים - מה ששתיקתי שנבראו ונבנו
שני עולמות יחד.

ששים רבוא הם שעומדים יחד, והוציאו צבאות למיניהם שאין להם חשבון

ששים רבוא הם שעומדים יחד, והוציאו צבאות למיניהם שאין להם חשבון

אמר רבי שמעון מכאן ולהלאה שלימו דקרא, דכתיב, (ישעיה מ) המוציא במספר צבאם, תרין דרגין אגון דאיצטריך למהוי רשים כל חד מיניה. חד דא דאתמר מ"ה. וחד מ"י. דא עלאה ודא תתאה. דא עלאה רשים ואמר (שמות קסח ב, וקלח ב) המוציא במספר צבאם, המוציא ההוא דאשתמודע ולית כוותיה. כגוונא דא המוציא לחם מן הארץ. המוציא ההוא דאשתמודע דא דרגא תתאה, וכלא חד. במספר שתין רבוא אגון דקיימין בחדא, ואפיקו חילין לזיגיהו דלית לון חשבנא.

אמר רבי שמעון, מכאן ולהלאה שלימו דקרא, דכתיב, (ישעיה מ) המוציא במספר צבאם, תרין דרגין אגון דאיצטריך למהוי רשים כל חד מיניה. חד דא דאתמר מ"ה. וחד מ"י. דא עלאה ודא תתאה. דא עלאה רשים ואמר (שמות קסח ב, וקלח ב) המוציא במספר צבאם, המוציא ההוא דאשתמודע ולית כוותיה. כגוונא דא המוציא לחם מן הארץ. המוציא ההוא דאשתמודע דא דרגא תתאה, וכלא חד. במספר שתין רבוא אגון דקיימין בחדא, ואפיקו חילין לזיגיהו דלית לון חשבנא.

בכח השם הזה הוציא אותם בשלמות (נ"א כגוונא דא) לכלם, בין אגון שתין, בין כל חילין דילהון, בשם יקרא. מאי בשם יקרא. אי תימא דקרא לון בשמהתהון, לא הכי הוא, דאם כן בשמו מבעי ליה. אלא בזמנא דדרגא דא לא סליק בשמא (לעילא) ואקרי מ"י, לא אוליד ולא אפיק טמירין לזיגיה אף על גב דכלהו הוו טמירין ביה. כיון דברא אל"ה ואסתלק בשמיה ואקרי אלהים, כדן בחילא דשמא דא אפיק לון בשלימו, ודא הוא בשם יקרא, בההוא שם דיליה קרא ואפיק כל זינא וזינא לאתקיימא בשלימותיה. כגוונא דא (שמות לא) ראה קראתי בשם. אדכרנא שמי לאתקיימא

בכח השם הזה הוציא אותם בשלמות [נ"א כמו זה]. לכלם - בין אותם הששים, בין כל צבאותם - בשם יקרא. מה זה בשם יקרא? אם תאמר שקרא להם בשמותיהם - זה אינו כן, שאם כן, היתה צריך להיות בשמו. אלא בזמן שהדרגה הזו לא עולה בשם [למעלה] ונקראת מ"י, לא מוליכה ולא מוציאה נסתרים למינה, אף על גב שכלם היו טמונים בה. כיון שברא אלה והתעלה בשמו ונקרא אלהים, אז בכח השם הזה הוציא אותם בשלמות. וזה הוא בשם יקרא, באותו השם שלו קרא והוציא כל מין ומין שיתקיימו בשלמותו. כמו

בצלאל על קיום אשלמותיה.

זה (שמות לא) ראה קראתי בשם.
הזכרתי שמי שיתקיים בצלאל על
קיום שלמותו.

כמו שאיש לא נעדר למעלה, אף כף
לא נעדר למטה

כמו שאיש לא נעדר למעלה, אף כף
לא נעדר למטה

מרו"ב אונים (ישעיה מ), מאי מרוב אונים,
דא (פקודי רל"א ב) ריש דרגין,
דסליקו ביה כל רעותין ואסתלקו ביה (דף
ב ע"ב) בארץ סתים. ואמין כח דא רזא
דעלמא עלאה דאסתלק בשם אלהים
בדקאמרן. איש לא נעדר מאנון שתין
רבוא דאפיק בחילא דשמא. ובגין דאיש
לא נעדר, בכל אתר דמיתו ישראל
ואתענשו בחובביהו אתמנון ולא אעדר
מאנון (קנ"ז א, שמות כ"ב א) שתין רבוא
אפילו חד. בגין למהוי כלא דיוקנא חדא.
כמה דאיש לא נעדר לעילא, אוף הכי לא
נעדר לתתא.

מרו"ב אונים (ישעיה מ). מה זה מרוב
אונים? זה ראש הדרגות,
שעולים בו כל הרצונות ועליתם בו
בדרך נסתר. ואמין כח - זה סוד
העולם העליון שהתעלה בשם
אלהים כמו שאמרנו. איש לא נעדר -
מאותם ששים רבוא שהוציא בכח
השם. ומשום שאיש לא נעדר, בכל
מקום שמתו ישראל ונענשו
בחטאייהם, נמנו ולא נעדר מאותם
ששים רבוא אפלו אחד כדי להיות
הכל צורה אחת. כמו שאיש לא נעדר
למעלה, אף כף לא נעדר למטה.

עפר, עפר, אל תתגאה, שלא ימסרו בך
עמודי העולם, שהרי רבי שמעון לא
ירקב בך

עפר, עפר, אל תתגאה, שלא ימסרו בך
עמודי העולם, שהרי רבי שמעון לא
ירקב בך

אשתמח רבי חייא בארעא ונשק
לעפרא, ובכה ואמר עפרא
עפרא כמה את קשי קדל, כמה את
בחציפו. דכל מחמדי עינא יתבלון בך, כל
עמודי נהורין דעלמא תיכול ותידוק. כמה
את חציפא, בוצינא קדישא דהוה נהיר
עלמא, שליטא רברבא ממנא דזכותיה
מקיים עלמא אתבלי בך. רבי שמעון
נהירו דבוצינא נהירו דעלמין אנת בלי
בעפרא ואנת קיים ונהג עלמא. אשתומם

השתמח רבי חייא בארץ ונשק את
העפר, ובכה ואמר: עפר,
עפר, כמה אתה קשה ערף, כמה אתה
בחציפה, שכל מחמדי העין ירקבו
בך, כל עמודי אורות העולם תאכל
ותשחק. כמה אתה חצוף, המאור
הקדוש (רשב"י) שהיה מאיר את
העולם, השליט הגדול שממנה,
שזכותו מעמידה את העולם, ירקב
בך. רבי שמעון, אור המאור, אור

רגעא חדא, ואמר עפרא עפרא לא תתנאי
דלא יתמסרון בך עמודין דעלמא דהא
רבי שמעון לא אתבלי בך.

העולמות, אתה נרקב בעפר ואתה
מקים ומנהיג את העולם. השתומם
רגע אחד, ואמר: עפר, עפר, אל
תתגאה, שלא ימסרו בך עמודי
העולם, שהרי רבי שמעון לא ירקב
בך.

כנפים גדולות עליונות, ומעלים עליהם
את רבי שמעון ואת רבי אלעזר בנו,
ועולים לישיבת הרקיע

כנפים גדולות עליונות, ומעלים עליהם
את רבי שמעון ואת רבי אלעזר בנו,
ועולים לישיבת הרקיע

קם רבי חייא וזהו בבי. אול ורבי יוסי
עמיה. מההוא יומא אתעני ארבעין
יומין למחמי לרבי שמעון. אמרו ליה לית
אנת רשאי למחמי ליה. בכה ואתעני
ארבעין יומין אחרינין. אחזיאו ליה בחווא
לרבי שמעון ורבי אלעזר בריה, דהוו לעאן
במלה דא דאמר רבי יוסי, והוו כמה
אלפין צייתין למלוליה. אדהכי חמא כמה
גדפין רברבין עלאין וסליקו עליהו רבי
שמעון ורבי אלעזר בריה וסליקו
למתיבתא דרקיעא, וכל אלן גדפין הוו
מחבאן להו. חמא דמתהדרן ומתחדשן
בזיוון ונהירו יתיר מנהורא דזיוא דשמשא.

קם רבי חייא וזהו בוכה. הלך ורבי
יוסי עמו. מאותו היום התענה
ארבעים ימים לראות את רבי שמעון.
אמרו לו, אינך רשאי לראות אותו.
בכה והתענה ארבעים ימים אחרים,
הראו לו במחזה את רבי שמעון ורבי
אלעזר בנו שהיו עוסקים בדבר הזה
שאמר רבי יוסי, והיו כמה אלפים
שומעים לדבורו. בינתים ראה כמה
כנפים גדולות עליונות, ומעלים
עליהם את רבי שמעון ואת רבי
אלעזר בנו, ועולים לישיבת הרקיע,
וכל אלו הכנפים היו מחכות להם.
ראה שחוזרים ומתחדשים ומאירים
יותר מהאור של זיו השמש.

אשרי הוא מי שנכנס לכאן בלי בושה,
ואשרי מי שעומד באותו העולם
כעמוד חזק בכל

אשרי הוא מי שנכנס לכאן בלי בושה,
ואשרי מי שעומד באותו העולם
כעמוד חזק בכל

פתח רבי שמעון ואמר ייעול רבי חייא
ולחמי בכמה דומין קודשא בריך
הוא לחדתא אנפי צדיקיא לזמנא דאתי.
זכאה איהו מאן דעאל הכא בקא כסופא,

פתח רבי שמעון ואמר, יכנס רבי
חייא ויראה כמה שעתיד
הקדוש ברוך הוא לתדש את פני
הצדיקים לעתיד לבא. אשרי הוא מי

וּפָאָה מֵאֵן דְּקָאִים בְּהָהוּא עֲלָמָא
כְּעֻמּוּדָא תְּקִיף בְּכֵלָא. וְחָמָא דְּהוּה עָאֵל,
וְהוּה קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וּשְׁאָר עֻמּוּדִין דִּיתְבִּין
תַּמּוֹן. וְהוּא הוּה כְּסִיף וְאִשְׁמִיט גְרָמִיָּה
וְעָאֵל וְיָתִיב לְרַגְלֵי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן.

שְׁנַכְנַס לְכָאן בְּלִי בּוּשָׁה, וְאִשְׁרֵי מִי
שְׁעוּמַד בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם כְּעֻמּוּד חֲזָק
בְּכָל. וְרָאָה שְׁהִיָּה נַכְנַס וְעוּמַד רַבִּי
אֶלְעָזָר, וּשְׁאָר הָעֻמּוּדִים שְׂיוֹשְׁבִים
שָׁם. וְהוּא הִיָּה מִתְבִּישׁ, וְהִשְׁמִיט אֶת
עֲצָמוֹ, וְנַכְנַס וַיֵּשֶׁב לְרַגְלֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן.

מִי שְׁלֹא מִצְפָּה לָזֶה בְּכָל יוֹם בְּאוֹתוֹ
הָעוֹלָם אֵין לוֹ כָּאן חֶלֶק!

מִי שְׁלֹא מִצְפָּה לָזֶה בְּכָל יוֹם בְּאוֹתוֹ
הָעוֹלָם - אֵין לוֹ כָּאן חֶלֶק!

קָלָא נָפַק וְאָמַר מְאִיד עֵינֵה. לֹא תִזְקוּף
רִישָׁה, וְלֹא תִסְתַּכַּל. מְאִיד עֵינֵי
וְחָמָא נְהוּרָא דְּהוּה נְהִיר לְמַרְחוּק. קָלָא
אֶהְדָר בְּמִלְקָדְמִין וְאָמַר עֲלֵאִין מְמִירִין
סְתִימִין פְּקִיחֵי עֵינָא אֲנֹן דְּמִשְׁטִינִין בְּכָל
עֲלָמָא אִסְתַּכְּלוּ וְחָמוּ. תַּתְּאִין (נ"א תַּנְאִין)
דְּמִיכִין סְתִימִין בְּחֹרִיכֹן אֲתַעְרוּ.

יֵצֵא קוֹל וְאָמַר: הַנִּמְדָּ עֵינֵיךָ וְאֵל
תָּרִים רֹאשְׁךָ וְאֵל תִּסְתַּכַּל.
הַנִּמְדָּ עֵינֵיךָ וְרָאָה אֹר שְׁמַאִיר
לְמַרְחוּק. חֲזוּר הַקּוֹל כְּמִקְדָּם וְאָמַר:
עֲלִיוֹנִים טְמוּנִים נִסְתָּרִים, פְּקוּחֵי
הָעֵין, אוֹתָם שְׁמִשְׁטוּטִים בְּכָל
הָעוֹלָם, הִסְתַּכְּלוּ וְרָאוּ! תַּחְתּוֹנִים
(נ"א תַּנְאִים) יִשְׁנִים נִסְתָּרִים בְּחֹרִיכָם
הַתַּעֲוִרְרוּ!

מֵאֵן מִנְכּוֹן דִּי חֲשׂוּכָא מִהֶפְכֵּן לְנְהוּרָא
וְטַעֲמִין מִרִירָא לְמַחְקָא עַד לֹא
יִיתוֹן הָכָא. מֵאֵן מִנְכּוֹן דְּמַחְכָּאן בְּכָל יוֹמָא
לְנְהוּרָא דְּנְהִיר בְּשַׁעְתָּא דְּמִלְכָּא פְּקִיד
(וַיִּקְהַל קָצִ"ו ע"א) לְאִילָתָא וְאֲתִיְקֵר וְאֲתַקְרִי
מִלְכָּא מְכָל מַלְכִין דְּעֲלָמָא. מֵאֵן דְּלֹא
מִצְפָּה דָּא בְּכָל יוֹמָא בְּהָהוּא עֲלָמָא, לִית
לִיה חוּלְקָא הָכָא.

מִי מִכֶּם שְׁהוּפְכִים חֲשֹׁךְ לְאוֹר
וְטוֹעֲמִים מֵר לְמַתּוֹק טָרֵם בּוּאָם
לְכָאן? מִי מִכֶּם שְׁמַחְכִּים בְּכָל יוֹם
לְאוֹר שְׁמַאִיר בְּשַׁעָה שְׁהַמְלִךְ פּוֹקֵד
אֶת הָאֵילָה, וּמִתְכַּבֵּד וְנִקְרָא מֶלֶךְ מְכָל
מַלְכֵי הָעוֹלָם? מִי שְׁלֹא מִצְפָּה לָזֶה
בְּכָל יוֹם בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם - אֵין לוֹ כָּאן
חֶלֶק!

מֵאוּתָן הַדְּמָעוֹת עוּמַד אוֹתוֹ הַמְּנָה
שֶׁל הַיָּם, וּמִתְקִים וּמִקְדָּשׁ אֶת שְׁמוֹ
שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ

מֵאוּתָן הַדְּמָעוֹת עוּמַד אוֹתוֹ הַמְּנָה
שֶׁל הַיָּם, וּמִתְקִים וּמִקְדָּשׁ אֶת שְׁמוֹ
שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ

אֲדַהְבִּי חָמָא כְּמָה מִן חֲבֵרְיָא סַחְרִיָּה
כָּל אֲנֹן עֻמּוּדִין דְּקִיָּמִין. וְחָמָא
דְּסִלְקוּ לֹון לְמַתִּיבְתָּא דְרַקִּיעָא. אֵלִין

בִּינְתִים רָאָה כְּמָה מִן הַחֲבָרִים
סְבִיבוּ, כָּל אוֹתָם הָעֻמּוּדִים
שְׁקִימִים, וְרָאָה שְׁמַעֲלִים אוֹתָם

סלקין ואלין נחתין, ועילא דכולהו חמא מארי דגדפי דהנה אתי והוא אומי אומאה דשמע מאחורי פרגודא דמלכא מפקד בכל יומא ודכיר לאילתא די שכיבת לעפרא, ובעט בעיטין בההוא שעתא בתלת (שמות מ"ב) מאה ותשעין רקיעין, וכלהו מרתתין וזעין (דף ד ע"ב) קמיה. ואוריד דמעין על דא, ונפלי אנון דמעין רתיחין כאשא לגו ימא רבא, ומאנן דמעין קאים ההוא ממנא דימא ואתקיים וקדיש שמה דמלכא קדישא וקביל עליה למבלע כל מימיו דבראשית ויכנוש להו לגויה בשעתא דיתכנשון כל עממיה על עמא קדישא, ויגבון מיא, ויעברון בנגיבו.

לישיבת הרקיע. אלו עולים ואלו יורדים. ומעל כלם ראה בעל הכנפים שהיה בא, והוא נשבע שבועה ששמע מאחורי הפרגוד, שהמלך פוקד בכל יום וזוכר את האילה ששוכבת לעפר, ובוטט בעיטות באותה שעה בשלש מאות ותשעים רקיעים, וכלם מפחדים ורועדים לפניו. ומוריד על זה דמעות, ונפלות אותן הדמעות הרותחות כאש לתוך הים הגדול, ומאותן הדמעות עומד אותו הממנה של הים, ומתקים ומקדש את שמו של המלך הקדוש, ומקבל עליו לבלע את כל מימי בראשית וכוונס אותם לתוכו בשעה שיתקבצו כל העמים על העם הקדוש, ויתיבשו המים, ויעברו ביבש.

פנו מקום, שהנה המלך המשיח בא לישיבת רבי שמעון

אדהבי שמע קלא דאמר פנון אתר, פנון אתר דהא מלכא משיחא אתי למתיבתא דרבי שמעון בגין דכל צדיקיא דתמן רישי מתיבתא ואנן מתיבתי דתמן רשימין אנון. וכל אנן חברין די בכל מתיבתא סלקי (סלקין) ממתיתבתא דהכא למתיבתא דרקיעא. ומשיח אתי בכל אנון מתיבתי וחתים אורייתא מפומיהו דרבנן. ובההיא שעתא אתי משיח מתעטר מן (נ"א רישי) ריחי מתיבתי בעטרין עלאין.

פנו מקום, שהנה המלך המשיח בא לישיבת רבי שמעון

בין כך שמע קול שאומר: פנו מקום, פנו מקום, שהנה המלך המשיח בא לישיבת רבי שמעון, היות שכל הצדיקים ששם וראשי הישיבה, ואותן ישיבות ששם הן רשומות, וכל אותם חברים שפכל ישיבה עולים מהישיבה של כאן לישיבת הרקיע, והמשיח בא בכל אותן הישיבות וחותם תורה מפי החכמים. ובאותה השעה בא המשיח מתעטר [נ"א מראש] מריחות הישיבות בעטרות עליונות.

הקדוש ברוך הוא מאשר תורה
מישיבתך, ומישיבתו של חזקיהו מלך
יהודה, ומתוך ישיבתו של אחיה
השילני

בההוא שעתא קמו כל אנון חברייא וקם
רבי שמעון ויהוה סליק נהוריה
עד רום רקיע, אמר ליה רבי זבאה אנת
דאורייתך סלקא בתלת מאה ושבעין
נהורין, וכל נהורא ונהורא אתפרשת
לשית מאה ותליסר טעמין סלקין
ואסתחיין בנהרי אפרסמונא דביא.
וקודשא בריך הוא איהו חתים אורייתא
ממתיבתך וממתיבתא דחזקיה מלך
יהודה ומגו מתיבתא דאחיה השילוני.
ואנא לא אתינא למחתם ממתיבתך,
(אלא) מארי דגדפין אתי הכא, דהא
ידענא דלא ייעול גו מתיבתי אחריתי אלא
במתיבתך.

הקדוש ברוך הוא מאשר תורה
מישיבתך, ומישיבתו של חזקיהו מלך
יהודה, ומתוך ישיבתו של אחיה
השילני

באותה שעה קמו כל אותם
החברים, וקם רבי
שמעון, והיה עולה אורו עד רום
[הרקיע]. אמר לו, רבי, אשריך
שתורתך עולה בשלש מאות ושבעים
אורות, וכל אור ואור נפרד לשש
מאות ושלושה עשר טעמים שעולים
ורוחצים בנהרות אפרסמון טהור.
והקדוש ברוך הוא מאשר תורה
מישיבתך, ומישיבתו של חזקיהו
מלך יהודה, ומתוך ישיבתו של אחיה
השילני. ואני לא באתי לאשר
מישיבתך, אלא בעל הכנפים בא
לכאן, שהרי ידעתי שלא יכנס לתוך
הישיבות האחרות אלא לישיבתך.

הזדעזע המשיח והרים קולו, והזדעזעו
הרקיעים, והזדעזע הים הגדול,
והזדעזע הלוינתן, וחשב העולם
להתהפך

בההיא שעתא סח ליה רבי שמעון
ההוא אומא דאומי מארי
דגדפין. כדן אודעזע משיח וארים קליה
ואודעזעו רקיעין ואודעזע ימא רבא
ואודעזע לוינתן וחשב עלמא לאתהפכא.
אדהכי חמא לרבי חייא לרגלוי דרבי
שמעון. אמר מאן יהיב הכא בר נש לביש
מדא דההוא עלמא. אמר (ליה) רבי שמעון
דא איהו רבי חייא נהירו דבוצינא

הזדעזע המשיח והרים קולו, והזדעזעו
הרקיעים, והזדעזע הים הגדול,
והזדעזע הלוינתן, וחשב העולם
להתהפך

באותה שעה ספר לו רבי שמעון
אותה השבועה שנשבע
בעל הכנפים. אז הזדעזע המשיח
והרים קולו, והזדעזעו הרקיעים,
והזדעזע הים הגדול, והזדעזע
הלוינתן, וחשב העולם להתהפך. בין
כך ראה את רבי חייא לרגלי רבי
שמעון. אמר, מי נתן כאן אדם
שלבוש מדי אותו העולם? אמר לו

דאורייתא. אמר ליה יתכנש הוא ובנוי וליהוון ממתיבתא דילך. אמר רבי שמעון זמנא ותייהיב ליה. יהבו ליה זמנא ונפק מתמן מודעזע וזלגן עיני דמעין. אודעזע רבי חייא ובכה ואמר ופאה חולקהון דצדיקיא ביהווא עלמא, ופאה חולקיה דבר יוחאי דזכה לכה. עליה פתיב, (משלי ח) להנחיל אוהבי יש ואצרותיהם אמלא.

רבי שמעון, זה הוא רבי חייא, האור של מאור התורה. אמר לו, יתכנש הוא ובנוי ויהיו מהישיבה שלך. אמר רבי שמעון, זמן ינתן לו. נתנו לו זמן, ויצא משם מזעזע ועיניו זולגות דמעזע. הודעזע רבי חייא ובכה, ואמר, אשרי חלקם של הצדיקים באותו העולם, ואשרי חלקו של בר יוחאי שזכה לכה. עליו כתוב (משלי ח) להנחיל אוהבי יש ואצרותיהם אמלא.

בכל דבר שמתחדש בתורה על ידי אותו שמשתדל בתורה, עושה רקיע אחד

בכל דבר שמתחדש בתורה על ידי אותו שמשתדל בתורה, עושה רקיע אחד

בראשית רבי שמעון פתח (ישעיה נא) ואשים דברי בפיה. כמה אית ליה לבר נש לאשתדלא באורייתא ומא וליליא, בגין דקודשא בריך הוא ציית לקלהון דאנון דמתעסקי באורייתא, ובכל מלה דאתחדש באורייתא על ידא דההוא דאשתדל באורייתא, עביד רקיעא חדא.

בראשית. רבי שמעון פתח, (ישעיה נא) ואשים דברי בפיה. כמה יש לאדם להשתדל בתורה יומם ולילה, משום שהקדוש ברוך הוא מקשיב לקולות אותם שמתעסקים בתורה. ובכל דבר שמתחדש בתורה על ידי אותו שמשתדל בתורה, עושה רקיע אחד.

דבר חכמה שהתחדש, עולה ויושב על ראש הצדיק חי העולמים, וטס משם ומשוטט בשבעים אלף עולמות ועולה אל עתיק הימים

דבר חכמה שהתחדש, עולה ויושב על ראש הצדיק חי העולמים, וטס משם ומשוטט בשבעים אלף עולמות ועולה אל עתיק הימים

תנן בההיא שעתא דמלה דאורייתא אתחדשת מפומיה דבר נש, ההיא מלה סלקא ואתעתדת קמיה דקודשא בריך הוא. וקודשא בריך הוא נטיל לההיא מלה ונשיק לה ועטר לה בשבעין עטרין גליפין ומחקקן. ומלה דחכמתא

שנינו, בשעה ההיא שדבר תורה מתחדש מפי אדם, הדבר ההוא עולה ומזדמן לפני הקדוש ברוך הוא, והקדוש ברוך הוא נוטל את אותו הדבר [תורה] ומנשק אותו, ומעטר אותו בשבעים עטרות גלופות

דאתחדשא, סלקא ויתבא על רישא דצדיק חי עלמין. וטסא מתמן ושטא בשבעין אלף עלמין וסליקת לגבי עתיק יומין. וכל מלין דעתיק יומין מלין דחכמתא אנן ברזין סתימין עלאין.

ומחקקות. ודבר חכמה שהתחדש, עולה ויושב על ראש הצדיק חי העולמים, וטס משם ומשוטט בשבעים אלף עולמות ועולה אל עתיק הימים. וכל הדברים של עתיק הימים, דברי חכמה הם בסודות נסתרים עליונים.

עולה ויורד עמהם ונכנס בשמונה עשר עולמות גנוזים שעין לא ראתה אלהים זולתך

עולה ויורד עמהם ונכנס בשמונה עשר עולמות גנוזים שעין לא ראתה אלהים זולתך

והיה מלה סתימא דחכמתא דאתחדשת הכא כד סלקא אתחברת באנן מלין (דיון) דעתיק יומין וסלקא ונחתא בהדיהו ועאלת בתמניסר עלמין גניזין (ישעיה סד) דעין לא ראתה אלהים זולתך. נפקי מתמן ושטאן ואתיין מליאן ושלמין ואתעתדו קמי עתיק יומין.

ואותו הדבר הנסתר של חכמה שהתחדש כאן, כשהוא עולה, מתחבר עם אותם הדברים של עתיק הימים, ועולה ויורד עמהם ונכנס בשמונה עשר עולמות גנוזים שעין לא ראתה אלהים זולתך (שם סד). יוצאים משם ומשוטטים והולכים מלאים ושלמים ומזדמנים לפני עתיק הימים.

מתחדש ונעשה הכל ארץ חדשה מאותו הדבר שהתחדש בתורה

מתחדש ונעשה הכל ארץ חדשה מאותו הדבר שהתחדש בתורה

בהיה שעתא ארח עתיק יומין בהאי מלה וניחא קמיה מפלא. נמיל להיה מלה ואעטר לה (שמות י"ד) בתלת מאה ושבעין אלף עטרין. היה מלה טסת וסלקא ונחתא ואתעבידא רקיעא חדא. וכן כל מלה ומלה דחכמתא (ס"א אתעבדון) (ס"א רקיעין) קיימין בקיומא שלים קמי עתיק יומין. והוא קרי לון שמים חדשים, שמים מחדשים, סתימין דרזין דחכמתא עלאה. וכל אנן שאר מלין

באותה השעה מריח עתיק הימים את הדבר הזה, וזה נוח לפניו מן הכל. נוטל את אותו הדבר, ומעטר אותו בשלש מאות ושבעים אלף עטרות. אותו הדבר טס ועולה ויורד, ונעשה רקיע אחד. וכן כל דבר ודבר של חכמה (ס"א נעשים) (ס"א רקיעים) עומדים בקיום שלם לפני עתיק הימים. והוא קורא להם שמים חדשים, שמים מחדשים, נסתרים של

דאורייתא דמתחדשין קיימין קמי (דף ה ע"א) קודשא בריך הוא וסלקין ואתעבידו ארצות החיים. ונחתין ומתעטרין לגבי ארץ חר, ואתחדש ואתעביד בלא ארץ חדשה מההיא מלה דאתחדש באורייתא.

סודות של חכמה עליונה. וכל אותם שאר דברי התורה שמתחדשים, עומדים לפני הקדוש ברוך הוא, ועולים ונעשים ארצות החיים, ויורדים ומתעטרים לארץ אחת, ומתחדש ונעשה הכל ארץ חדשה מאותו הדבר שהתחדש בתורה.

ועל דא כתיב, (ישעיה סו) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני וגו'. עשיתי לא כתיב אלא עושה, דעביד תדיר מאנון חדושין ורזין דאורייתא. ועל דא כתיב, (ישעיה נא) ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתוך לנטע שמים וליסוד ארץ. השמים לא כתיב אלא שמים.

ועל זה כתוב (ישעיה סו) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני וגו'. עשיתי לא כתוב, אלא עושה. שעושה תמיד מאותם החדושים והסודות של התורה. ועל זה כתוב (שם נא) ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתוך לנטע שמים וליסוד ארץ. לא כתוב השמים, אלא שמים.

בשעה שנמסרה התורה למשה, באו כמה רבואות של מלאכים עליונים לשרף אותו בשלהבת פיהם, עד שכסה עליו הקדוש ברוך הוא. וכעת הקדוש ברוך הוא מכסה על אותו הדבר, ומכסה על אותו האדם שלא יבר אליהם אלא הקדוש ברוך הוא, ולא יקנאו לו.

בשעה שנמסרה התורה למשה, באו כמה רבואות של מלאכים עליונים לשרף אותו בשלהבת פיהם, עד שכסה עליו הקדוש ברוך הוא. וכעת הקדוש ברוך הוא מכסה על אותו הדבר, ומכסה על אותו האדם שלא יבר אליהם אלא הקדוש ברוך הוא, ולא יקנאו לו.

אמר רבי אלעזר מהו ובצל ידי כסיתוך. אמר ליה בשעתא דאתמסר אורייתא למשה, אתו כמה רבוא דמלאכי עלאין לאוקדא ליה בשלהובא דפומהון, עד דחפא עליה קודשא בריך הוא. והשתא דהאי מלה סלקא ואתעטרת וקיימא קמי קודשא בריך הוא, איהו חפי על ההיא מלה וכפי על ההוא בר נש דלא

אמר רבי אלעזר, מה זה ובצל ידי כסיתוך? אמר לו, בשעה שנמסרה התורה למשה, באו כמה רבואות של מלאכים עליונים לשרף אותו בשלהבת פיהם, עד שכסה עליו הקדוש ברוך הוא. וכעת שהדבר הזה עולה ומתעטר ועומד לפני הקדוש ברוך הוא, הוא מכסה על

יִשְׁתַּמְדֹּעַ לְגִבְיָהּוּ אֵלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְלֹא יִקְנֹאוּ לְגִבְיָהּ עַד דְּאִתְעִבִּיד מִהֵיאָה מְלָה שְׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאַרְץ חֲדָשָׁה הָדָא הוּא דְכְּתִיב וּבָצַל יְדֵי כְּסִיתִיךָ לְנִטּוּעַ שְׁמַיִם וְלִיסוּד אֶרֶץ. מִכָּאן דְּכָל מְלָה דְסִתִּים מַעֲיָנָא סְלָקָא לְתוּעֻלְתָּא עֲלֵאָה הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה נא) וּבָצַל יְדֵי כְּסִיתִיךָ. וְאִמָּאי אִתְחַפִּי וְאִתְכַּפִּי מַעֲיָנָא, בְּגִין לְתוּעֻלְתָּא עֲלֵאָה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב לְנִטּוּעַ שְׁמַיִם וְלִיסוּד אֶרֶץ כְּמָה דְּאִתְמַר.

אוֹתוֹ הַדָּבָר, וּמִכֶּסֶה עַל אוֹתוֹ הָאָדָם שְׁלֹא יִכַּר אֲלֵיהֶם אֵלָּא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא יִקְנֹאוּ לוֹ, עַד שְׁנַעֲשֶׂה מִהַדְבָּר (תורה) הַהוּא שְׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאַרְץ חֲדָשָׁה. זֶהוּ שְׁכָתוּב וּבָצַל יְדֵי כְּסִיתִיךָ לְנִטּוּעַ שְׁמַיִם וְלִיסוּד אֶרֶץ. מִכָּאן שֶׁכָּל דָּבָר שֶׁנִּסְתָּר מִן הָעֵינַן, עוֹלָה לְתוּעֻלַּת עֲלִיוֹנָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב וּבָצַל יְדֵי כְּסִיתִיךָ. וְלִמָּה נֶעְלַם וּמִתְכַּסֶּה מִן הָעֵינַן? בְּשִׁבְלִי תוּעֻלַּת עֲלִיוֹנָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב לְנִטּוּעַ שְׁמַיִם וְלִיסוּד אֶרֶץ, כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ.

וְלֹא אִמְרָ לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָהּ. וְלֹא אִמְרָ לְאֲנֹן תִּרְעֵן וּמִלִּין דְּמִצְוֵינִין אֵלֶיךָ עַל אֵלֶיךָ עֲמִי אֲתָהּ. אֵל תִּקְרִי (בתיקון יח דף לה ב) עֲמִי אֲתָהּ, אֵלָּא עֲמִי אֲתָהּ לְמַהוּי שׁוֹתֵפָא עֲמִי, מַה אֲנָא בְּמִלּוּלָא דִּילִי עֲבָדִית שְׁמַיִם וְאַרְץ כְּמָא דְּאִתְאִמַר, (תהלים לג) בְּדָבָר יְיָ שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ, אוֹף הָכִי אִתְּ. וְכֵאֵין אֲנֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא. וְאִי תִימָא דְּמִלָּה דְּכָל בֵּר נִשְׁ דְּלֹא יָדַע עֲבִיד דָּא.

וְלֹא אִמְרָ לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָהּ. וְלֹא אִמְרָ לְאֲנֹן תִּרְעֵן וּמִלִּין דְּמִצְוֵינִין אֵלֶיךָ עַל אֵלֶיךָ עֲמִי אֲתָהּ. אֵל תִּקְרִי עֲמִי אֵלָּא עֲמִי אֲתָהּ, לְהִיּוֹת שְׁתָּף עֲמִי. מַה אֲנִי בְּדָבוּר שְׁלִי עֲשִׂיתִי שְׁמַיִם וְאַרְץ, כְּמוֹ שְׁנִאֲמַר (תהלים לג) בְּדָבָר ה' שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ - אֵף כֵּן אֲתָהּ. אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה. וְאִם תִּאֲמַר שֶׁדָּבוּר שֶׁל כָּל אָדָם שְׁלֹא יוֹדֵעַ עוֹשֶׂה כְּזֶה.

מי גרם את זה? תלמיד החכם שלא הגיע להוראה ומורה. הרחמן יצילנו

מי גרם את זה? תלמיד החכם שלא הגיע להוראה ומורה. הרחמן יצילנו

תֵּא חוּי, הַהוּא דְּלֹא אֲרַחֲיָה (יתרו פ"א א) בְּרִיזִין דְּאוֹרֵייתָא וְחֲדָשׁ מִלִּין דְּלֹא יָדַע עַל בּוֹרֵייהוּן כְּדָקָא יָאוּת, הַהִיא מְלָה סְלָקָא וְנִפִּיק לְגִבְיָהּ הַהִיא מְלָה (משלי טו) אִישׁ תִּהְפּוּכוֹת לְשׁוֹן שְׁקָר, מִגּוֹ נּוֹקְבָא דְּתַהוּמָא רַבָּא וְדִלִּיג חֲמִשׁ מֵאָה פְּרָסִי לְקַבְּלָא לְהַהִיא מְלָה וְנִטִּיל לָהּ וְאוֹיִל בְּהַהִיא מְלָה לְגוֹ נּוֹקְבִיָּה וְעִבִּיד בָּהּ רְקִיעָא

בֹּא רָאָה, אוֹתוֹ שְׁאִין דְּרָכּוֹ בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה וּמִתְחַדֵּשׁ דְּבָרִים שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ עַל בְּרִים כְּרָאוּי, אוֹתוֹ הַדָּבָר עוֹלָה וְיוֹצֵא לְאוֹתוֹ הַדָּבָר אִישׁ תִּהְפּוּכוֹת לְשׁוֹן שְׁקָר מִתּוֹךְ נֶקֶב הַתְּהוּם הַגָּדוֹל, וּמִדִּלְגַּח חֲמִשׁ מֵאוֹת פְּרָסָאוֹת לְקַבֵּל אֶת אוֹתוֹ הַדָּבָר. וְנוֹטֵל אוֹתוֹ, וְהוֹלֵךְ עִם אוֹתוֹ הַדָּבָר לְתוֹךְ

דשוא דאקרי תהו. וטם בההוא רקיעא
ההוא איש תהפוכות שיתא אלפי פרסי
בזמנא חדא. כיון דהאי רקיעא דשוא
קאים נפקת מיד (פקודי ער"ה) אשת זנונים
ואתקוף בההוא רקיעא דשוא (נ"א היא) (נ"א
ואיש תהפוכות) ואשתתפת ביה ומתמן נפקת
וקטלת כמה אלפין ורבון, בגין דכר
קיימת בההוא רקיעא אית לה רשו
ויכלתא למהוי טם כל עלמא ברגעא
חדא.

הנקב שלו, ועושה בו רקיע של שוא
שנקרא תהו. וטם באותו הרקיע אותו
איש תהפוכות ששת אלפים פרסאות
בפעם אחת. וכיון שהרקיע הזה של
שוא עומד, מיד יוצאת אשת זנונים
ומתחזקת באותו הרקיע של שוא
[נ"א היא] [נ"א ואיש תהפוכות]
ומשתתפת עמו, ומשם יוצאת
והורגת כמה אלפים ורבבות. משום
שכאשר היא עומדת ברקיע ההוא,
יש לה רשות ויכלת להיות טסה את
כל העולם ברגע אחד.

ועל דא כתיב, (ישעיה ה) הוי מושבי העון
בחבלי השוא. העון דא דכורא.
וכעבות העגלה חטאה. מאן חטאה, דא
נוקבא דאקרי חטאה. איהו משיך ההוא
דאקרי עון באגון חבלי השוא. ולבתר
כעבות העגלה חטאה, להאיא נוקבא
דאקרי חטאה, דתמן אתתקפת למהוי טם
לקטלא בני נשא. ועל דא (משלי ז) כי רבים
חללים הפילה, מאן הפילה, דא ההיא
חטאה דקטלית בני נשא. מאן גרים דא,
תלמיד חכם דלא מטי להוראה ומורה,
רחמנא לשונן.

ועל זה כתוב (ישעיה ה) הוי מושבי
העון בחבלי השוא. העון זה
הזכר. וכעבות העגלה חטאה, מי
החטאה? זו הנקבה שנקראת חטאה.
הוא מושך את אותו שנקרא עון
באותם חבלי השוא. ואחר כך כעבות
העגלה חטאה, את אותה הנקבה
שנקראת חטאה, ששם התגברה
להיות טסה להרג בני אדם. ועל זה
(משלי ז) כי רבים חללים הפילה. מי
הפילה? זו אותה החטאה שהורגת
בני אדם. מי גרם את זה? תלמיד
החכם שלא הגיע להוראה ומורה.
הרחמן יצילנו.

שלא תוציאו מפיהם דבר תורה שלא
ידעתם ולא שמעתם מעץ גדול כראוי
אמר רבי שמעון לחבריא במטותא
מנייכו דלא תפקון מפומיכו מלה
דאורייתא דלא (יתרו פ"א א) ידעתון ולא
שמעתון מאילנא רברבא בדקא יאות,

שלא תוציאו מפיהם דבר תורה שלא
ידעתם ולא שמעתם מעץ גדול כראוי
אמר רבי שמעון לחברים, בבקשה
מכם שלא תוציאו מפיהם דבר
תורה שלא ידעתם ולא שמעתם מעץ
גדול כראוי, כדי שלא תהיו גורמים

מאמרי

הקדמת הזהר

רשב"י

לה

בגין דלא תהוון גרמין לההוא חטא
לקטלא אכלוסין דבר נש למגנא. פתחו
בלהון ואמרו רחמנא לשובן, רחמנא
לשובן.

לאותה החטא להרג המוני בני אדם
לחנם. פתחו כלם ואמרו, הרחמן
יצילנו, הרחמן יצילנו.

ארבע פעמים הסתפל הקדוש ברוך
הוא בתורה טרם יוציא את מעשהו

ארבע פעמים הסתפל הקדוש ברוך
הוא בתורה טרם יוציא את מעשהו

תא חזי, באורייתא ברא קודשא בריך
הוא עלמא, והא אוקמוה דכתיב,
(משלי ח) ואהיה אצלו אמון ואהיה
שעשועים יום יום ואיהו אסתפל בה זמנא
ותרין ותלתא וארבע זמנין, ולבתר אמר
לון, ולבתר עבד בה עבדתא. לאולפא
לבני נשא דלא ייתון למטעי בה. כמא
דאת אמר, (איוב כח) אז ראה ויספרה
הכינה וגם חקרה ויאמר לאדם. ולקביל
ארבע זמנין אנון דכתיב, אז ראה
ויספרה, הכינה, וגם חקרה, ברא קודשא
ברוך הוא מה דברא. ועד לא אפיק
עבדתייה, אעיל ארבע תבין בקדמיתא
דכתיב ב' ראשית ב' רא' א' להים א' ת, הא
ארבע. ולבתר השמים. אנון לקביל ארבע
זמנין דאסתפל קודשא בריך הוא
באורייתא עד לא יפיק עבדתייה
לאומנותיה.

בא ראה, בתורה ברא הקדוש ברוך
הוא את העולם, והנה בארוה
שכתוב (שם ח) ואהיה אצלו אמון
ואהיה שעשועים יום יום. והוא
הסתפל בה פעם ושתיים ושלש
וארבע פעמים, ואחר כך אמר אותם,
ואחר כך עשה בה מעשה, ללמד את
בני אדם שלא יבאו לטעות בה, כמו
שנאמר (איוב כח) אז ראה ויספרה
הכינה וגם חקרה ויאמר לאדם.
וכנגד ארבע פעמים ההם שכתוב, אז
ראה, ויספרה, הכינה, וגם חקרה -
ברא הקדוש ברוך הוא את מה
שברא. וטרם שהוציא את המעשה
שלו, הכניס בראשונה ארבע תבות,
שכתוב ב' ראשית ב' רא' א' להים א' ת.
הנה ארבע. ואחר כך השמים - הם
כנגד ארבע הפעמים שהסתפל
הקדוש ברוך הוא בתורה טרם יוציא
את מעשהו למלאכתו.

הקדוש ברוך הוא שלח אותו אלינו
להודיענו סודות של החכמה שגלה,
אשרי חלקנו

הקדוש ברוך הוא שלח אותו אלינו
להודיענו סודות של החכמה שגלה,
אשרי חלקנו

פתיח רבי אבא ואמר (שופטים יג) ויאמר
מנוח אל אשתו מות נמות כי

פתיח רבי אבא ואמר, (שופטים יג)
ויאמר מנוח אל אשתו מות

דף ז
ע"ב

אלהים ראינו, אף על גב דמנוח לא הוה ידע מאי עבדיה, אמר הואיל ובתיב, (שמות לג) כי לא יראני האדם וחי, ודאי אנן חזינן ובגין כך מות נמות. ואנן חמינן וזכינן לנהורא דא דהוה אזיל בהדן ונתקיים בעלמא. דהא קדשא בריך הוא שדריה לגבן לאודעא לן רזין דחכמתא דגלי, וצאה חולקנא.

נמות כי אלהים ראינו. אף על גב שמנוח לא היה יודע מה מעשהו - אמר, הואיל וכתוב (שמות לג) כי לא יראני האדם וחי, ודאי אנו ראינו, ומשום כך מות נמות. ואנו ראינו וזכינו לאור הזה שהיה הולך עמנו ונתקיים בעולם, שהרי הקדוש ברוך הוא שלח אותו אלינו להודיענו סודות של החכמה שגלה, אשרי חלקנו.

אזלו, מטי לחד טורא והוה נטי שמשא. שרו ענפין דאילנא דטורא לאקשא דא בדא ואמרי שירתא. עד דהוו אזלי, שמעו חד קלא תקיפא דהוה אמר בני אלהין קדישין אנן דאתפדרו ביני חייא דהאי עלמא, אנן בוציני בני מתבתא, אתכנשו לדוכתייהו לאשתעשעא במאריכון באורייתא. דחילו אלין וקאימו בדוכתייהו ויתבי. אדהכי נפיק קלא כמלקדמין ואמר מנרין תקיפין פטישין רמאין הא מארי דגוויין מרקמא בצירין קאים על אצמונא, עולו ואתכנשו.

הלכו. הגיעו להר אחד והיתה השמש נוטה. התחילו ענפי האילן של ההר להקיש זה עם זה ואמרו שירה. בעודם הולכים, שמעו קול אחד חזק שהיה אומר: בני אלהים קדושים, אותם שהתפזרו בין החיים של העולם הזה, אותם מאורות בני הישיבה, התקבצו למקומם להשתעשע עם רבונכם בתורה. פחדו אלו ועמדו במקומם וישבו. בינתיים יצא קול כמו מקדם ואמר: סלעים חזקים פטישים רמים, הנה בעל הגוננים מרקם בציורים עומד על כסא השלטון, הכנסו והתקבצו.

בהחיא שעתא שמעו קל ענפי דאילנין רב ותקיף והוו אמרי (תהלים כט) קול יי שובר ארזים. נפלו על אנפיהו רבי אלעזר ורבי אבא ודחילו סגיא נפל עליהו, קאמו בבחילו ואזלו ולא שמעו מידי. נפקו מן טורא ואזלו.

בשעה ההיא שמעו את קול ענפי האילנות חזק ותקיף, והיו אומרים, (תהלים קט) קול ה' שובר ארזים. נפלו על פניהם רבי אלעזר ורבי אבא ופחד רב נפל עליהם. קמו בחפזון והלכו, ולא שמעו דבר. יצאו מן ההר והלכו.

דרך של נסים ואותות עליונים עברתם

כד ממו לבי רבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמו לרבי שמעון בן יוחאי

תמן. חדו (דף ז ע"ב) חדי (חדא), רבי שמעון אמר לון ודאי ארחא דנסין ואתין עלאין קא עברתון, דאנא דמיכנא השתא וחמינא לכו ולבניהו בן יהודע דקא משדר לכו תרין עטרין על ידא דחד סבא לאעטרא לכו. ודאי בארחא דא קודשא בריך הוא הוה. תו דחמינא אנפייכו משניין. אמר רבי יוסי יאות אמרתון דחכם עדיף מנביא.

דף ז
ע"ב

דרך של נסים ואותות עליונים עברתם
בשהגיעו לבית רבי יוסי בן רבי שמעון בן לקוניא, ראו

שם את רבי שמעון בן יוחאי. שמחו. שמח רבי שמעון ואמר להם, ודאי דרך של נסים ואותות עליונים עברתם, שאני ישנתי כאן, וראיתי אתכם ואת בניהו בן יהודע ששולח לכם שתי עטרות על ידי זקן אחד לעטרכם. ודאי שפדרך הזו הקדוש ברוך הוא היה. ועוד, שראיתי את פניכם משנות. אמר רבי יוסי, יפה אמרתם, שחכם עדיף מנביא.

כל מי שנקשר באותן השנים
הקדמוניות, החיים נקשרים בו

אתא רבי אלעזר ושווי רישי בין ברבוי דאבוי וסח (ליה) עובדא. דחיל רבי שמעון וברה אמר (חבוק ג) יי שמעתי שמעך יראתי. האי קרא חבוק אמר (אמרו) בשעתא דחמא מיתתיה ואתקיים על ידא דאלישע. אמאי אקרי חבוק. בגין דכתיב, (מלכים ב ד) למועד הזה כעת חיה את חובקת בן. ודא בריה (ברה) דשונמית הוה. ותרין (בשלח מ"ה ע"א) חבוקין הוה, חד דאימיה וחד דאלישע. דכתיב, (מלכים ב ד) וישם פיו על פיו.

כל מי שנקשר באותן השנים
הקדמוניות, החיים נקשרים בו

בא רבי אלעזר ושם את ראשו בין ברבי אביו וספר [לו] המעשה. פחד רבי שמעון וברה. אמר (חבוק ג) ה' שמעתי שמעך יראתי. את הפסוק הזה אמר חבוק בשעה שראה מיתתו והתקיים על ידי אלישע. למה נקרא חבוק? משום שכתוב (מלכים ב ד) למועד הזה כעת חיה את חבוקת בן. וזה היה בנה של השונמית. ושני חבוקים היו - אחד של אמו, ואחד של אלישע, שכתוב (שם) וישם פיו על פיו.

אשבחנא בספרא דשלמה מלכא, שמא גליפא דשבועין ותרין שמהן אנליף עלוי בתבין. בגין דאתון דאלפא ביתא דאגליף ביה אבוי בקדמיתא כד מית פרחו מניה. והשתא דאלישע חבק

מצאנו בספרו של שלמה המלך שם חקוק ששבעים ושנים שמות חקוקים עליו בתבות, משום שאותיות הא"ב שחקק בו אביו בראשונה, כשמת, פרחו ממנו. וכעת

לִיה אַגְלִיף בֵּיה כָּל אֲנוֹן (בשלה נ"א ע"ב) אֲתוֹן דְּשִׁבְעִין וְתָרִין שְׁמֶהָן. וְאֲתוֹן דְּאֵילִין שִׁבְעִין וְתָרִין שְׁמֶהָן גְּלִיפִן אֲנוֹן מֵאֲתָן וְשִׁיתְסָר אֲתוֹן. וְכִלְהוּ אֲתוֹן אַגְלִיף בְּרוּחִיה (נ"א בדיבורא) אֱלִישֶׁע, בְּגִין לְקַיֵּמָא לִיה בְּאֲתוֹן דְּשִׁבְעִין וְתָרִין שְׁמֶהָן. וְקָרָא לִיה חֲבִקוּק. שְׁמָא דְּאֲשִׁלִּים לְכָל סַמְרִין. אֲשִׁלִּים לְחִבּוּקִין כְּדֹאֲתָמָר. וְאֲשִׁלִּים לְרֹזָא דְּמֵאֲתָן וְשִׁיתְסָר (פְּקוּדֵי רַמ"ו ע"ב) אֲתוֹן דְּשִׁמָּא קְדִישָׁא. בְּתַבִּין אֲתֻקִּים לְאַהֲרָרָא רוּחִיה, וּבְאֲתוֹן אֲתֻקִּים כָּל גּוֹפִיה עַל קִיּוּמִיה. וְעַל דָּא אֲקָרִי חֲבִקוּק.

כְּשֶׁאֱלִישֶׁע חִבֵּק אוֹתוֹ, חִקֵּק בּוֹ כָּל אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם הַשְּׁמוֹת, וְהָאוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם הַשְּׁמוֹת הִלְלוּ הַחֲקוּקִים הֵם מְאִתִּים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת. וְאֵת כָּל הָאוֹתִיּוֹת חִקֵּק בְּרוּחוֹ [נ"א כְּדָבוּר] אֱלִישֶׁע, כְּדֵי לְהַעֲמִידוֹ בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת. וְקָרָא לוֹ חֲבִקוּק, הַשֵּׁם שֶׁמְשַׁלֵּם אֶת כָּל הַצְדָּדִים, מְשַׁלֵּם אֶת הַחֲבּוּקִים, כְּמִבְּאֵר. וְהַשְּׁלִים לְסוּד שֶׁל מְאִתִּים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ. בְּתַבּוֹת הַתְּקִים לְהַחֲזִיר אֶת רוּחוֹ, וּבְאוֹתִיּוֹת הַתְּקִים כָּל גּוֹפִיה עַל קִיּוּמוֹ, וְעַל כֵּן נִקְרָא חֲבִקוּק.

וְאִיהוּ אֲמַר (חֲבִקוּק ג) יִי שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְתִּי וְרֵאתִי, שְׁמַעְנָא מַה דְּהוּה לִי דְּאֲמַעִימָנָא מַהֲהוּא עֲלֵמָא וְדַחֲלִנָּא. שְׂרָא לְמַתְבַּע רַחֲמִין עַל נַפְשִׁיהּ וְאֲמַר (נִשְׂא קל"ח ע"ב) ה' פְּעִלָּה דְּעִבְדָּתָ לִי בְּקֶרֶב שָׁנִים יְהוֹן חֲיִיהוּ. כְּמוֹ חֲיִיו. וְכָל מָאן דְּאֲתַקְשֵׁר בְּאֲנוֹן שָׁנִים קְדַמְזִינִיּוֹת חֲיִין אֲתַקְשֵׁרוּ בֵּיה. בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ לְהֵהוּא דְּרָגָא דְּלִית (בַּה) חֲיִין כָּלִל.

וְהוּא אֲמַר (חֲבִקוּק ג) ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְתִּי וְרֵאתִי. שְׁמַעְתִּי מַה שֶּׁהִיה לִי שְׁטַעֲמִתִּי מַהֲעוֹלָם הֵהוּא וּפְחַדְתִּי. הִתְחִיל לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל נַפְשׁוֹ וְאֲמַר, ה' פְּעִלָּה שְׁעִשִּׁיתָ לִי, בְּקֶרֶב שָׁנִים יְהִיו חֲיִיהוּ. כְּמוֹ חֲיִיו. וְכָל מִי שֶׁנִּקְשֵׁר בְּאוֹתָן הַשָּׁנִים הַקְדַּמְזִינִיּוֹת, הַחֲיִים נִקְשָׁרִים בּוֹ. בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ לְאוֹתָהּ הַדְּרָגָה שֶׁאֵין בָּהּ חֲיִים כָּלִל.

רָאָה אוֹתוֹ עוֹקֵר הָרִים מֵאִיר גְּרוֹת בְּהִיכַל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ

רָאָה אוֹתוֹ עוֹקֵר הָרִים מֵאִיר גְּרוֹת בְּהִיכַל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ

בְּכַה רַבִּי שְׁמַעְזֵן וְאֲמַר אוּף אֲנָא מַמָּה דְּשְׁמַעְנָא דְּחִילָנָא לְקוֹדֶשָׁא בְּרִידָה הוּא. זְקִיף יְדוֹ עַל רִישִׁיהּ וְאֲמַר וּמָה רַב הַמְּנוּנָא סְבָא נְהִירוֹ דְּאוֹרֵייתָא זְכִיתוֹן אֲתוֹן לְמַחְמִי אִפִּין בְּאִפִּין וְלֹא זְכִינָא בֵּיה. נָפַל

בְּכַה רַבִּי שְׁמַעְזֵן וְאֲמַר, אֵף אֲנִי מִמָּה שֶׁשְׁמַעְתִּי פְּחַדְתִּי מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. הָרִים יָדוּ עַל רֹאשׁוֹ וְאֲמַר, וּמָה רַב הַמְּנוּנָא הַזֶּקֶן, אוֹר הַתּוֹרָה, אֲתָם זְכִיתֶם לְרֹאוֹת פָּנִים בְּפָנִים, וְלֹא

על אנפיו וחמא ליה מעקר טורין מנהיר
 שרגין בהיכלא דמלכא משיחא. אמר ליה
 רבי בההוא עלמא תהון שבבין מארי
 אולפגין קמי קודשא בריך הוא. מההוא
 יומא הוה קרי לרבי אלעזר בריה ולרבי
 אבא (ט' א) פני"אל כמא דאת אמר,
 (בראשית לב) כי ראיתי אלהים פנים אל
 פנים.

זכיתי בו. נפל על פגיו וראה אותו
 עוקר הרים מאיר נרות בהיכל מלך
 המשיח. אמר לו, רבי, באותו העולם
 תהיו שכנים בעלי הוראה לפני
 הקדוש ברוך הוא. מהיום ההוא היה
 קורא לרבי אלעזר בנו ולרבי אבא
 פניאל, כמו שנאמר (בראשית לב) כי
 ראיתי אלהים פנים אל פנים.

כל אלו שעוסקים בתורה אין בהם
 עשיה בעוד שעוסקים בה

ב. תרין אנון דמתחברין כחדא, ואנון
 תרין נקודין, חד גניזא וטמירא וחד
 קיימא באתגליא. ובגין דלית להו פירודא
 אקרון ראשית. חד ולא תרין. מאן דנטיל
 האי נטיל האי. וכלא חד דהא הוא (שמייה)
 ושמיה חד דכתוב, (תהלים פג) וידעו כי
 אתה שמך יי לבדך. אמאי אקרי יראת ה',
 בגין דאיהו אילנא דטוב ורע, וכי בר גש
 הא טוב ואי לא זכי הא (הוא) רע. (דף ח
 ע"א) ועל דא שרי בהאי אתר יראה. ודא
 תרעא לעאלא לכל טובא דעלמא. שכל
 טוב אלין תרין תרעין דאנן כחדא.

כל אלו שעוסקים בתורה אין בהם
 עשיה בעוד שעוסקים בה

ב. שנים הם שמתחברים כחדא,
 ואלה שתי נקודות - אחד גנוז
 ונסתר, ואחד עומד בהתגלות. ובגלל
 שאין להם פירוד נקראים ראשית,
 אחד ולא שנים. מי שנוטל זה נוטל
 זה, והכל אחד. שהרי הוא ושמו
 אחד, שכתוב (שם פג) וידעו כי אתה
 ה' שמך לבדך. למה נקרא יראת ה'?
 בגלל שהוא עץ של טוב ורע. זכה בן
 האדם - הנה טוב. ואם לא זכה - הנה
 רע. ולכן שורה במקום זה יראה, וזה
 שער להכנס לכל טוב שבעולם. שכל
 טוב - אלה שני שערים שהם כחדא.

רבי יוסי אמר שכל טוב דא אילנא דחיי
 דאיהו שכל טוב בלא רע כלל. ועל
 דלא שריא ביה רע איהו שכל טוב בלא
 רע. לכל עושיהם, אלין חסדי דוד (ויחי רי"ט
 ע"א) הנאמנים תמכין אורייתא. ואנן
 דתמכין אורייתא כביכול אנן עבדין. כל
 אנן דלעאן באורייתא לית בהו עשיה
 בעוד דלעאן בה. אנן דתמכין לון אית
 בהו עשיה. ובחילא דא כתיב תהלתו

רבי יוסי אמר, שכל טוב - זה עץ
 החיים, שהוא שכל טוב בלי רע
 כלל. ועל שלא שורה בו רע הוא
 שכל טוב בלא רע. לכל עשיהם - אלו
 חסדי דוד הנאמנים, תומכי התורה.
 ואותם תומכי התורה כביכול הם
 עושים. כל אלו שעוסקים בתורה אין
 בהם עשיה בעוד שעוסקים בה.
 אותם שתומכים בהם יש בהם עשיה,

עומדת לעד וקיימת בורסיי על קיומיה
בדקא יאות.

ובכח זה כתוב תהלתו עומדת לעד,
ועומד הכסא על עמדו כראוי.

כיון שנכנסת לחפה, הקדוש ברוך הוא
שואל עליהם ומברך אותם, ומעטר
אותם בעטרת הכלה. אשרי חלקם

כיון שנכנסת לחפה, הקדוש ברוך הוא
שואל עליהם ומברך אותם, ומעטר
אותם בעטרת הכלה. אשרי חלקם

רבי שמעון היה יתיב ולעי באורייתא
בליליא (אמור צ"ח א) דכלה אתחברת
בבעלה. דתנינן כל אגון חבריא דבני
היכלא דכלה אצטריכו בההיא ליליא
דכלה אודמנת למהוי ליומא אחרא גו
חופה בבעלה למהוי עמה כל ההוא
ליליא, ולמחדי עמה בתקונאה דאיהי
אתתקנת למלעי באורייתא מתורה
לנביאים ומנביאים לכתובים ובמדרשות
דקראי וברוי דחכמתא. בגין דאלין אגון
תיקונין דילה ותכשיטה. ואיהי
ועולמתהא עאלת וקיימת על רישיהון
ואתתקנת בהו וחדת בהו כל ההוא
ליליא. וליומא אחרא לא עאלת לחופה
אלא בהדיהו. ואלין אקרון בני חופתא.
וכיון דעאלת לחופתא קודשא בריך הוא
שאל עליהו ומברך לון ומעטר לון
בעטרהא דכלה. ופאה חולקהון.

רבי שמעון היה יושב ועוסק בתורה
בלילה שהכלה מתחברת
בבעלה. ששנינו, כל אותם החברים
בני היכל הכלה, הצטרכו באותו
לילה שהכלה עתידה להיות למחרת
בתוך החפה עם בעלה להיות עמה
כל אותו הלילה, ולשמח עמה
בתקוניה שהיא מתתקנת לעסק
בתורה, מתורה לנביאים, ומנביאים
לכתובים, ובדרשות הפסוקים
ובסודות החכמה, בגלל שאלו הם
תקוניה ותכשיטיה, והיא ועלמותיה
נכנסת ועומדת על ראשיהם
ומתתקנת בהם, ושמחה בהם כל
אותו הלילה, ולמחרת לא נכנסת
לחפה אלא יחד אתם. ואלה נקראים
בני החפה. וכיון שנכנסת לחפה,
הקדוש ברוך הוא שואל עליהם
ומברך אותם, ומעטר אותם בעטרת
הכלה. אשרי חלקם.

אמר להם רבי שמעון, בני, אשרי
חלקכם

אמר להם רבי שמעון, בני, אשרי
חלקכם

והנה רבי שמעון וכלהו חבריא (בהריה)
מרננין ברנה דאורייתא ומחדשין
מלין דאורייתא כל חד וחד מנייהו. והנה
חד רבי שמעון וכל שאר חבריא. אמר

והנה רבי שמעון וכל החברים
מרננים ברנת התורה
ומחדשים דברי תורה כל אחד ואחד
מהם, והנה שמח רבי שמעון וכל

לזון רבי שמעון, בני זכאה חולקבון בגין דלמחר לא תיעול כלה לחופה אלא בהדייכו. בגין דכלהו דמתקנין תקוניא בהאי ליליא וחדאן בה כלהו יהון רשימין וכתובין בספרא דדכרניא וקודשא בריך הוא מברך לזון בשבעין ברכאן ועטרין דעלמא עלאה.

שאר החברים. אמר להם רבי שמעון, בני, אשרי חלקכם, בגלל שמחר לא תכנס הכלה לחפה אלא יחד אתכם. בגלל שכלם שמתקנים תקוניא בלילה הזה ושמחים בה, כלם יהיו רשומים וכתובים בספר הזכרונות, והקדוש ברוך הוא מברכם בשבעים ברכות ועטרות של עולם העליון.

מאירים כזהר הספיר שמאיר וזוהר מסוף העולם ועד סוף העולם

פתח רבי שמעון ואמר (תהלים יט) קל"ו ב) השמים מספרים כבוד אל וגו' קרא דא הא אוקימנא ליה. אבל בזמנא דא דכלה אתערא למיעל לחופה ביומא דמחר אתתקנת ואתנהירת בקישוטהא בהדי חברייא דחדאן עמה כל הדיא ליליא ואיהי חדאת עמהון. וביומא דמחר כמה אוכלוסין (כמה) חילין ומשריין מתכנשין בהדיה. ואיהי וכלהו מחפאן לכל חד וחד דתקינו לה בהאי ליליא. כיון דמתחברין בחדא ואיהי חמאת לבעלה מה כתיב השמים מספרים כבוד אל. השמים דא חתן דעאל לחופה. מספרים, מנהרין כוזהרא דספיר, דנהיר וזהיר מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא.

מאירים כזהר הספיר שמאיר וזוהר מסוף העולם ועד סוף העולם

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים יט) השמים מספרים כבוד אל וכו'. פסוק זה הרי העמדנוהו. אבל בזמן זה שהכלה מתעוררת להכנס לחפה, למחרת מתתקנת ומאירה בקשויטה יחד עם החברים ששמחו עמה כל אותו הלילה, והיא שמחה אתם. ולמחרת כמה אוכלוסים, צבאות ומרכבות חילות ומחנות אתה, והיא וכלם מחכים לכל אחד ואחד שתקנו אותה בלילה הזה. כיון שמתחברים כאחד והיא רואה את בעלה, מה כתוב? השמים מספרים כבוד אל. השמים - זה החתן שנכנס לחפה. מספרים - מאירים כזהר הספיר שמאיר וזוהר מסוף העולם ועד סוף העולם.

בעלי קיום הברית יחד עם הכלה כבוד אל, דא כבוד כלה דאקרי אל, דכתיב, (תהלים ז) אל זועם בכל יום. בכל יומי שתא אקרי אל, והשתא

בעלי קיום הברית יחד עם הכלה כבוד אל - זה כבוד כלה שנקרא אל, שכתוב (תהלים ז) ואל זועם בכל יום. בכל ימי השנה נקרא אל, וכעת

דְּהָא עֲאֵלָת לַחוּפָּה אֶקְרִי כְּבוֹד, וְאֶקְרִי
אֵל. יֶקֶר עַל יֶקֶר. נִהֲרִי עַל נִהֲרִי. וְשִׁלְטָנִי
עַל שִׁלְטָנִי. בְּדִין בְּהֵיכָל שְׁעָתָא דְּשָׁמַיִם
עֲאֵל לַחוּפָּה וְאֵתִי וְנִהֲרִי לֵהּ, כָּל אֲנֹן
חֲבֵרִיָּא דְּאֶתְקִינֵי לֵהּ בְּלֵהוּ אֶתְפָּרְשִׁי
(אֶתְפָּרְשִׁי) בְּשִׁמְהֵן תַּמָּן הָדָא הוּא דְּכִתְיָב,
(תְּהִלִּים יט) וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד הֶרְקִיעַ.
מַעֲשֵׂה יָדָיו, אֵלִין אֲנֹן מֵאֲרִי קִיָּמָא דְּבִרִית
בְּהֲרִי כֻלָּהּ, וְאֲנֹן מֵאֲרִי קִיָּמָא דְּבִרִית
אֶקְרִין מַעֲשֵׂה יָדָיו, כִּמָּא דְּאֵת אֶמֶר, (תְּהִלִּים
ז) וּמַעֲשֵׂה יָדָיו בּוֹנֵהוּ דָּא בְּרִית קִיָּמָא
דְּחִתִּים בְּבִשְׂרָא דְּבִר נִשְׁ.

כְּשֶׁהֲרִי נִכְנָסֵת לַחֲפָה, נִקְרָא כְּבוֹד
וְנִקְרָא אֵל. כְּבוֹד עַל כְּבוֹד. אֹר עַל
אֹר. שִׁלְטָן עַל שִׁלְטָן. וְאֵז בְּאוֹתָהּ
שְׁעָה שְׁהִשְׁמִים נִכְנָס לַחֲפָה וְכָא
וּמֵאִיר לֵהּ, כָּל אוֹתָם הַחֲבֵרִים
שֶׁהִתְקִינוּ אוֹתָהּ, כָּלִם מִתְפָּרְשִׁים
בְּשִׁמּוֹתָם שָׁם, וְזֶהוּ שְׁכָתוּב וּמַעֲשֵׂה
יָדָיו מְגִיד הֶרְקִיעַ. מַעֲשֵׂה יָדָיו - אֵלָה
אוֹתָם בְּעֲלֵי קִיּוֹם הַבְּרִית יַחַד עִם
הַכֻּלָּה. וְאוֹתָם בְּעֲלֵי קִיּוֹם הַבְּרִית
נִקְרָאִים מַעֲשֵׂה יָדָיו, כִּמּוֹ שְׁנֵאֲמַר
וּמַעֲשֵׂה יָדָיו בּוֹנֵהוּ, זוֹ בְּרִית הַקִּיָּמָה
שֶׁחֲתוּמָה בְּבִשְׂרָא בֶן הָאָדָם.

כָּל אוֹתָם שֶׁשְּׁמָרוּ בְּרִית הַקֹּדֶשׁ בְּעוֹלָם
הַזֶּה אֵין לֹא רְשוּת לְקַרְב אֱלִיָּהֶם

כָּל אוֹתָם שֶׁשְּׁמָרוּ בְּרִית הַקֹּדֶשׁ בְּעוֹלָם
הַזֶּה אֵין לֹא רְשוּת לְקַרְב אֱלִיָּהֶם

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא אָמַר הֵכִי (קִהֲלַת ה) אֵל
תַּתֵּן אֶת פִּידָא לְחִטָּיא אֶת בִּשְׂרָא, דְּלֹא
יְהִיב בִּר גִּשׁ פּוּמִיָּה לְמִיתִי לְהִרְהוּרָא
בִּישָׁא, וְיִהְיֶה גָרִים לְמַחֲטִי לְהִיָּה בִּשְׂרָא
קֹדֶשׁ דְּחִתִּים בִּיה בְּרִית קִדִּישָׁא. דְּאֵילוּ
עָבִיד בֶּן מְשָׁכִין לִיה לְגִיָּהֶם. וְהָהוּא
דְּמִמּוּנָה עַל גִּיָּהֶם דּוּמָ"ה שְׁמִיָּה. וְכִמָּה
רְבוּא דְּמִלְאֲכֵי חֲבֵלָה בְּהִרְיָה. וְקֹאִים עַל
פְּתִיחָא דְּגִיָּהֶם, וְכָל אֲנֹן דְּנִטְרוּ בְּרִית
קִדִּישָׁא בְּהֵאֵי עֲלִמָּא, לִית לִיה רְשׁוּ
לְמַקְרַב בְּהוּ.

רַב הַמְּנוּנָא הִזְקֵן אָמַר כֶּךָ, (קִהֲלַת ה)
אֵל תַּתֵּן אֶת פִּידָא לְחִטָּיא אֶת
בִּשְׂרָא - שְׁלֹא יִתֵּן בֶּן אָדָם אֶת פִּיו
לְהִכִּיא לְהִרְהוּרָא רַע וְיִגְרֹם לְהִחֲטִיא
אוֹתוֹ בִּשְׂרָא קֹדֶשׁ שְׁחָתוּם בּוֹ בְּרִית
הַקֹּדֶשׁ, שְׁאֵם עוֹשֶׂה כֶּךָ, מוֹשְׁכִים
אוֹתוֹ לְגִיָּהֶם. וְאוֹתוֹ מְמַנָּה עַל
הַגִּיָּהֶם דּוּמָ"ה שְׁמוֹ, וְכִמָּה רְבוּאוֹת
שֶׁל מִלְאֲכֵי חֲבֵלָה יַחַד אִתּוֹ, וְעוֹמֵד
עַל פְּתִיחַ הַגִּיָּהֶם, וְכָל אוֹתָם שֶׁשְּׁמָרוּ
בְּרִית הַקֹּדֶשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה אֵין לֹא
רְשוּת לְקַרְב אֱלִיָּהֶם.

דָּוִד צָדִיק הוּא, וּבְרִית הַקֹּדֶשׁ עַל תְּקוּנָתוֹ
עוֹמֵד

דָּוִד צָדִיק הוּא, וּבְרִית הַקֹּדֶשׁ עַל תְּקוּנָתוֹ
עוֹמֵד

דָּוִד מְלָכָא בְּשִׁעְתָּא דְּאִירַע לִיה הָהוּא
עוֹבְדָא דְּחִיל. בְּהֵיכָל שְׁעָתָא סִלִּיק

דָּוִד הַמֶּלֶךְ, בְּשִׁעְתָּא שְׁקָרָה לֹא אוֹתוֹ
מַעֲשֵׂה, פָּחַד. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה עֲלָה

דומ"ה קמי קודשא בריך הוא ואמר ליה מארי דעלמא (דף ח ע"ב) כתיב בתורה (ויקרא כ) ואיש אשר ינאף את אשת איש, וכתוב (שם יח) ואל אשת עמיתך וכו'. דוד שקלקל ברית בערוה מהו (מה דינו)? אמר לו הקדוש ברוך הוא: דוד צדיק הוא, וברית הקדש על תקונו עומד, שהרי לפני גלוי שמזמנת לו בת שבע מיומא דאתברי עלמא.

דומ"ה קמי קודשא בריך הוא ואמר ליה מארי דעלמא (דף ח ע"ב) כתיב בתורה (ויקרא כ) ואיש אשר ינאף את אשת איש, וכתוב (שם יח) ואל אשת עמיתך וגו'. דוד שקלקל ברית בערוה מהו. אמר ליה קודשא בריך הוא דוד זכאה הוא, וברית קדישא על תקוניה קיימא, דהא גלי קדמי דאזדמנת ליה בת שבע מיומא דאתברי עלמא.

אמר לו: אם לפניך גלוי - לפנינו לא גלוי! אמר לו: ועוד בהתר היה מה שהיה, שהרי כל אלו שעולים לקרב, לא עולה אחד מהם עד שפוטרו אשתו בגט. אמר לו: אם כך, היה לו לחכות שלשה חדשים, ולא חכה. אמר לו: במה עומד הדבר? במקום שחוששים שהיא מעברת, וגלוי לפני שאוריה לא קרב אליה מעולם, שהרי שמי חתום בתוכו לעדות. כתוב אוריה, וכתוב אוריהו. שמי חתום עמו, שלא שמש בה לעולמים. אמר לו: רבון העולם, זה מה שאמרת - אם לפניך גלוי שאוריה לא שכב עמה, לפניו האם גלוי? היה לו לחכות לה שלשה חדשים. ועוד, אם ידע שמעולם לא שכב עמה, אז למה שלח לו דוד וצוה עליו לשמש עם אשתו, שכתוב (שמואל ב יא) רד לביתך ורחץ רגליך?

אמר ליה אי קמך גלי קמיה לא גלי. אמר ליה ותו בהתירא הוה מה דהוה. דהא כל אנן דעאלו לקרבא לא עאל חד מנייהו עד דאפטור בגט לאנתתיה. אמר ליה אי הכי הוה ליה לאורכא תלת ירחי ולא אוריה. אמר ליה במאי אוקים מלה באתר דחיישינן דהיא מעוברת, וגלי קדמי דאוריה לא קריב בה לעלמין דהא שמי חתים בגייה לסהדותא. כתיב אוריה וכתוב אוריהו שמי חתום בהדיה (בהדיהו) דלא שמש בה לעלמין. אמר ליה, מארי דעלמא הא מה דאמרית אי קמך גלי דלא שכיב בהדיה אוריה, קמיה מי גלי, הוה ליה לאורכא לה תלת ירחי. ותו אי ידע דלא שכיב בהדיה לעלמין אמאי שדר לה דוד ופקיד עליה לשמשא באנתתיה דכתיב, (שמואל ב יא) רד לביתך ורחץ רגליך.

ביום הכפורים התבשר "גם ה' העביר חטאתך לא תמות"

אמר לו: ודאי לא ידע, אבל חכה

ביום הכפורים התבשר "גם ה' העביר חטאתך לא תמות"

אמר ליה ודאי לא ידע, אבל יתיר מתלת

ירחי אוריד דהא ארבע ירחי הוו. דהכי תנינן בחמשה ועשרים דניסן אעבר דוד פרוזא בכל ישראל, והוו עם יואב בשבעה יומין דסיון ואזלו וחבלו ארעא דבני עמון. סיון ותמוז ואב ואלול אשתהו שם. ובארבעה ועשרים באלול הוה מה דהוה מבת שבע. וביומא דכפורי מחל ליה קודשא בריך הוא, ההוא חוכה. ואית דאמרי ב' באדר אעבר פרוזא ואתכנשו בחמיסר דאייר, ובחמיסר באלול הוה מה דהוה מבת שבע, וביומא דכפורא אתבשר (שמואל ב יב) גם י' העביר חטאתה לא תמות. מאי לא תמות, לא תמות בידא דדומה.

יותר משלשה חדשים, שהרי ארבעה חדשים היו, שכן למדנו, בעשרים וחמשה בניסן העביר דוד כרוז בכל ישראל, והיו עם יואב בשבעה ימים שבסיון, והלכו והשחיתו ארץ בני עמון. שהו שם סיון תמוז אב ואלול, ובעשרים וארבעה באלול היה מה שהיה עם בת שבע, וביום הכפורים מחל לו הקדוש ברוך הוא אותו חטא. ויש אומרים בשבעה באדר העבר כרוז, והתכנסו בחמשה עשר באיר, ובחמשה עשר באלול היה מה שהיה עם בת שבע, וביום הכפורים התבשר (שם יב) גם ה' העביר חטאתה לא תמות. מה זה לא תמות? לא תמות ביד דומה.

לולי ה' עזרתה לי שהיה אפוטרופוס שלי

אמר דומה מארי דעלמא הא מלה חדא אית לי גביה דאיהו אפתח פומיה ואמר (שמואל ב יב) חי יי כי בן מות האיש העושה זאת ואיהו דן לנפשיה טרונייא אית לי עליה. אמר ליה, לית לך רשו דהא אודי לנגבאי ואמר חטאתי לה' ואף על גב דלא חב. אבל במה דחטא באוריה עונשא כתבית עליה וקבל. מיד אהדר דומ"ה לאתריה בפחי נפש. ועל דא אמר דוד (תהלים צד) לולי (צ"ד א') יי עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי. לולי ה' עזרתה לי דהוה אפוטרופא דילי. כמעט שכנה וגו'. מהו כמעט, כחוטא דקין כשיעורא דאית ביני ובין סטרא אחרא, כההוא שעורא

לולי ה' עזרתה לי שהיה אפוטרופוס שלי

אמר דומה: רבון העולם, הרי דבר אחד יש לי אליו, שהוא פתח פיו ואמר (שם) חי ה' כי בן מות האיש העושה זאת, והוא דן את נפשו. טרוניא יש לי עליו. אמר לו: אין לך רשות, שהרי הודה לפני ואמר חטאתי לה', אף על פי שלא חטא. אבל במה שחטא באוריה, ענש כתבתי עליו וקבל. מיד חזר דומה למקומו בפחי נפש. ועל זה אמר דוד, (תהלים צד) לולי ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי. לולי ה' עזרתה לי שהיה אפוטרופוס שלי, כמעט שכנה וכו'. מה זה כמעט? כמו חוט דק

הות דלא שְׁכֵנָה דומָה נפְּשִׁי.

כְּמוֹ הַשְּׁעוֹר שֵׁישׁ בִּינִי וּבֵין הַצֵּד
הָאַחֵר, כְּאוֹתוֹ שְׁעוֹר הָיָה שְׁלֹא שְׁכֵנָה
דּוֹמָה נְפִשִׁי.

וּבִגְזִין כִּד בְּעִי לְאַסְתְּמָרָא בַר נִשׁ דְּלֵא
יִימָא מְלָה בְּדוּד. בְּגִין דְּלֵא יָכִיל
לְמִימַר לְדוּמָה (קהלת ה) כִּי שְׁנֵנָה הִיא,
כְּמָה דְּהוּהָ לְדוּד וְנִצַּח לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיד
הוּא בְּרִינָא. לְמָה יִקְצוּף הָאֱלֹהִים עַל קוּלָךְ
עַל הַהוּא קוּל דְּאִיהוּ אֲמַר. וְחִבֵּל אֶת
מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ דֹּא בְּשֵׁר קֹדֶשׁ בְּרִית קִדִּישָׁא
דְּפָגִים וְאַתְמָשֶׁף בְּגִיהֶנֶם עַל יְדֵא דְדוּמָה.
וּבִגְזִין כִּד (תהלים יט) וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד
הֶרְקִיעַ אֲלֵין אֲנוּן חֲבֵרִיָּא דְאַתְחַבְּרוּ בְּכֻלָּהּ
דֹּא וּמֵאֲרִי קִיִּימָא דִּילָהּ. מְגִיד וְרָשִׁים כָּל
חַד וְחַד. מֵאֵן הֶרְקִיעַ. דֹּא אִיהוּ (ל"ד א)
הֶרְקִיעַ דְּבִיה חֲמָה וּלְבָנָה וּכְבִּיָּא וּמִזְלִי,
וְדֹא אִיהוּ סֵפֶר (יתרו דף ע"א) זְכָרוֹן. אִיהוּ
מְגִיד וְרָשִׁים לָהּ וּכְתִיב לָהּ לְמַהוּ בְּנִי
הִיכְלָא וּלְמַעַבְד רְעוּתָהוֹן תְּדִיר.

וּלְבָנִי צְרִיד בֵּין אָדָם לְהַשְׁמֵר שְׁלֹא
יֵאמֶר דְּבַר בְּדוּד, בְּגִלְל שְׁלֹא
יֻכַּל לִזְמַר לְדוּמָה (קהלת ה) כִּי שְׁנֵנָה
הִיא, כְּמוֹ שֶׁהָיָה לְדוּד וְנִצַּח אוֹתוֹ
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדִין. לְמָה יִקְצוּף
הָאֱלֹהִים עַל קוּלָךְ - עַל אוֹתוֹ קוּל
שֶׁהוּא אֲמַר, וְחִבֵּל אֶת מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ -
זֶה בְּשֵׁר קֹדֶשׁ בְּרִית הַקְדוּשׁ שְׁפָגֵם
וְנִמְשָׁף בְּגִיהֶנֶם עַל יְדֵי דוּמָה. וּבְגִלְל
זֶה (תהלים יט) וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד
הֶרְקִיעַ. אֱלוֹ אוֹתָם הַחֲבֵרִים
שֶׁהִתְחַבְּרוּ עִם הַכֻּלָּה הַזֶּה וּבְעִלֵּי
בְרִיתָהּ, מְגִיד וְרָשִׁים כָּל אֶחָד וְאֶחָד.
מִי הֶרְקִיעַ? זֶהוּ הֶרְקִיעַ שְׁבוּ חֲמָה
וּלְבָנָה וּכְכֹבִים וּמִזְלוֹת, וְזֶהוּ סֵפֶר
זְכָרוֹן, הוּא מְגִיד וְרָשִׁים אוֹתָם וְכוּתֵּב
אוֹתָם לְהִיּוֹת בְּנֵי הַהִיכָל וְלַעֲשׂוֹת
רְצוֹנָם תָּמִיד.

יוֹם קְדוֹשׁ מֵאוֹתָם יָמִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל
הַמֶּלֶךְ, וּבִאֲהֲבָה רַבָּה נַעֲשִׂים לָהֶם
חֲבֵרִים וְאוֹהֲבִים

יוֹם קְדוֹשׁ מֵאוֹתָם יָמִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל
הַמֶּלֶךְ, וּבִאֲהֲבָה רַבָּה נַעֲשִׂים לָהֶם
חֲבֵרִים וְאוֹהֲבִים

יוֹם לְיוֹם יָבִיעַ אוֹמַר (תהלים יט), יוֹמָא
קִדִּישָׁא מֵאֲנוּן יוֹמִין עֲלֵאִין דְּמִלְכָּא
מְשַׁבְּחִין לוֹן לְחֲבֵרִיָּא וְאַמְרִין הֵהִיא מְלָה
דְּאִמַר כָּל חַד לְחֲבֵרִיהּ. יוֹמָא לְיוֹמָא יָבִיעַ
הֵהוּא אוֹמַר וּמְשַׁבַּח לִיה. וְלִילָה לְלִילָה כָּל
דְּרָגָא דְּאֲשָׁלִים (ג"א דשלט) בְּלִילָא מְשַׁבַּח
דֹּא לְדֹא הֵהוּא דַּעַת דְּכָל חַד מְחַבְּרִיהּ,
וּבְשָׁלִימוֹ (ס"א וברחמי) סְגִי אֶתְעִבִּידוּ לוֹן

(תהלים יט) יוֹם לְיוֹם יָבִיעַ אֲמַר - יוֹם
קְדוֹשׁ מֵאוֹתָם יָמִים עֲלִיוֹנִים
שֶׁל הַמֶּלֶךְ, מְשַׁבְּחִים אוֹתָם הַחֲבֵרִים
וְאוֹמְרִים אוֹתוֹ דְּבַר שְׁאֲמַר כָּל אֶחָד
לְחֲבֵרוֹ. יוֹם לְיוֹם יָבִיעַ אוֹתוֹ אֲמַר
וּמְשַׁבְּחוּ, וְלִילָה לְלִילָה - כָּל דְּרָגָה
שֶׁמְשַׁלֶּמֶת [ג"א ששולטת] בְּלִילָה
מְשַׁבַּח זֶה לְזֶה אוֹתוֹ דַּעַת שֶׁל כָּל

חברין ורחימין.

אחד מחברו, ובשלמות [ס"א
ובאהבה] רבה נעשים להם חברים
ואוהבים.

דף ט
ע"א

אין אומר ואין דברים בשאר מילין
דעלמא. דלא אשתמעו קמי מלכא
קדישא ולא בעי למשמע לון. אבל הני
מילי בכל הארץ יצא קנס. עבדי (דף ט ע"א)
משיחא אנון מלין מדורי עלאי ומדורי
תתאי (לעיל דף ה' ב'), מאלין אתעבירו
רקיעין ומאלין ארץ מההיא תושבתתא.
ואי תימא דאנון מלין באתר חד. משטמא
בעלמא בקצה תבל מליהם. וכיון
דאתעבידא (דאחאבד) רקיעין מנהון, מאן
שריא בהון. הדר ואמר לשמש שם אהל
בהם. ההוא שמשא קדישא שוי מדוריה
ומשכניה בהו ואתעטר בהו.

אין אומר ואין דברים - בשאר דברי
העולם, שלא נשמעים לפני
המלך הקדוש ולא צריך לשמעם.
אבל הדברים הללו, בכל הארץ יצא
קנס. עושים מדידה, אותם דברים
מדורים עליונים ומדורים תחתונים,
מאלה נעשים רקיעים, ומאלה הארץ,
מאותו השבת. ואם תאמר שאותם
דברים במקום אחד משוטטים
בעולם - בקצה תבל מליהם. וכיון
שנעשים מהם רקיעים, מי שורה
בהם? חזר ואמר, לשמש שם אהל
בהם. אותו שמש, קדוש שם מדורו
ומשכנו בהם ומתעטר בהם.

כל השבח הזה וכל העלוי הזה בגלל
התורה הוא

כל השבח הזה וכל העלוי הזה בגלל
התורה הוא

ביון דשרי באנן רקיעין ואתעטר בהו,
כדון והוא כחתן יוצא מחפתו. חדי
ורחיש באנן רקיעין. נפק מנייהו ועאל
ורחיש גו מגדלא חדא אחרא באתר
אחרא. מקצה השמים מוצאו, ודאי
מעלמא עלאה נפיק ואתיא (ואתא) דאיהו
(לעיל א' ב) קצה השמים לעילא. ותקופתו
(על קצותם), מאן תקופתו, דא קצה השמים
לתתא דאיהו תקופת השנה דאסחרא
לכל סייפין. ואתקשרת מן השמים עד
רקיעא דא. ואין נסתר מחמתו דההיא
תקופה דא ותקופה דשמשא דאסחר בכל
סמרא.

ביון ששורה באותם רקיעים
ומתעטר בהם, אזי - והוא
כחתן יצא מחפתו. שמת ורץ באותם
רקיעים. יוצא מהם ורץ לתוך מגדל
אחד אחר במקום אחר. מקצה
השמים מוצאו - ודאי מעולם עליון
יוצא ובא, שהוא קצה השמים
למעלה. ותקופתו - מי זה תקופתו?
זה קצה השמים למטה, שהיא
תקופת השנה שסובבת את כל
האיברים, ומתקשרת מן השמים עד
רקיע זה. ואין נסתר מחמתו - שאותה
תקופה זו ותקופת השמש שסובב
בכל צד.

ואין נסתר לית דאתכפי מניה מכל דרגין
עלאין דהוו בלהו מסחרן ואתין
לגביה וכל חד וחד לית מאן דיתכפי
מיניה. מחמתו בשעתא דאתחמם ותב
(ותאיב) לגביהו בתיובתא (בתיובתא)
שלים. כל שבחא דא וכל עלויא דא בגין
אורייתא הוא דכתיב, (תהלים יט) תורת ה'
תמימה. שית זמנין כתיב הכא ה', ושית
קראי מן השמים מספרים עד תורת יי
תמימה ועל רוא דא כתיב בראשית הא
שית אתון. ברא אלהים את השמים ואת
הארץ, הא שית תבין. קראי אחרנין לקבל
שית זמנין ה' שית קראי בגין שית אתון
דהכא. שית שמהן בגין שית תבין דהכא.

ואין נסתר - אין מי שמתכסה ממנו
מכל הדרגות העליונות שהיו
כלם מקיפות ובאות אליו, וכל אחד
ואחד אין מי שמתכסה ממנו. מחמתו
- בשעה שמתחמם ושב (ימשתוקק)
לגביהם בתשובה (בתשווקה) שלמה, כל
השבח הזה וכל העלוי הזה בגלל
התורה הוא, שכתוב תורת ה'
תמימה. שש פעמים כתוב כאן ה',
וששה פסוקים מן "השמים
מספרים" עד "תורת ה' תמימה".
ועל סוד זה כתוב בראשית - הרי שש
אותיות. ברא אלהים את השמים ואת
הארץ - הרי שש תבות. פסוקים
אחרים כנגד שש פעמים ה'. ששה
פסוקים בגלל שש אותיות של כאן.
ששה שמות בגלל שש תבות של
כאן.

ודאי פני השכינה באו

עד דהוו יתבי עאלו רבי אלעזר בריה
ורבי אבא. אמר לון ודאי אנפי
שכינתא אתין, ועל (ו ב) דא פני"אל
קרינא לכו, דהא חמיתון אנפי שכינתא
אפין באפין. והשתא דקא ידעתון וגלי לכו
קרא דובניהו בן יהודע, ודאי דמלה
דעתיקא קדישא איהו וקרא דאבתריה.
וההוא דסתיים מפלא אמרו.

ודאי פני השכינה באו

בעזרם יושבים, נכנסו רבי אלעזר
בנו ורבי אבא. אמר להם,
ודאי פני השכינה באו, ולכן קראנו
לכם פניא"ל, שהרי ראיתם את
השכינה פנים בפנים. ועכשו
שידעתם וגלה לכם הכתוב של
"ובניהו בן יהודע" - ודאי שדבר
עתיק קדוש הוא והפסוק שלאחריו.
ואותו הסתום מהכל אמרו.

והאי קרא איהו באתר אחרא כגוונא דא.
פתח ואמר (דבריהימים א יא) והוא
הכה את האיש המצרי איש מדה חמש
באמה, וכלא רוא חרא איהו, מהאי (ס"א)

ופסוק זה הוא במקום אחר כגון זה.
פתח ואמר, (דברי הימים א יא)
והוא הכה את האיש המצרי איש
מדה חמש באמה. והכל סוד אחד

האי' מצרי, שהוא דאשתמודע, (שמות יא) גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי וגו' רב ויקרא כמה דגלי ההוא סבא.

הוא. מי המצרי? אותו הידוע, (שמות יא) גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי וגו', גדול ונכבד כמו שגלה אותו זקן (רב המנונא).

והאי קרא במתיבתא עלאה אתמר. איש מדה בלא חר. (שמואל ב כג) איש מראה ואיש מדה בלא חר. בגין (לעיל ה' ע"ב) דאיהו שבת ותחומא דכתיב, (במדבר לה) ומדותם מחוץ לעיר, וכתיב, (ויקרא יט) לא תעשו עול במשפט במדה. ועל דא איש מדה איהו. ואיהו ממש איש מדה איהו ארכיה מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא. אדם הראשון הכי הוה. ואי תימא הא כתיב חמש באמה. אנון חמש באמה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא הוה.

ופסוק זה מתבאר בישיבה העליונה. איש מדה הכל אחד. (שמואל ב כג) איש מראה ואיש מדה הכל אחד. בגלל שהוא שבת ותחום, שכתוב (במדבר לה) ומדותם מחוץ לעיר, וכתוב (ויקרא יט) לא תעשו עול במשפט במדה. ועל זה איש מדה הוא, והוא ממש איש מדה הוא, ארכו מסוף העולם ועד סוף העולם. אדם הראשון כך היה. ואם תאמר, הרי כתוב חמש באמה? אותם חמש באמה היו מסוף העולם ועד סוף העולם.

שכל מי שמשתתף יחד אתה בליה הזה, יהיה שמוור למעלה ולמטה כל השנה ההיא ויוציא שנתו בשלום

שכל מי שמשתתף יחד אתה בליה הזה, יהיה שמוור למעלה ולמטה כל השנה ההיא ויוציא שנתו בשלום

וביד המצרי חנית (דברי הימים א יא) כמא דאת אמר כמנור אורגים, דא מטה האלהים דהוה בידה חקיק בשמא גליפא מפרש בנהירו דצרופי אתון דהוה גליף בצלאל ומתיבתא דיליה דאקרי אורג דכתיב, (שמות לה) מלא אותם וגו' חרש וחשב ורוקם וגו'. והוא מטה הנה נהיר שמא גליפא בכל סטרין בנהירו דחכימין דהוה מגלפין שמא מפרש (פקודי ר"ס א) בארבעין ותרין גווגי. וקרא מכאן ולהלאה כמה דאמר וזכאה חולקיה. תיבו יקרין תיבו ונחדש תקון דכלה בהאי ליליא. דכל

וביד המצרי חנית (דברי הימים א יא), כמו שנאמר כמנור ארגים - זה מטה האלהים שהיה בידו חקוק בשם גלוי מפרש באור של צרופי אותיות שהיה חוקק בצלאל וישיבתו, שנקרא אורג, שכתוב (שמות לה) מלא אתם וגו' חרש וחשב ורוקם וגו'. ואותו מטה היה מאיר שם חקוק בכל הצדדים באור שהחכמים שהיו חוקקים שם המפרש בארבעים ושנים אפנים. והפסוק מכאן ולהלאה כמו שאמר. אשרי חלקו. שבו

מאן דאשתתף בהדה בהאי ליליא יהא
נמיר עילא ותתא כל ההיא שתא ויפיק
שתא בשלם. עליהו כתיב (תהלים לה)
חונה מלאך יי סביב ליראיו ויחלצם מעמו
וראו כי טוב יי:

נכבדים, שבו ונחדש תקון הכלה
בלילה הזה. שכל מי שמשתתף יחד
אתה בלילה הזה, יהיה שמור למעלה
ולמטה כל השנה ההיא ויוציא שנתו
בשלום. עליהם כתוב (תהלים לד) חונה
מלאך ה' סביב ליראיו ויחלצם מעמו
וראו כי טוב ה'.

אין אלוה אחר חוץ מן הקדוש ברוך
הוא בלבדו

פתח רבי שמעון ואמר בראשית ברא
אלהים. האי קרא אית לאסתכלא
ביה. דכל מאן דאמר אית אלהא אחרא
אשתצי מעלמין. כמה דאתמר (ירמיה י)
בדנה תמרון להום אלהא (אלהא) די
שמיא וארקא לא עברו יאברו מארעא ומן
תחות שמיא אלה. בגין דלית אלהא
אחרא בר קודשא בריך הוא בלחודו.

אין אלוה אחר חוץ מן הקדוש ברוך
הוא בלבדו

פתח רבי שמעון ואמר, בראשית
ברא אלהים. בפסוק זה יש
להסתכל, שכל מי שאומר יש אלוה
אחר, משמד מהעולמות, כמו
שנאמר (ירמיה י) כף תאמרו להם:
אלהי השמים וארקא לא עשו, יאברו
מהארץ ומתחת השמים אלה. בגלל
שאין אלוה אחר חוץ מן הקדוש
ברוך הוא בלבדו.

משום כך כתוב תרגום, שלא נזקקים
לו המלאכים הקדושים ולא יקנאו בן
אדם להזיק לו

והאי ^{דף ט ע"ב} קרא איהו תרגום בר
ממלה דסוף קרא. אי תימא בגין
דמלאכין קדישין לא נזקקין לתרגום (ג"ח
ע"ה א) ולא אשתמודען ביה, מלה דא
יאות היא למימר בלישנא קדישא בגין
דישמעון מלאכין קדישין ויהון נזקקין
לאודאה על דא. אלא ודאי בגין כך כתיב
תרגום דלא נזקקין ביה מלאכין קדישין לא
(ולא) יקנאון בבר נש לאבאשא ליה, בגין
דבהאי קרא בכלל אגון מלאכין קדישין,

משום כך כתוב תרגום, שלא נזקקים
לו המלאכים הקדושים ולא יקנאו בן
אדם להזיק לו

ופסוק זה הוא תרגום, חוץ ממלת
סוף הפסוק (אלה). אם תאמר
בגלל שמלאכים קדושים לא נזקקים
לתרגום ולא מכירים אותו, אז מלה
זו ראויה היא להאמר בלשון הקדש
כדי שישמעו מלאכים קדושים ויהיו
זקוקים להודות על זה, אלא ודאי
משום כך כתוב תרגום, שלא נזקקים
לו המלאכים הקדושים ולא יקנאו
בבן אדם להזיק לו, בגלל שבפסוק

דְּהָא אֲנוּן אֱלֹהִים אֲקִרֹן וּבִכְלָלָא דְּאֱלֹהִים
הוּא, וְאֲנוּן לֹא עֲבָדוּ שְׁמִיָּא וְאַרְקָא. וְאַרְקָא,
וְאַרְעָא מִבְּעֵי לִיה. אֱלָא בְּגִין (קכ"ו א)
דְּאַרְקָא אִיהִי חֲדָא מֵאֲנוּן שְׁבַע אַרְעִין
דְּלִתְתָּא. וּבִהֲהוּא אֲתֵר אִית בְּנֵי בְּנוֹי דְּקִין.
לְבִתֵּר דְּאַתְתֵּרֶךְ מַעַל אִפִּי אַרְעָא (כ"ד ב)
נְחִית לְתַמְּן וְעֵבִיד תּוֹלְדוֹת וְאַשְׁתַּבֵּשׁ תַּמְּן
דְּלֹא יָדַע כְּלוּם. וְאִיהוּ אַרְעָא כְּפִילָא
דְּאַתְכַּפֵּל מַחְשׁוּכָא וּנְהוּרָא.

זֶה בְּכָלֵל הֵם מְלֹאכִים קְדוֹשִׁים, שֶׁהָרִי
הֵם נִקְרָאִים אֱלֹהִים, וְהֵם בְּכָלֵל שֶׁל
אֱלֹהִים, וְהֵם לֹא עָשׂוּ שְׁמִים וְאַרְץ.
וְאַרְקָא, הִיא צִרִיךְ לִכְתֹּב וְאַרְעָא
(אַרְץ) ! אֱלָא בְּגָלֵל שְׁאַרְקָא הִיא אַחַת
מֵאוֹתָן שְׁבַע אַרְצוֹת שְׁלֵמָטָה, וּבְאוֹתוֹ
מְקוֹם יִשְׁנֵם בְּנֵי בְּנוֹי שֶׁל קִין. לְאַחַר
שֶׁגֵּרַשׁ מַעַל פְּנֵי הָאָרֶץ, יָרַד שֵׁם וַעֲשֶׂה
תּוֹלְדוֹת, וְהִשְׁתַּבֵּשׁ שֵׁם, שְׁלֹא יָדַע
כְּלוּם. וְהִיא אַרְץ כְּפֹלָה שֶׁנִּכְפְּלָה
מִחֲשֶׁךְ וְאוֹר.

וְאִית תַּמְּן תְּרִין מְמֻנֵּן שְׁלִיטִין דִּי שְׁלִיטִין
דָּא בְּחֲשׁוּכָא וְדָא בְּנְהוּרָא. וְתַמְּן
קְטִירוּגָא דָּא בְּדָא. וְשַׁעֲתָא דְּנְחִית לְתַמְּן
קִין, אֲשַׁתְתַּפּוּ דָּא בְּדָא וְאַשְׁתַּלִּימוּ בְּחֲדָא.
וּבְכָל חַזִּי דְּאֲנוּן תּוֹלְדוֹת דְּקִין. וְעַל דָּא
אֲנוּן בְּתִרִין רֵאשִׁין בְּתִרִין חִיוּן, בְּרִיכָא
הֵהוּא נְהוּרָא שְׁלִיט נִצַּח דִּילִיה וְנִצַּח עַל
אַחֲרָא. וְעַל דָּא אֲתַכְלִילוּ דִּי בְּחֲשׁוּכָא
בְּנְהוּרָא וְהוּוּ חֵד. אֲנוּן תְּרִין מְמֻנֵּן עֲפְרִירָא
וְקַסְטִימוּן. וְדִיוקְנָא דְּלֵהוּן כְּדִיוקְנָא
דְּמִלְאכִין כְּדִישִׁין בְּשִׁית גְּדִפִין. חֵד דִּיוקְנָא
כְּתוּרָא, וְחֵד דִּיוקְנָא כְּנִשְׁרָא. וְכֵד
מִתְחַבְּרֵן אֲתַעֲבִידוּ דִּיוקְנָא דְּאַדָּם.

וְשֵׁם שְׁנֵי מְמֻנִּים שְׁלִיטִים שְׁשׁוּלְטִים
- זֶה בְּחֲשֶׁךְ וְזֶה בְּאוֹר. וְשֵׁם
קְטִירוּגָא זֶה בְּזֶה. וּבְשַׁעֲתָא שְׁיָרַד לְשֵׁם
קִין, הִשְׁתַּתַּפּוּ זֶה עִם זֶה וְהִשְׁלִימוּ
כְּאַחַד, וְהִכָּל רוּאִים שְׁהֵם תּוֹלְדוֹת
קִין. וְעַל זֶה הֵם בְּשְׁנֵי רֵאשִׁים כְּמוֹ
שְׁתֵּי חַיּוֹת, פְּרִט שְׁכַשְׁאוֹתוֹ אוֹר שׁוּלֵט
- מְנַצַּח שְׁלוֹ וּמְנַצַּח עַל הָאַחֵר. וְעַל
זֶה נִכְלָלוּ שְׁבַחֲשֶׁךְ בְּאוֹר וְנִהְיִים אֶחָד.
הֵם שְׁנֵי מְמֻנִּים, עֲפְרִירָא וְקַסְטִימוּן,
וְדְמוּתָם כְּדְמוּת מְלֹאכִים קְדוֹשִׁים
בְּשֵׁשׁ כְּנָפִים, אֶחָד דְּמוּתוֹ כְּמוֹ שׁו"ר,
וְאַחַד דְּמוּתוֹ כְּמוֹ נִשְׁרָא,
וּכְשֶׁמִּתְחַבְּרִים נַעֲשִׂים דְּמוּת אָדָם.

כִּד אֲנוּן בְּחֲשׁוּכָא מִתְהַפְּכִין לְדִיוקְנָא
דְּנִחַשׁ בְּתִרִין רֵאשִׁין וְאוֹלִין בְּחוּיָא
וְטַאסִין גּוֹ תְּהוּמָא וְאַסְתַּחֲתִין בִּימָא רַבָּא.
כִּד מְטָאן לְשִׁלְשָׁלָה דְּעִזָּא וְעִזָּא לְ
מְרִגִּזִין לוֹן וּמִתְעָרִי לוֹן. וְאֲנוּן מְדַלְגִין גּוֹ
טוּרֵי חֲשׁוּכֵן וְחֲשָׁבִי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּעִי לְמַתְּבַע לוֹן דִּינָא. וְאוֹלִין תְּרִין מְמֻנֵּן

בְּשֵׁהֶם בְּחֲשֶׁךְ, מִתְהַפְּכִים לְדְמוּת שֶׁל
נִחַשׁ בְּשְׁנֵי רֵאשִׁים, וְהוֹלְכִים
כְּנִחַשׁ, וְטָסִים לְתוֹךְ הַתְּהוֹם וְרוּחָצִים
בֵּינָם הַגָּדוֹל. כְּשֶׁמְגִיעִים לְשִׁלְשֶׁלֶת
עִזָּא וְעִזָּא לְ, מְרִגִּזִים אוֹתָם
וּמְעוֹרְרִים אוֹתָם, וְהֵם מְדַלְגִים לְתוֹךְ
הָרִי הַחֲשֶׁךְ, וְחוֹשְׁבִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

שְׁאֵמִין בִּימָא רַבָּא וּפְרַחִין מִתְמָן וְאֶזְלִין
בְּלִילְיָא לְגַבִּי (י"ט ב', ג"ה ב') נַעֲמָה אִמְהוֹן
דְּשִׁדְּרִין דְּמַעֲוֹ אֲבִתְרָהּ דְּחָלִין קְדָמָאין
וְחֻשְׁבִּין לְמִקְרַב לְגַבְהָ. וְאִיהִי דְלִיגַת שְׁתִּין
אֶלְפִין פְּרָסִין וְאִתְעֵבִידַת בְּכַמָּה צִיּוּרִין
לְגַבִּי בְּנִי נִשָּׂא בְּגִין דְּיִטְעוּן בְּנִי נִשָּׂא
אֲבִתְרָהּ.

הוא רוצה לתבוע להם דין. ושני
ממנים אלו שטים בים הגדול,
ופורחים משם, והולכים בלילה
לנעמה, אם השדים, שטעו אחריה
יראים ראשונים וחשבו להתקרב
אליה. והיא מדלגת ששים אלף
פרסאות, ונעשית בכמה ציורים לגבי
בני אדם כדי שיטעו אחריה בני אדם.

וְאֶלִּין תְּרִין מִמָּן פְּרַחִין וּמִשְׁמָטָן בְּכָל
עֲלָמָא וְאִתְרִידִין לֹא תִרְיָהּ. וְאֶנּוּן
מִתְעֵרִין לֹאנּוּן בְּנִי בְּנִי דְקִין בְּרוּחָא דִּיצְרִין
בִּישְׁתִּין לְמַעַבְדַּ תּוֹלְדוֹת. שְׁמִיא דְשִׁלְטִין
תְּמָן לֹאוּ כְּהִנִּי. וְלֹא אֻלִּידַת אֶרְעָא בְּחִילָא
דְּלֵהוֹן וְרוּעָא (שְׁלַח קע"ב א) וְחֻצְדָּא כְּהִנִּי.
וְלֹא אִתְרִידִין אֶלָּא בְּכַמָּה שְׁנִין וּזְמַנִּין. וְאֶנּוּן
אֱלֹהָא (אלהיא) דִּי שְׁמִיא וְאֶרְקָא לֹא עֲבָדוּ.
יֹאבְדוּ מֵאֶרְעָא עִילָאָה דְתַבְלָא, דְּלֹא
יִשְׁלָטוּן בָּהּ וְלֹא יִשְׁטָטוּן בָּהּ וְלֹא יֵהוּן
גִּרְמִין לְבְנֵי נִשָּׂא לֹאסְתָּאבָא מִמִּקְרָה
לִילְיָא. וְעַל דָּא יֹאבְדוּ מֵאֶרְעָא וּמִן תַּחוֹת
שְׁמִיא דִּאִתְעֵבִידוּ (לעיל דף ג' א) בְּשִׁמָּא
דְּאֱלֹהָ כְּמָה (ב א) דִּאִתְמַר. וְעַל דָּא הָאִי
קָרָא תְּרַגּוּם דְּלֹא יִחְשְׁבוּן מִלֵּאכֵי עֲלָאִי
דְּעִלְיָהּ אִמְרִין, וְלֹא יִקְטְרוּ לָן. וְעַל דָּא
רָזָא דְּאֱלֹהָ כְּמָה דִּאִתְמַר אִיהוּ מִלָּה
קְדִישָׁא דְּלֹא אִתְחַלַּף בְּתַרְגּוּם.

ושני ממנים אלה פורחים
ומשוטטים בכל העולם
וחוזרים למקומם, והם מעוררים
לאותם בני בניו של קין ברוח של
יצרים רעים לעשות תולדות. השמים
ששם הם שולטים אינם כאלה,
והארץ לא מולידה בכם שלהם זרע
וקציר כמו אלה, ולא חוזרים אלא
בכמה שנים וזמנים. והם אלהי
השמים וארקא לא עשו. יאבדו
מארץ עליונה של תבל, שלא ישלטו
בה ולא ישוטטו בה, ולא יגרמו לבני
אדם להטמא ממקרה לילה. ועל זה
יאבדו מהארץ ומתחת השמים,
שנעשו בשם של אלה, כמו שנתבאר.
ולכן פסוק זה הוא תרגום, שלא
יחשבו מלאכים עליונים שעליהם
אומרים, ולא יקטרגו לנו. ועל זה
הסוד של "אלה" כמו שנתבאר, הוא
דבר קדוש שלא מתחלף בתרגום.

הקדוש ברוך הוא גזור גזר דין - גם כן
משה גזר גזר דין והתקיים. ועוד,
שהקדוש ברוך הוא גזור גזרות -
וצדיקי ישראל מבטלים אותם

אמר ליה רבי אלעזר, האי קרא דכתיב,
(ירמיה י') מי (שמות צ"ה ע"ב) לא יראך
מלך הגוים כי לך יאתה, מאי שבחא
איהו. אמר ליה אלעזר ברי, האי קרא
בכמה דוכתי אתמר, אבל ודאי לאו איהו
(נ"א הכי) דכתיב, (ירמיה י') כי בכל חכמי
הגוים ובכל מלכותם דהא אתא למפתח
פומא דחייבין דחשבין דקודשא בריך הוא
לא ידע הרהורין ומחשבין דילהון. ובגין
כך אית לאודעא שטותא דלהון. דומנא
חדא אתא פילוסופא חדא דאומות
העולם לגבאי, אמר לי אתון אמרין
דאלהכון שליט בכל רומי שמאי. בלהון
חיילין ומשרין לא אדבקן ולא ידעי אתר
דיליה. האי קרא לא אסגי יקריה כל כך.
דכתיב כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם
מאין כמוד. מאי שיקולא דא לבני נשא די
לית (דף י ע"א) לון קיומא.

הקדוש ברוך הוא גזור גזר דין - גם כן
משה גזר גזר דין והתקיים. ועוד,
שהקדוש ברוך הוא גזור גזרות -
וצדיקי ישראל מבטלים אותם

אמר לו רבי אלעזר, פסוק זה שכתוב
(ירמיה י') מי לא יראך מלך הגוים
כי לך יאתה, איזה שבח הוא? אמר
לו, אלעזר בני, פסוק זה נאמר בכמה
מקומות, אבל ודאי הוא לא [כך],
שכתוב כי בכל חכמי הגוים ובכל
מלכותם. שהרי בא לפתח פה
הרשעים שחושבים שהקדוש ברוך
הוא לא יודע הרהוריהם
ומחשבותיהם, ולכן יש להודיע את
שטותם. שפעם אחת בא אלי
פילוסוף אחד מאמות העולם, אמר
לי: אתם אומרים שאלהיכם שולט
בכל רומי השמים? כל הצבאות
והמרכבות לא משיגים ולא יודעים
את מקומו. פסוק זה לא מגדיל את
כבודו כל כך, שכתוב כי בכל חכמי
הגוים ובכל מלכותם מאין כמוד. מה
שקול זה לבני אדם שאין להם
קיום?

ועוד, שאתם אומרים (דברים לד) ולא
קם נביא עוד בישראל כמשה,
בישראל לא קם - אבל באמות
העולם קם. גם כך אני אומר, בכל
חכמי הגוים אין כמוהו - אבל בחכמי
ישראל יש. אם כך, אלוה שיש
בחכמי ישראל כמוהו, אינו האלוה
השליט. עין בפסוק ותמצא שדייקתי
כראוי. אמרתי לו: ודאי יפה אמרת.

ותו דאתון אמרין (דברים לה) ולא קם נביא
עוד בישראל כמשה, בישראל לא
קם אבל באומות העולם קם. אוף הכי
אנא אימא בכל חכמי הגוים אין כמוהו,
אבל בחכמי ישראל אית. אי הכי אלהא
דאית בחכמי ישראל כוותיה לאו איהו
עלמא שליטא. אסתפל בקרא ותשבח
דדייקנא בדקא יאות. אמינא ליה ודאי
שפיר קא אמרת.

צדיק מושל יראת אלהים

מאן מחיה מתים אלא קודשא בריך הוא בלחודוי, אתא אליהו ואלישע ואחיו מתייא. מאן מוריד גשמים אלא קודשא בריך הוא בלחודוי אתא אליהו ומנע לון ונחית לון בצלותיה. מאן עבד שמיא וארעא אלא קודשא בריך הוא בלחודוי, אתא אברהם אתקיימו בקיומוהי בגניה. מאן מנהיג שמשא אלא קודשא בריך הוא, אתא יהושע ושכיד ליה ופקיד ליה דיקום על קיומיה ואשתכך וכתיב, (יהושע י) וידום השמש וירח עמד. קודשא בריך הוא גוזר גזר דין אוף הכי משה גזיר גזר דין ואתקיימו. ותו דקודשא בריך הוא גוזר גזרין וצדיקא דישראל מבטלין לו דכתיב, (שמואל ב כג) צדיק מושל יראת אלהים. ותו דאיהו פקיד לון למהך באורחוי ממש לאתדמא ליה בכלא. אול ההוא פילוסופא ואתגזיר בכפר שחלים וקרין ליה יוסי קטינאה. ואוליף אורייתא סגיא. ואיהו בין חכימין וזכאין דההוא אתר.

צדיק מושל יראת אלהים

מי מחיה מתים? אלא הקדוש ברוך הוא לבדו. בא אליהו ואלישע והחיו מתים. מי מוריד גשמים? אלא הקדוש ברוך הוא לבדו. בא אליהו ומנע אותם, והורידם בתפלתו. מי עשה שמים וארץ? אלא הקדוש ברוך הוא לבדו. בא אברהם והתקיימו בעמדם בגללו. מי מנהיג את השמש? אלא הקדוש ברוך הוא. בא יהושע והשתיקו וצוהו שיעמד על עמדו ושקט, וכתיב (יהושע י) וידום השמש וירח עמד. הקדוש ברוך הוא גוזר גזר דין - גם כן משה גזיר גזר דין והתקיים. ועוד, שהקדוש ברוך הוא גוזר גזרות - וצדיקי ישראל מבטלים אותם, שכתוב (שמואל ב כג) צדיק מושל יראת אלהים. ועוד, שהוא מצוה אותם ללכת בדרךיו ממש להתדמות לו בכל. הלך אותו פילוסוף והתגזיר בכפר שחלים, וקראו לו יוסי קטינאה, ולמד תורה הרבה, והוא בין חכמי וצדיקי אותו מקום.

בכל מקום הקדוש ברוך הוא רצה להשתבח בישראל

השתא אית לאסתכלא בקרא והא כתיב, (ישעיה מ) כל הגוים כאין נגדו. מאי רבויא הכא. אלא מי לא יראך מלך הגוים וכי מלך הגוים איהו ולא מלך ישראל. אלא בכל אתר קודשא בריך הוא בעא לאשתבחא בישראל, ולא אתקרי

בכל מקום הקדוש ברוך הוא רצה להשתבח בישראל

בעת יש להסתכל בפסוק, והרי כתוב (ישעיה מ) כל הגוים כאין נגדו, מה הרבוי כאן? אלא, מי לא יראך מלך הגוים, וכי מלך הגוים הוא, ולא מלך ישראל? אלא בכל מקום הקדוש ברוך הוא רצה להשתבח

אֵלָא עַל יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדוּי. דְּכָתִיב, (שמות ה)
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי הָעִבְרִים, וּכְתִיב,
(ישעיה מד) כֹּה אָמַר יְיָ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל וְדָאִי. אָמְרוּ אוֹמוֹת הָעוֹלָם פְּטְרוֹן
אֲחֵרָן אֵית לֹן בְּשִׁמְיָא דְהָא מַלְכִּיכוֹן לֹא
שְׁלִיט אֵלָא עֲלֵיכוּ בְּלַחֲדִיכוֹן וְעֲלֵנָא לֹא
שְׁלִיט.

בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא נִקְרָא - רַק עַל יִשְׂרָאֵל
לְבַדָּם, שְׁכָתוּב (שמות ה) אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אֱלֹהֵי הָעִבְרִים. וּכְתוּב כֹּה אָמַר ה'
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בּוֹדָאִי.
אָמְרוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם: פְּטְרוֹן אַחֵר לָנוּ
בְּשִׁמְיָם, שְׁהָרִי מַלְכְּכֶם לֹא שׁוֹלֵט
אֵלָא עֲלֵיכֶם לְבַדְכֶם, וְעֲלֵינוּ אֵינּוּ
שׁוֹלֵט.

אֲתָא קָרָא וְאָמַר מִי לֹא יִרְאֵךְ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם
(ג"א מלכא עילאה לרדאה לון ולאקאה לון
ולמעבר בהון רעותיה. כי לך יאתה לדחלא מנגד לעילא
ותתא. כי בכל חכמי הגוים) אֵלִין שְׁלִיטִין רַבְרָבָן
דִּי מִמֶּנּוּ עֲלִיָּהוּ. וּבְכָל מַלְכוּתָם בְּהִהוּא
מַלְכוּ דְלַעֲיָלָא. דְּהָא אַרְבַּע מַלְכוּוֹן שְׁלִיטִין
אֵית לַעֲיָלָא וְשְׁלִטִין בְּרַעוּתִיהָ עַל כָּל שְׁאָר
עַמּוּן. וְעַם כָּל דָּא לִית בְּהוּ דִיעֲבִיד אֲפֻלוּ
מֶלֶךְ וְעִירָא אֵלָא כְּמָה דְּפָקִיד לֹון דְּכָתִיב,
(דניאל ד) וּכְמִצְבֵּיהָ עֲבִיד בַּחִיל שְׁמִיָּא וְדִירִי
אַרְעָא. חֲכָמֵי הַגּוֹיִם אֲנוּן מִמֶּנּוּ וּרְבִרְבָן
דְּלַעֲיָלָא דְחִכְמָתָא דְלֵהוֹן מְנִיָּהוּ הוּהוּ. בְּכָל
מַלְכוּתָם מַלְכוּתָא דְשְׁלִיט כְּמָה דְאֲתָמָר.
וְדָא הוּא קָרָא כְּפִשְׁטִיָּה.

בְּאֵל הַפְּסוּק וְאָמַר, מִי לֹא יִרְאֵךְ מֶלֶךְ
הַגּוֹיִם [ג"א הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן לְרִדוֹת
בְּהֶם וּלְהִלְקוֹתָם וְלַעֲשׂוֹת בְּהֶם רְצוֹנוֹ.
כִּי לֶךְ יֵאָתָה, לִירָא מִמֶּךָ לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה. כִּי בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם] - אֵלָה
שְׁלִיטִים גְּדוֹלִים הַמְּמַנִּים עֲלֵיהֶם.
וּבְכָל מַלְכוּתָם - בְּמַלְכוּת הַהִיא
שְׁלַמְעֵלָה, שְׁהָרִי אַרְבַּע מַלְכוּת
שׁוֹלְטוֹת יֵשׁ לְמַעְלָה, וְשׁוֹלְטוֹת
בְּרִצּוֹנוֹ עַל כָּל שְׁאָר הָעַמִּים, וְעַם כָּל
זֶה אֵין בְּהֶם שְׁיַעֲשֶׂה אֲפֻלוּ דְּכָר קִטָּן
אֵלָא כְּמוֹ שְׂצוּהָ אוֹתָם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב
(דניאל ד) וּכְרִצּוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּצִבָּא הַשָּׁמַיִם
וּבְדִירֵי הָאָרֶץ. חֲכָמֵי הַגּוֹיִם - אוֹתָם
הַמְּמַנִּים וְהַגְּדוֹלִים שְׁלַמְעֵלָה
שְׁחִכְמָתָם הִיא מֵהֶם. וּבְכָל מַלְכוּתָם -
הַמַּלְכוּת הַשְּׁלֵטָה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר. וְזֶה
הַמֶּקְרָא כְּפִשְׁטוֹ.

אֲבָל בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם.
הָאִי אֲשַׁכְחָנָא בְּסִפְרֵי קְדָמָאִי,
דְּאֲנוּן מִשְׁרִין וְחִיָּלִין אַף עַל גַּב דְּאֲתַפְקֶדָן
עַל מַלְיָן דְּעֻלְמָא וּפְקִיד לְכָל חַד לְמַעֲבַד
עֲבִידָתָא, מָאן הוּא (סתומא קדישא ולא
כרעותיה) דִיעֲבִיד שׁוּם חַד מְנִיָּהוּ כְּמוֹד.

אֲבָל בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם
- אֵת זֶה מִצָּאנוּ בְּסִפְרֵי
הֶרָאשׁוּנִים, שְׁאוֹתָן מְרַכְּבוֹת וּצְבָאוֹת,
אַף עַל גַּב שְׁנַתְמַנּוּ עַל דְּבָרֵי הָעוֹלָם
וּמְנָה לְכָל אֶחָד לַעֲשׂוֹת פְּעֻלָּתוֹ, מִיָּהוּ
[נִסְתָּר קְדוֹשׁ וְלֹא כְרִצּוֹנוֹ] שְׁיַעֲשֶׂה

בגין דאנת רשים בעילויא, ואת רשים בעובדך מכלהו. ודא הוא מאין כמוך יי, מאן הוא סתימא קדישא דיעבד ולהוי כמוך עילא ותתא. ויהא דמי לך (בכל) (בכולא), עובדא דמלכא קדישא שמים וארץ, אבל אנן (ישעיה מה) תהו וחמודיהם כל יועילו. בקודשא ברך הוא כתיב בראשית ברא אלהים וגו', במלכותם כתיב והארץ היתה תהו ובהו.

שום אחד מהם כמוך? בגלל שאתה רשום בעלוי, ואתה רשום במעשה מכלם. וזהו מאין כמוך ה'. מיהו נסתר קדוש שיעשה ויהיה כמוך למעלה ולמטה ויהיה דומה לך בכל? מעשה המלך הקדוש, שמים וארץ. אבל הם (ישעיה מד) תהו וחמודיהם כל יועילו. בקדוש-ברוך-הוא פתוב בראשית ברא אלהים וכו', במלכותם פתוב והארץ היתה תהו ובהו.

אמר רבי שמעון לחברייא בני הלולא דא, כל חד מנכון יקשט קשומא חד לכלה. אמר לרבי אלעזר בריה. אלעזר הב נבובא חד לכלה דהא למחר אסתפל (קודשא ברך הוא) (נ"א בה) פד יעול לחופה באנן שירין ושבחין דיהבו לה בני היכלא לקיימא קמיה.

אמר רבי שמעון לחברים, בני הלולא זו, כל אחד מהם יקשט קשומא אחד לכלה. אמר לרבי אלעזר בנו, אלעזר, תן מתנה אחת לכלה, שהרי מחר יסתפל [הקדוש ברוך הוא] [נ"א בה] כשיכנס לחפה באותם שירים ושכחים (אצעדות וצמידים) שנותנים לה בני ההיכל לעצמם לפניו.

באותו דבר של הפה היא עולה ונכנסת בין כנפי האמא, ואחר כך בדבור יורדת ושורה על ראשי העם הקדוש

באותו דבר של הפה היא עולה ונכנסת בין כנפי האמא, ואחר כך בדבור יורדת ושורה על ראשי העם הקדוש

פתח רבי אלעזר ואמר (שיר השירים ג) מי (קע"ו ב) זאת עולה מן המדבר וגו', מי זאת, כלל דתריין קדושין (קדישין) דתריין עלמין בחבורא חדא וקשורא חדא. עולה ממש למהוי קדש קדשין. דהא קדש קדשין מ". ואתחברא בזא"ת. בגין למהוי (ואת) עולה דאיהי קדש קדשין. מן המדבר דהא מן המדבר ירתא למהוי כלה ולמיעל לחפה. תו מן המדבר איהי עולה כמא דאת אמר, (שיר השירים ד) ומדברך נאווה

פתח רבי אלעזר ואמר, (שיר ג) מי זאת עולה מן המדבר וגו'. מי זאת - הכלל של שני קדושים של שני עולמות בחבור אחד וקשר אחד - עולה ממש להיות קדש קדשים. שהרי קדש קדשים מ", ומתחבר עם זא"ת כדי להיות עולה, שהיא קדש קדשים. מן המדבר - שהרי מן המדבר ירשה להיות כלה ולהכנס לחפה. ועוד, מן המדבר היא עולה,

בההוא מדבר (דף י' ע"ב) דלחישו בשפון
איהי עולה.

כמו שנאמר (שיר ד) ומדברך נאווה.
באותו מדבר של לחש בשפתים היא
עולה.

ותנינן מאי דכתיב, (שמואל א ד) האלהים
האדירים האלה אלה הם
האלהים המכים את מצרים בכל מכה
במדבר. וכי כל דעבר לון קודשא בריך
הוא במדבר הוה, והא בישובא הוה. אלא
במדבר, בדבורא, כמא דאת אמר, (שיר
השירים ד) ומדברך נאווה. וכתיב, (תהלים עה)
ממדבר הרים. אוף הכי עולה מן המדבר,
מן המדבר ודאי. בההיא מלה דפומא
איהי סלקא ואעלת בין גרפי דאמא,
ולבתר בדבורא נחתא ושריא על רישיהו
דעמא קדישא.

ושנינו, מהו שכתוב (שמואל א ד)
האלהים האלה אלה הם
האלהים המכים את מצרים בכל מכה
במדבר, וכי כל מה שעשה להם
הקדוש ברוך הוא במדבר היה? והרי
בישוב זה היה! אלא במדבר -
בדבור, כמו שנאמר (שיר ד) ומדברך
נאווה, וכתוב (תהלים עה) ממדבר הרים.
גם כן עולה מן המדבר - מן המדבר
ודאי. באותו דבר של הפה היא עולה
ונכנסת בין כנפי האמא, ואחר כן
בדבור יורדת ושורה על ראשי העם
הקדוש.

כשבן אדם קם בבקר, יש לו לברוך
לרבונו בשעה שפקח עיניו. איך מברך?
היה סלקא בדבורא. והא בשירותא כד
בר נש קאים בצפרא אית ליה
לברכא למאריה. בשעתא דפקח עיניו היה
מברך. הכי הוו עבדי חסידי קדמאי, נטלא
דמייא הוו יתבי קמייחו, ובומנא דאתערו
בליליא אסחן ידיהו. וקיימי ולעאן
באורייתא ומברכי על קריאתה (וכו').
תרנגולא קרי וברין פלגות ליליא ממש,
וברין קודשא בריך הוא (ס' ב) אשתבח עם
צדיקיא בגנתא דעדן, ואסיר לברכא
בידין מסובות ומזהמות. (ומברכין). וכן כל
שעתא.

כשבן אדם קם בבקר, יש לו לברך
לרבונו בשעה שפקח עיניו. איך מברך?
איה עולה בדבור? שהרי בהתחלה,
כשבן אדם קם בבקר, יש לו
לברך לרבונו בשעה שפקח עיניו.
איך מברך? כן היו עושים חסידים
ראשונים: נטלה של מים היו נותנים
לפניהם, ובזמן שמתעוררים בלילה,
רוחצים ידיהם, ועומדים ועוסקים
בתורה ומברכים על קריאתה.
וכשהתרנגול קורא, אז חצות הלילה
ממש, ואז הקדוש ברוך הוא נמצא
עם הצדיקים בגן עדן. ואסור לברך
בידים טמאות ומזהמות, [ומברכים],
וכך כל שעה.

בשעה שרוחו פורחת ממנו, רוח טמאה
מזמנת ושורה על ידיו ומטמאת אותם,
ואסור לברך בהם ללא נטילה

בגין דבשעתא דבר נש נאים, רוחיה
פרחא מניה. ובשעתא דרוחיה
פרחא מניה, רוחא מסאבא זמין ושריא
על ידיו ומסאב לון ואסיר לברכא בהו
בלא נטילה. ואי תימא אי הכי הא ביממא
דלא נאים ולא פרח רוחיה מניה ולא
שריא עליה רוחא מסאבא וכד עאל לבית
הכסא לא יברך ולא יקרא בתורה אפלו
מלה חדא עד דיסחי ידיו. ואי תימא בגין
דמלוכלכים אנון, לאו הכי הוא, במה
אתלכלכו. אלא ווי לבני עלמא דלא
משגיחין ולא ידעין ביקרא דמאריהון ולא
ידעי על מה קיימא עלמא. רוחא חדא
אית בכל בית הכסא דעלמא דשריא תמן
ואתהני מההוא לכלוכא וטנופא ומיד שרי
על אנון אצבען דידוי דבר נש.

בשעה שרוחו פורחת ממנו, רוח טמאה
מזמנת ושורה על ידיו ומטמאת אותם,
ואסור לברך בהם ללא נטילה

בגלל שבשעה שבן אדם ישן, רוחו
פורחת ממנו. ובשעה שרוחו
פורחת ממנו, רוח טמאה מזמנת
ושורה על ידיו ומטמאת אותם,
ואסור לברך בהם ללא נטילה. ואם
תאמר, אם כך, הרי ביום כשאנינו
ישן ורוחו לא פורחת ממנו ולא
שורה עליו רוח טמאה, וכשנכנס
לבית הכסא לא יברך ולא יקרא
בתורה אפלו דבר אחד עד שירחץ
ידיו! ואם תאמר בגלל שהם
מלכלכים - לא כך הוא, במה
התלכלכו? אלא אוי לבני העולם
שלא משגיחים ולא יודעים על כבוד
רבונם ולא יודעים על מה עומד
העולם. יש רוח אחד בכל בית כסא
שבעולם ששם שורה ונהנה מאותו
לכלוך וטנופת, ומיד שורה על אותו
אצבעות ידי הבן אדם.

חלק הקדוש ברוך הוא לשמח עניים
כפי מה שיכול לעשות

פתח רבי שמעון ואמר כל מאן דחדרי
באנן מועדיא ולא יהיב חולקיה
לקודשא בריך הוא, ההוא רע עין שטן
שונא אותו וקא מקטרג ליה וסליק ליה
מעלמא וכמה עקו על עקו מסבב ליה.
חולקיה דקודשא בריך הוא, למחרי
למסכני פפום מה דיכול למעבד. בגין
דקודשא בריך הוא ביומייא אלין אתי

חלק הקדוש ברוך הוא לשמח עניים
כפי מה שיכול לעשות

פתח רבי שמעון ואמר, כל מי
ששמח באותם המועדים ולא
נותן חלק לקדוש-ברוך-הוא, אותו
רע עין, שטן שונא אותו ומקטרג
עליו ומסלקו מהעולם, וכמה צרות
על צרות מסובב לו. חלק הקדוש
ברוך הוא לשמח עניים כפי מה
שיכול לעשות. בגלל שהקדוש ברוך

למחמי לאנון מאנין תבירין דיליה, ועאל עליהו וחמי דלא אית להון למחדי, ובכי עליהו. סליק לעילא (ובעי) לחרבא עלמא.

הוא בימים אלו בא לראות אותם כלים שבורים שלו, ונכנס עליהם, ורואה שאין להם לשמח, ובוכה עליהם. עולה למעלה ורוצה להחריב את העולם,

אתאן בני מתיבתא קמיה ואמרי רבון עלמא, רחום וחנון אתקריאת יתגלגלון רחמך על בנה. אמר לון וכי (בני) עלמא לא (ידעין דלא) עבדית ליה אלא על חס"ד דכתיב, (תהלים פט) אמרתי עולם חסד יבנה, ועלמא על דא קיימא. אמרי קמיה מלאכי עלאי, רבון עלמא הא פלגיא דאכיל ורוי ויכיל למעפד טיבו עם מסכני ולא יהיב לון מיד. אתי ההוא מקטרגא ותבע רשו ורדף אבתריה דההוא בר נש.

באים בני הישיבה לפניו ואומרים: רבון העולם, רחום וחנון נקראת, יתגלגלו רחמך על בניה! אמר להם: וכי העולם לא עשיתיהו אלא על חסד, שכתוב (תהלים פט) אמרתי עולם חסד יבנה, והעולם על זה קיים. אומרים לפניו המלאכים העליונים: רבון העולם, הרי פלוני שאכל ושתה ויכול לעשות חסד עם העניים ולא נתן להם דבר. בא אותו מקטרג ומבקש רשות, ורדף אחר אותו איש.

ביום הגמול את יצחק עשה אברהם משתה וקרא לכל גדולי הדור לאותה סעודה

ביום הגמול את יצחק עשה אברהם משתה וקרא לכל גדולי הדור לאותה סעודה

מאן לן בעלמא גדול מאברהם דעבד טיבו לכל בריין. ביומא דעבד משתייא, מה כתיב, (בראשית כא) ויגדל הילד ויגמל, ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמול את יצחק. עבד אברהם משתייא וקרא לכל רבבי דרא לההיא סעודתא. ותנינן בכל סעודתא דחדוה, ההוא מקטרגא אויל וחמי אי ההוא בר נש אקדים טיבו למסכני, ומסכני בביתא, ההוא מקטרגא אתפרש מההוא ביתא ולא עאל תמן, ואי לאו עאל תמן. וחמי ערפוביא דחדוה בלא מסכני ובלא טיבו

מי לנו בעולם גדול מאברהם שעשה חסד לכל הבריות. ביום שעשה משתה מה כתוב? (בראשית כא) ויגדל הילד ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמול את יצחק. עשה אברהם משתה וקרא לכל גדולי הדור לאותה סעודה. ולמדנו, בכל סעודת שמחה אותו מקטרג הולך ורואה. אם אותו אדם הקדים חסד לעניים והעניים בבית - אותו מקטרג נפרד מאותו בית ולא נכנס שם. ואם לא - נכנס לשם ורואה ערפובייה של

דאקדים למסכני, סליק לעילא ומקטרגא עליה.

שמחה בלי עניים ובלי חסד שהקדים לעניים, עולה למעלה ומקטרג עליו.

שרה היניקה בנים לכלם, שלא היו מאמינים בשהולידה

שרה היניקה בנים לכלם, שלא היו מאמינים בשהולידה

אברהם ביון דומין לרב רבי דרא, נחת מקטרגא וקם על פתחא כגוונא דמסכנא ולא הוה מאן דאשגח ביה. אברהם הוה משמש לאנן מלכין ורב רבין. שרה אוניקת בנן לכלהו, דלא הוה מהמנין פד איהי אולידת אלא אמרו אסופי הוא ומן שוקא איתאיו ליה. בגין כך אתיין בגייהו בהדיהו ונמלט לון שרה ואוניקת לון קמייחו. הדיא הוא דכתיב, (בראשית כא) מי מלל (דף יא ע"א) לאברהם הניקה בנים שרה, בנים ודאי. וההוא מקטרגא על פתחא. אמרה (שרה) צחוק עשה לי אלהים.

ביון שהזמין אברהם את גדולי הדור, ירד המקטרג ועמד על הפתח כמו עני, ולא היה מי שישגיח בו. אברהם היה משמש את אותם המלכים והגדולים. שרה היניקה בנים לכלם, שלא היו מאמינים בשהולידה, אלא אמרו, אסופי הוא, והביאו אותו מן השוק. משום כך הביאו את בניהם עמם, ונטלה אותם שרה והיניקה אותם לפניהם. זהו שכתוב (שם) מי מלל לאברהם היניקה בנים שרה. בנים ודאי. והמקטרג ההוא על הפתח. אמרה שרה, צחוק עשה לי אלהים.

כל אותו הצער גרם שלא נתן דבר לעניים

כל אותו הצער גרם שלא נתן דבר לעניים

מיד סליק ההוא מקטרגא קמי קודשא בריך הוא ואמר ליה רבון עלמא את אמרת אברהם אוהבי, (הא אברהם) עבד סעודתא ולא יחב לך מיד, ולא למסכני, ולא קריב קדמך אפילו יונה חד. ותו אמרת שרה דחייבת בה. אמר ליה קודשא בריך הוא מאן בעלמא כאברהם. ולא זו מתמן, עד דבלבל כל ההיא חדרה, ופקיד קודשא בריך הוא למקרב ליצחק קרבנא, ואתגור על שרה דתמות על צערא דברה. כל ההוא צערא גרים, דלא יחב מדי למסכני.

מיד עלה המקטרג ההוא לפני הקדוש ברוך הוא, ואמר לו: רבון העולם, אתה אמרת אברהם אוהבי, עשה סעודה ולא נתן לך דבר ולא לעניים, ולא הקריב לפניך אפילו יונה אחת. ועוד, אמרה שרה שצחקת בה. אמר לו הקדוש ברוך הוא: מי בעולם כאברהם? ולא זו משם עד שבלבל כל אותה שמחה, וצוה הקדוש ברוך הוא להקריב את יצחק קרבן, ונגזר על שרה שתמות על צער בנה. כל אותו הצער גרם שלא נתן דבר לעניים.

כמה חזק הוא הכח של התורה וכמה
הוא עליון על הכל

פתח רבי שמעון ואמר, מהו שכתוב
(ישעיה לח) ויסב חזקיהו פניו אל
הקיר ויתפלל אל ה' - בא תראה כמה
הוא הכח החזק של התורה וכמה
הוא עליון על הכל. שכל מי
שמשתדל בתורה, לא פוחד
מעליונים ותחתונים, ולא פוחד
מחלאים רעים של העולם, משום
שהוא אחוז בעץ החיים ולומד ממנו
בכל יום.

והגית בו יומם ולילה

שהרי התורה מלמדת אדם ללכת
בדרך אמת, תלמד אותו עצה
איך ישוב לפני רבונו לבטל את אותה
הגזרה. שאפלו אם נגזר עליו שלא
תתבטל הגזרה הזו - מיד מתבטלת
ומסתלקת ממנו ולא שורה על האדם
בעולם הזה. ומשום כך צריך האדם
להשתדל בתורה ימים ולילות ולא
יסור ממנה. זהו שכתוב (יהושע א)
והגית בו יומם ולילה. ואם סר מן
התורה או נפרד ממנה, כאלו נפרד
מעץ החיים.

כשקם ממטתו, צריך לברך לרבנו,
ולהכנס לביתו, ולהשתחוות לפני
היכלו ביראה רבה

בא ראה עצה לאדם - כשהוא עולה
בלילה על מטתו, צריך לקבל
עליו את המלכות שלמעלה בלב

כמה חזק הוא הכח של התורה וכמה
הוא עליון על הכל

פתח רבי שמעון ואמר מאי דכתיב,
(ישעיה לח) ויסב חזקיהו פניו אל
הקיר ויתפלל אל ה'. תא חזי, כמה הוא
חילא תקיפא דאורייתא, וכמה הוא עלאה
על בלא. דכל מאן דאשתדל באורייתא
לא דחיל מעילאי ומתתאי. ולא דחיל
ממרעין בישין דעלמא. בגין דאיהו אחיד
באלנא דחיי וליף מיניה בכל יומא.

והגית בו יומם ולילה

דהא אורייתא תולף לבר נש למיזל
בארץ קשומ. תולף ליה עיטא
היך יתוב קמי מאריה לבטלא ההיא גזרה.
דאפילו אתגזר עליה דלא יתבטל האי
גזרה, מיד אתבטל ואסתלק מיניה ולא
שריא עליה דבר נש בהאי עלמא. ובגין
כך בעי ליה לבר נש לאשתדל באורייתא
ימא ולילי ולא יתעדי מינה הדא הוא
דכתיב (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. ואי
אתעדי מינה דאורייתא או אתפרש מינה
כאלו אתפרש מאילנא דחיי.

כשקם ממטתו, צריך לברך לרבנו,
ולהכנס לביתו, ולהשתחוות לפני
היכלו ביראה רבה

תא חזי, עיטא לבר נש, בד איהו סליק
בליליא על ערסיה בעי לקבלא עליה
מלכותא דלעילא בלבא שלים ולאקדמא

לממסר קמיה פקדונא דנפשיה (בראשית י"ט ע"ב) ומיד אשתויב מכל מרעין בישין ומכל רוחין בישין ולא שלטין עליה. ובצפרא קם מערסיה בעי לברכא למאריה ולמיעל לביתיה ולמסגר קמי היכליה בדחילו סגיא, ובתר כן יצלי צלותיה ויפס עיטא מאנון אבהן קדישין דכתיב, (תהלים ה) ואני ברב חסדך אבוא ביתך אשתתחוה אל היכל קדשך ביראתך.

שלם ולהקדים למסר לפניו את פקדון נפשו, ומיד נצול מכל המחלות הרעות ומכל הרעות ולא שולטים עליו. ובבקר, כשקם ממטתו, צריך לברך לרבנו, ולהכניס לביתו, ולהשתחוות לפני היכלו ביראה רבה, ואחר כך יתפלל תפלתו. ויקח עצה מאותם האבות הקדושים, שכתוב (תהלים ה) ואני ברב חסדך אבוא ביתך אשתתחוה אל היכל קדשך ביראתך.

קודם שיכנס האדם לבית הכנסת צריך שימלך בראשונה באברהם יצחק ויעקב

קודם שיכנס האדם לבית הכנסת צריך שימלך בראשונה באברהם יצחק ויעקב

חכי אוקמוה לא לבעי ליה לבר גש לעאלא לבי כנישתא אלא אי אמליך בקדמיתא באברהם יצחק ויעקב, בגין דאנון תקינו צלותא לקמי קודשא בריך הוא. הך הוא דכתיב ואני ברוב חסדך אבוא ביתך, דא אברהם. אשתתחוה אל היכל קדשך, דא יצחק. ביראתך, דא יעקב. ובעי לאכללא לון ברישא, ובתר כן ייעול לבי כנישתא ויצלי צלותיה. בדין כתיב, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

כך פרשוה, שלא צריך לאדם להכניס לבית הכנסת אלא אם נמלך בראשונה באברהם יצחק ויעקב, משום שהם תקנו התפלה לפני הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב ואני ברב חסדך אבוא ביתך - זה אברהם. אשתתחוה אל היכל קדשך - זה יצחק. ביראתך - זה יעקב. וצריך להכלילם בראש, ואחר כך יכנס לבית הכנסת ויתפלל תפלתו. אז כתוב (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

שמעתי שליחאי חברנו יש מרגלית אבן טובה, והסתכלתי באור המרגלית ההיא שיצא כאור השמש מנרתיקה והאירה את כל העולם

שמעתי שליחאי חברנו יש מרגלית אבן טובה, והסתכלתי באור המרגלית ההיא שיצא כאור השמש מנרתיקה והאירה את כל העולם

רבי פינחס הוה שכיח קמי דרבי רחומאי בכיף ימא דנגוסר. ובר גש רב

רבי פינחס הוה שכיח קמי דרבי רחומאי בכיף ימא דנגוסר. ובר גש רב

וקשישא דיומין הוה ועיניו אסתלקו מלמחמי. אמר לרבי פינחס ודאי שמענא דיוחאי חברנא אית ליה מרגלית אבן טבא, ואסתכלית בנהורא דההיא מרגלית נפקא בנהירו דשמשא מנרתקה ונהרא כל עלמא. והוא נהורא קאים משמיא לארעא ונהיר כל עלמא עד דיתיב עתיק יומין ויתיב על כרסייא בדקא יאות. והוא נהורא כליל כלא בביתך. ומנהורא דאתכליל בביתך. נפק נהירו דקיק וזעיר ונפיק לבר ונהיר כל עלמא, ופאה חולקה. פוק ברי, פוק, זיל אפתריה דההיא מרגלית דנהיר עלמא, דהא שענתא קיימא לך.

גדול וקשיש ימים היה, ועיניו פסקו מלראות. אמר לרבי פינחס, ודאי שמעתי שליוחאי חברנו יש מרגלית אבן טובה, והסתכלתי באור המרגלית ההיא שיוצא כאור השמש מנרתיקה והאירה את כל העולם, ואותו האור עמד מן השמים לארץ והאיר את כל העולם עד שישב עתיק הימים וישב על הכסא כראוי. והאור ההוא כלל הכל בביתך, ומהאור שנכלל בביתך יצא אור דק וקטן, ויצא החוצה והאיר את כל העולם. אשרי חלקך. צא, בני, צא, ולך אחר המרגלית ההיא שמאירה את כל העולם, שהרי השעה עומדת לך.

אשרי חלקי שראית אותי בכך. שאלמלא לא ראיתי אותי בכך, לא הייתי בכך

אשרי חלקי שראית אותי בכך. שאלמלא לא ראיתי אותי בכך, לא הייתי בכך

נפק מקמיה וקאים למעל בההיא ארבא ותרין גוברין בהדיה. חמא תרין צפרין דהוו אתיין וטסין על ימא, רמא לון קלא ואמר צפרין צפרין דאתון טאסין על ימא, חמיתון דוד דבר יוחאי תמן, אשתהי פורתא אמר, צפרין צפרין זילו ואתיבו לי. פרחו ואזילו, עאלו בימא ואזלי להון. עד דנפק, הא אנון צפרין אתיין ובפומא דחדא מנייהו פתקא חדא וכתיב בגווה דהא בר יוחאי נפק מן מערתא (הוא) ורבי אלעזר בריה. אול לגביה ואשכח ליה משניא וגופיה מליא חלודין. בכך (דף יא ע"ב) בהדיה ואמר ווי דחמיתך בכך. אמר ופאה חולקי דחמית לי בכך דאלמלא לא

יצא מלפניו ועמד להכנס לאניה ההיא, ושני גברים עמו. ראה שתי צפרים שהיו באות וטסות על הים. הרים להם קול ואמר: צפרים צפרים, שאתן טסות על הים, הראיתם את המקום ששם בר יוחאי? השתהה מעט, אמר: צפרים צפרים, לכו והשיבו אותי. פרחו והלכו. נכנסו לים והלכו להן. עד שיצא, הנה אותן צפרים באות, ובפי אחת מהן פתקה אחת, וכתוב בתוכה שהנה בר יוחאי יצא מן המערה ורבי אלעזר בנו. הלך אליו, ומצא אותו משנה, וגופו מלא חלדים. בכך עמו ואמר:

חמיתא לי בכך לא הוינא בכך.

וי שראיתך בכך. אמר: אשרי חלקי
שראית אותי בכך. שאלמלא לא
ראיתי אותי בכך, לא הייתי בכך.

וארשתיך לי לעולם

תא חזי האי הר לישנא דתקיפו הוא. אינון הרים לעילא ואלין צדיקים דאחידן בכנסת ישראל ואקרונן הר ציון הרים דסחרני ירושלים בגין דאינון מצוינין ואמרין האי להאי בסטרא דיחודא לשפוט את הר עשו דקטריגו מקטרגא מסטרא דשמאלא בההוא זמנא (עובדיה א') והיתה ליי המלוכה. בקדמיתא אקרי ממלכה בגין דינקא לתרין סטרין לימינא ולשמאלא. והשתא מלוכה אקרי בגין דינקא לימינא. הדא הוא דכתיב (הושע ב') וארשתיך לי לעולם. ובגין דגלותא לאו לעולם הוא דהא יתבא בגלותא.

השלמה
מהשמות
(סימן
כג)

וארשתיך לי לעולם

בא ראה, הזהר הזה, לשון קשה הוא. אותם הרים למעלה, וצדיקים האלו שאחוזים בכנסת ישראל, ונקראים הר ציון אותם הרים שסביב ירושלים, בגלל שהם מצוינים ואומרים זה לזה בצד היחוד (עובדיה א') לשפט את הר עשו, שקטרגו המקטרג מצד השמאל. באותו זמן, והיתה לה המלוכה. בהתחלה נקראת ממלכה, משום שמיניקה לשני צדדים - לימין ולשמאל. ועכשו נקראת מלוכה, בגלל שמיניקה לימין. זהו שכתוב (הושע ב') וארשתיך לי לעולם. ובגלל שהגלות לא לעולם היא, שהרי יושבת בגלות.

כשנדבקת השכינה בצדיק, אז הוא היחוד

כשנדבקת השכינה בצדיק, אז הוא היחוד

תא חזי דסמך ליה (זכריה י"ד) והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד בגין דעד השתא כד ישראל בגלותא שכינתא עמהון ומלכא בלא מטרונתא לאו מלכא איהו. אבל ההוא זמנא והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד, כד אתדבקת שכינתא בצדיק כדן הוא יחודא.

בא ראה, שסמוך לו (זכריה י"ד) והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. בגלל שעד עכשו, כשישראל בגלות - שכינה עמהם, ומלך בלי גבירה אינו מלך, אבל אותו זמן, והיה ה' מלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. כשנדבקת השכינה בצדיק, אז הוא היחוד.

סוד של קריאת שמע, שצריך אדם
ליחד לאדונו ולקשר קשרי האמונה
ברצון הלב

וכד מטי לאחד אבעי ליה לכוונא בא'
סתימא עתיקא (ס"א עמיקא) דכלא
וח' תמניא דרגין עלאין מחכמה עלאה עד
צדיק. וד' רבתא אתדבקותא דכנסת
ישראל דאיהי חולקיה דדוד דאקרי עני
ואביון כד אתדבקת לאינון דרגין דלעילא
דרמיון בא"ח. כדן איהי רבתא ועלמא
כוליה יניק מינה ואינון שדים דאינון (שיר
השירים ח') כמגדלות אז הייתי בעיניו
כמוצאת שלום.

סוד של קריאת שמע, שצריך אדם
ליחד לאדונו ולקשר קשרי האמונה
ברצון הלב

שפך למדנו בסוד של קריאת שמע,
שצריך אדם ליחד לאדונו
ולקשר קשרי האמונה ברצון הלב.
וכשמגיע ל"אחד", צריך לו לכוון בא'
נסתרת עתיקה [עמקה] של הכל, וח'
- שמונה דרגות עליונות מחכמה
עליונה עד צדיק. וד' גדולה -
התדבקות של כנסת ישראל, שהיא
חלקו של דוד שנקרא (תהלים פו) עני
ואביון, כשנדבקת לאותן דרגות
שלמעלה שרמוזות בא"ח. אז היא
גדולה וכל העולם יונק ממנה, ואותם
שדים שהם כמגדלות, (שיר ח) אז
הייתי בעיניו כמוצאת שלום.

תא חזי האי קרא על כנסת ישראל
אתמר כד איהי בגלותא עם בנהא
בין אומין דעלמא אקרי ועירא הדא הוא
דכתיב (שם) אחות לנו קטנה ועד ישראל
אתדברו באורייתא ואזלין בארע קשומ
כדן אתמלייא ושלום אתחבר בהו.
אתיבת איהי ואמרת אני חומה ושדי
כמגדלות.

בא ראה, פסוק זה על כנסת ישראל
נתבאר. כשהיא בגלות עם בניה
בין אמות העולם נקראת קטנה, זהו
שכתוב (שם) אחות לנו קטנה.
וכשישראל נדבקים בתורה והולכים
בדרך אמת, אז מתמלאת, ושלום
מתחבר בהם. משיבה היא ואומרת,
אני חומה ושדי כמגדלות.

בההוא זמנא דאתחבר עמי א' ושלום.
א' רוא דעתיקא קדישא דכלא,
ז' שבע דרגין ושלום דאקרי צדי"ק בין
דהני דרגין מתחברן כדן א' הייתי בעיניו
כמוצאת שלום. ומאן עיינין. אינון ז' דרגין
דאקרון עיני יי, פני יי, וכדן שלמא
לעלמא ושרייא טיבו דעתיקא באתר

באותו זמן שהתחבר עמי, אז
ושלום. א' סוד העתיק
הקדוש של הכל. ז' שבע דרגות,
ושלום שנקרא צדיק. כיון שהדרגות
הללו מתחברות, אז הייתי בעיניו
כמוצאת שלום. ואיזה עינים? אותן
שבע דרגות שנקראות עיני ה', פני

ידבר ונוקבא ובגין כך פקד משה באורייתא ואמר (דברים ו') שמע ישראל יי אלהינו יי אחד. לקשרא כולתו קשרין דמהימנותא.

ה', ואז שלום לעולם, ושורה הטוב של העתיק במקום של זכר ונקבה, ולכן צנה משה בתורה ואמר (דברים יד) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. לקשר את כל קשרי האמונה.

כל המאריך באחד, מאריכין לו ימיו ושנותיו

תא חזי, כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו. מאי טעמא בגין דאיהו אתר דכל יומין ושנין דעלמא ביה תליין ברזא דאינון דרגין דרמיון באחד ואינון עשרה וכלהו חד ואתערו ביה חברייא ואמרו בדל"ת ושפיר. בגין דהאי אתרא דדל"ת היא ולית לה נהורא מדיליה. ובעי בר נש לארכא בה ולאמשכא לה ברכאן מאינון שית סטרין שית בגין עלאין על ידי דצדיק ואינון שית סטרין רמיון בח' ברזא דתמנייא.

כל המאריך באחד, מאריכין לו ימיו ושנותיו

בא ראה, כל המאריך באחד, מאריכין לו ימיו ושנותיו. מה הטעם? בגלל שהוא מקום שכל ימי ושנות העולם בו תלויים בסוד אותם הדרגות שרמוזות באחד, והם עשרה, וכלם אחד. והתעוררו בו החברים ואמרו, בדל"ת ויפה, בגלל שמקום זה של דל"ת הוא, ואין לה אור משלה, וצריך אדם להאריך בה ולמשך לה ברכות מאותם ששה צדדים, ששה בנים עליונים על ידי הצדיק, ואותם ששה צדדים רמוזים בח', בסוד של שמונה.

צריך למשך ברכות ממקום עליון של הכל

שית אלן ותרין לעילא חכמה ובינה אבא ואימא לאוספא ולאכללא להו לעילא, ולמיהב להו ברכאן מאבא ואימא עלאה. דהא לא שרייא טיבו דעתיקא אלא באתר דשלים, באתר דאשתבח דבר ונוקבא. דהא הוא דכתיב (שיר השירים ג') צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו' ביום חתונתו וגו'. ביום חתונתו דייקא. ועל דא אמרו ובכלבד שלא

צריך למשך ברכות ממקום עליון של הכל

ששית אלה, ושנים למעלה - חכמה ובינה, אב ואם - להוסיף ולהכלילם למעלה ולתת להם ברכות מאב ואם העליונים, שהרי אין שורה הטוב של העתיק אלא במקום שלם, במקום שנמצאים זכר ונקבה. זהו שכתוב (שיר ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגומר. ביום חתנתו וגומר. ביום חתנתו דיקא.

יחמוץ בחי"ת אלא בעי לאמשכא ברכאן מאתר עלאה דכולא. ולארכא באיגון שית בגין. לבתר להאי בת דלית לה אחסנא בבית אביה ואימא אלא האי ברא. ומכאן אוליפנא דברא ירית לאבא ולאימא וברתא לא, אלא דאית לה מזוני מן ברא אלא בעי לארכא בהאי דל"ת.

ועל זה אמרו, ובלבד שלא יחטף בחי"ת, אלא צריך למשך ברכות ממקום עליון של הכל, ולהריק באותם ששה בנים. אחר כך לבת הזאת שאין לה ירשה בבית אביה ואמה, אלא רק הבן הזה. ומכאן למדנו שבן יורש אב ואם, ובת לא, אלא שיש לה מזונות מן הבן, אלא צריך להאריך בדל"ת הזאת.

צריך אדם להאריך בקריאת שמע, כשעור שימליך אותה למעלה ולמטה ולארבע זויות העולם

צריך אדם להאריך בקריאת שמע, כשעור שימליך אותה למעלה ולמטה ולארבע זויות העולם

ותמן אמרי כמה בעי בר נש לארכא בה, כשיעורא דימליך יתה לעילא ולתתא ולארבע זווין דעלמא, רזא דשית סטריין עלאין דכלהו יתחברון עמה ולא יתפרשון לעלמין. וכד בר נש מאריך בהאי כל איגון יומין ושניין עלאין מוסריין ברכאן על רישיה וקודשא בריך הוא קרי ליה (ישעיה מ"ט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

ושם אומרים כמה צריך אדם להאריך בה, כשעור שימליך אותה למעלה ולמטה ולארבע זויות העולם, סוד של ששה צדדים עליונים שכלם יתחברו עמה ולא יפרדו לעולמים, וכשאדם מאריך בזה, כל אותם ימים ושנים עליונים מושכים ברכה על ראשו, והקדוש ברוך הוא קורא לו (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו אותה ויעש. ובהם נברא העולם

והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו אותה ויעש. ובהם נברא העולם

תא חזי כללא דאורייתא בהאי קרא רמיון וכללא דכל איגון אמירן דאתברי בהון עלמא באחד רמיון הדא הוא דכתיב (איוב כ"ג) והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו אותה ויעש. ובהון אתברי עלמא ועל דא תנינן בעשרה מאמרות

בא ראה, כלל התורה בפסוק הזה רמזים, וכלל של כל אותן האמירות שבהן נברא העולם רמזים באחד. זהו שכתוב (איוב כג) והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו אותה ויעש. ובהם נברא העולם. ועל זה שנינו,

נברא העולם וכו' ואוקימנא דכולהו י'
וכלהו כלילין בקרא קדמאה דאורייתא:
(עד כאן מההשמטות)

בעשרה מאמרות נברא העולם וכו',
ופרשנו שכלם עשרה, וכלם כלולים
בפסוק הראשון של התורה.

בן פרת יוסף בן פרת עלי עין, ונקרא
ברית שלום

בן פרת יוסף בן פרת עלי עין, ונקרא
ברית שלום

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב
מזריע זרע עץ פרי וגו'. דרגא
דצדיק דאקרי עין החיים ואיהו עושה פרי,
דהא לית בכלהו דיעביד פרי בר איהו.
זרעו בו על הארץ דייקא. ולקבליה לתתא
(בראשית מט) בן פרת יוסף בן פרת עלי
עין. ואקרי ברית שלמא. ובגין כך תרי זמני
בהאי יומא כי טוב, חד לקבל דרגא
דתפאר"ת וחד לקבל דרגא דצדיק דאיהו
יומא דשבתא דלעילא ועבדתא אחרא
לית ביה אלא זווג לאפקא פרי נשמתין
לעלמא, פרי עובדוי דקודשא בריך הוא.
הכי נמי לתתא דזווגא שרי ביה משבת
לשבת.

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא
עשב מזריע זרע עץ פרי
וגומר. הדרגה של צדיק שנקרא עין
החיים, והוא עושה פרי, שהרי אין
בכלם שיעשה פרי פרט לו. זרעו בו
על הארץ, דוקא, וכנגדו למטה (שם
מט) בן פרת יוסף בן פרת עלי עין,
ונקרא ברית שלום. ולכן פעמים ביום
הזה כי טוב, אחד כנגד דרגת
תפארת, ואחד כנגד דרגת צדיק,
שהוא יום השבת שלמעלה, ומעשה
אחר אין בו אלא זווג להוציא פרי
נשמות לעולם, פרי מעשיו של
הקדוש ברוך הוא. כך גם למטה,
שזווג מתר בו משבת לשבת.

עין פרי עשה פרי, הוא כנגד יום
השבת,

עין פרי עשה פרי, הוא כנגד יום
השבת

תא חזי רזא עלאה דאורייתא, מאי עין
פרי עושה פרי, לקבל יומא דשבתא
איהו. ומאי טעמא אתכליל ביום תליתאי,
רזא עלאה איהו. בגין דתנינן רבי שמעון
בן יוחאי אומר מאי טעמא כתיב
באורייתא (דברים כד) כי יקח איש אשה
ולא כי תלקח אשה לאיש בגין דארחיה
דבר נש לאהדרא ולמתבע אנתו. מתל
לבר נש דאתאביד ליה אברתא מארי

בא ראה סוד עליון של התורה, מה
זה עין פרי עשה פרי, הוא כנגד
יום השבת, מה הטעם נכלל ביום
שלישי? סוד עליון הוא, בגלל
ששנינו, רבי שמעון בן יוחאי אומר,
מה הטעם כתוב בתורה (דברים כד) כי
יקח איש אשה, ולא כי תלקח אשה
לאיש? בגלל שדרך האיש לחזור
ולבקש אשה. משל לאדם שאבדה לו

דאבדתא מחזור למתבע אבדתא דיליה, והאי צדיק איש אקרי. הך הוא דכתיב (בראשית מ"ג) והורידו לאיש מנחה בדאוקימנא.

אבדה, בעל האבדה מחזור אחר אבדתו. וצדיק (יסוד) זה נקרא איש. זהו שכתוב (בראשית מג) והורידו לאיש מנחה, כפי שבארנו.

עמוד הרביעי מלכות של דוד

וכנסת ישראל דרמיזא ביום רביעאי ברזא דמארת חסר סמכא רביעאה מלכותא דדוד. בגין כך אף על גב דאתריה דהאי צדיק יומא דשבתא אתכליל ואתרמיז ביומא תליתאי למהוי סמיד ליום רביעאי ואיהו אנתו דיליה בגין כך מאריה דאבדתא מחזור על אבדתו ובגין כך כתיב לתתא (בראשית מ"ב) ויוסף הוא השליט על הארץ.

עמוד הרביעי מלכות של דוד
וכנסת ישראל שרמוזה ביום רביעי בסוד של מארת חסר, העמוד הרביעי מלכות של דוד, לכן אף על גב שמקומו של צדיק זה יום השבת, נכלל ונרמז ביום השלישי, להיות סמוך ליום רביעי, והיא אשתו, לכן בעל האבדה מחזור על אבדתו, ולכן כתוב למטה (שם מב) ויוסף הוא השליט על הארץ.

ביום הששי שהוא האלף הששי, כשיבא המשיח, שיזמו של הקדוש ברוך הוא אלף שנה

ביום הששי שהוא האלף הששי, כשיבא המשיח, שיזמו של הקדוש ברוך הוא אלף שנה

אבל בזמנא דאתי דאיהו באחרית הימים ביום שתיתאי דאיהו אלפא שתיתאה כד ייתי משיחא, דיומא דקודשא בריך הוא אלף שנין אף על גב דכנסת ישראל חולקא דידה יומא רביעאה, אזלא ואתרמיזא ביומא שתיתאה למהוי סמיכא לבעלה דאקרי צדיק יומא דשבתא לתקנא ליה פתורא והאי דכתיב (ירמיה ל"א) כי ברא יי חדשה בארץ נקבה תסובב גבר דא איהו בזמנא דמשיחא דאיהו ביומא שתיתאה ובגין כך כתיב ויהי ערב ויהי בקר יום הששי ומאי טעמא אתוסף ה' מה דלא הוה כן בשאר יומי. אבל בכל אתרא ה' דא כנסת

אבל לעתיד לבא, שהוא באחרית הימים, ביום הששי שהוא האלף הששי, כשיבא המשיח, שיזמו של הקדוש ברוך הוא אלף שנה, אף על גב שחלקה של כנסת ישראל הוא יום הרביעי, הלכה ונרמזה ביום הששי להיות סמוכה לבעלה שנקרא צדיק, יום השבת, לתקן לו שלחן. וזהו שכתוב (ירמיה לא) כי ברא ה' חדשה בארץ נקבה תסובב גבר. זהו בזמן המשיח שהוא ביום הששי, ולכן כתוב ויהי ערב ויהי בקר יום הששי. מה הטעם נוסף ה', מה שלא היה כן בשאר הימים? אבל בכל

ישראל דאיתי' לאודווגא בבעלה יומא
 דשבתא, כד ייתי לבעלה (ס"א לה בעלה)
 לאקמא לה מעפרא. ובגין כך פתיב (ישעיה
 כ"ז) ובאו האבדים בארץ אשור. דא צדיק
 ובנסת ישראל.

מקום ה' זו כנסת ישראל, שבאה
 להזדוג עם בעלה ביום שבת, כשיבא
 בעלה להקימה מן העפר. ובגלל כך
 כתוב (ישעיה כז) ובאו האבדים בארץ
 אשור, זה צדיק ובנסת ישראל.

דבר אחר מאי טעמא אתכליל ביום
 תליתאי רזא דצדיק בגין דתלת
 דרגין מימינא ותלתא משמאל ואיהו
 הוה אמצעייתא דגופא לאשקאה לכולא
 בגין למנגד שקיותיה ליום רביעי דאיהי
 כנסת ישראל דלית לה נהורא מנרמה,
 סמך להאי צדיק, ותא חזוי האי יומא
 דשבתא אסיר למעבד עבדתא בגין כך
 אתכלילו ביה תרין ויאמר, לקבל תרין
 דרגין והוכפל ביה כי טוב.

דבר אחר, מה הטעם נכלל היום
 השלישי הסוד של צדיק?
 בגלל ששלוש דרגות מימין ושלוש
 משמאל, והוא היה באמצע הגוף
 להשקות לכל כדי להשפיע השפעתו
 ליום רביעי שהוא כנסת ישראל,
 שאין לה אור מעצמה סמוך לצדיק
 הזה. ובא תראה, יום השבת הזה
 אסור לעשות בו מלאכה, משום כך
 נכללו בו שני ויאמר, כנגד שתי
 דרגות, והכפל בו כי טוב.

ויאמר אלהים יהי מארת לקבל דרגא
 דצד"ק, מלכו"ת דלעילא דלית
 לה נהורא מדילה אלא מה דאתייהיב לה
 על ידי דצדיק ובגין כך דוד לתתא עני
 ואביון אחיד בה ואצטרף לאוספא ליה
 יומין ושנין והא אוקימנא שבועים שנה
 דייקא ואקרי יום רביעי:

ויאמר אלהים יהי מארת - כנגד
 דרגה של צדק, מלכות
 שלמעלה שאין לה אור משלה אלא
 מה שנותן לה על ידי צדיק, ולכן דוד
 למטה עני ואביון אחוז בה, והצטרף
 להוסיף לו ימים ושנים, והרי בארנו
 דוקא שבועים שנה, ונקרא יום רביעי.

ראשית זה השער להכנס לתוף
 האמונה, ועל המצוה הזו מתקנים כל
 העולם

ראשית זה השער להכנס לתוף
 האמונה, ועל המצוה הזו מתקנים כל
 העולם

פתח רבי שמעון בפקודי אורייתא. ואמר
 פקודי אורייתא דיהב קודשא בריך
 הוא לישראל כללו באורייתא בארח כלל
 בתיב:

פתח רבי שמעון במצוות התורה
 ואמר, מצוות התורה שנתן
 הקדוש ברוך הוא לישראל, כלן
 כתובות בתורה בדרך כלל.

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. הָדָא הִיא פְּקוּדָא קַדְמָא"ה דְּכָלָא. וְאַקְרִי פְּקוּדָא דָּא יִרְאֵת ה' דְּאַקְרִי רֵאשִׁית. דְּכַתִּיב, (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת יי. (משלי א) יִרְאֵת יי רֵאשִׁית דַּעַת. בְּגִין דְּמַלְכָּה דָּא רֵאשִׁית אַקְרִי. וְדָא אִיהִי תַרְעָא לְאַעְלָא גו' מְהִימְנוּתָא. וְעַל פְּקוּדָא דָּא אַתְקִיִּים כָּל עֲלָמָא.

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. זוֹהִי הַמִּצְוָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל הַכֹּל. וְנִקְרָאת מִצְוָה זוֹ יִרְאֵת ה', שֶׁנִּקְרָאת רֵאשִׁית, שְׁכָתוֹב (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה'. (משלי א) יִרְאֵת ה' רֵאשִׁית דַּעַת. מִשּׁוֹם שֶׁדָּבָר זֶה נִקְרָא רֵאשִׁית, וְזֶה הַשַּׁעַר לְהַכְנִס לְתוֹךְ הָאֱמוּנָה, וְעַל הַמִּצְוָה הַזֹּאת מִתְקִיִּים כָּל הָעוֹלָם.

הִירָא"ה שְׁהִיא עֵקֶר, שְׁאָדָם יִירָא מִרְבוּנָהּ מִשּׁוֹם שֶׁהוּא גָדוֹל וְשְׁלִיט, עֵקֶר וְשֶׁרֶשׁ שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְהַכֹּל לִפְנֵיו כְּלֵא חֲשׁוּבִים

הִירָא"ה שְׁהִיא עֵקֶר, שְׁאָדָם יִירָא מִרְבוּנָהּ מִשּׁוֹם שֶׁהוּא גָדוֹל וְשְׁלִיט, עֵקֶר וְשֶׁרֶשׁ שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְהַכֹּל לִפְנֵיו כְּלֵא חֲשׁוּבִים

יִרְאָה אֶת־פֶּרֶשׁ לְתַלַּת סַמְרִין. תְּרִין מְנִייהו לֵית בְּהוּ עֵיקְרָא כְּדָקָא יֵאוּת, וְחַד עֵיקְרָא דִּירְאָה. אֵית בְּרֵשׁ דְּדַחִיל מְקוּדָּשָׁא בְּרִיד הוּא בְּגִין דִּי־חִיּוֹן בְּנוּהִי וְלֹא יָמוּתוּן. אוּ דַחִיל מְעוֹנָשָׁא דְגּוֹפִיָּה אוּ דְמִמוּנִיָּה. וְעַל דָּא דַחִיל לֵית תְּדִירָא. אֲשֶׁתְּכַח יִרְאָה דְּאִיהוּ דַחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא לֹא שְׁוִי לְעֵקְרָא. אֵית בְּרֵשׁ דְּדַחִיל מִן קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא בְּגִין דְּדַחִיל מְעוֹנָשָׁא דִּהְהוּא עֲלָמָא וְעוֹנָשָׁא דְגִיְהִנְס. תְּרִין אֲלִין לֹא עֵיקְרָא דִּירְאָה אֲנֹן וְשֶׁרֶשָׁא דִּילִיָּה.

חִירְאָה נִפְרָדָת לְשִׁלְשָׁה צִדִּדִּים, שְׁנַיִם מֵהֶם אֵין בְּהֶם עֵקֶר כְּרֵאוּי, וְאַחַד עֵקֶר שֶׁל יִרְאָה. יֵשׁ אָדָם שִׁירָא מִהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שִׁיחִיו בְּנֵיו וְלֹא יָמוּתוּ, אוּ שִׁירָא מְעַנֵּשׁ שֶׁל גּוֹפּוֹ אוּ שֶׁל מְמוּנּוֹ, וְעַל כֵּן יִרָא מִמֶּנּוּ תָמִיד. נִמְצָאת הִירְאָה שֶׁהוּא יִרָא מִן הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שֵׁם אוֹתָהּ לְעֵקֶר. יֵשׁ אָדָם שֶׁפּוֹחַד מִן הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשּׁוֹם שֶׁפּוֹחַד מְעַנֵּשׁ אוֹתוֹ הָעוֹלָם וּמְעַנֵּשׁ הַגִּיְהִנְס. שְׁנֵי אֵלֶּה לֹא עֵקֶר שֶׁל יִרְאָה הֵם וְהַשְּׁרֵשׁ שֶׁלּוֹ.

יִרְאָ"ה דְּאִיהִי עֵקְרָא, לְמַדְחַל בְּרֵשׁ גִּשׁ לְמֵאֲרִיָּה בְּגִין דְּאִיהִי רַב וְשְׁלִיט עֵקְרָא וְשֶׁרֶשָׁא דְּכָל עֲלָמִין וְכָלָא קָמִיָּה כְּלֵא חֲשִׁיבִין. כְּמָה דְּאַתְמָר (דְּנִיָּאל ד) וְכָל דִּי־רִי אֲרַעָא כְּלֵא חֲשִׁיבִין. וְלִשְׁוֹאָה רַעוּתִיהָ בְּהִיוּ אֶת־רֵאשִׁית דְּאַקְרִי (נ"א ב) יִרְאָה.

חִירְאָ"ה שְׁהִיא עֵקֶר, שְׁאָדָם יִירָא מִרְבוּנָהּ מִשּׁוֹם שֶׁהוּא גָדוֹל וְשְׁלִיט, עֵקֶר וְשֶׁרֶשׁ שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְהַכֹּל לִפְנֵיו כְּלֵא חֲשׁוּבִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּנִיָּאל ד) וְכָל דִּי־רִי הָאֲרָץ כָּאֵינָם חֲשׁוּבִים, וְלִשְׁמֵי אֵת רְצוֹנוֹ בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם שֶׁנִּקְרָא יִרְאָה.

יִרְאֵת ה' נִקְרָא רֵאשִׁית דַּעַת, וְזֶה הָעֵקֶר
וְהִסּוּד לְכָל שְׂאֵר מִצְוֹת הַתּוֹרָה. מִי
שֶׁשׁוּמֵר הִירָאָה הַזֶּה - שׁוּמֵר הַכֹּל

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאִמֵּר וְיֵי אִי אִימָא וְיֵי
אִי לֹא אִימָא. אִי אִימָא יִנְדַּעוֹן
חֵיבִין הֵיךְ יִפְלָחוּן לְמֵאֲרִיהוֹן. אִי לֹא אִימָא
יֵאבְדוֹן חֲבֵרִיָּא מְלָה דָא. בְּאַתֵּר דִּירָאָה
קִדְיָשָׁא שְׂרִי, מְלַרַּע אִית יִרְאָה רְעָה דְלָקִי
וּמְחִי וּמְקַטְרַג וְאִיהִי רְצוּעָה לְאַלְקָאָה
חֵיבִיָּא. וּמָאן דִּדְחִיל בְּגִין עוֹנֵשׁ דְּמִלְקוּתָא
וּמְקוּרָנָא כְּמָה דְאַתְמֵר. לֹא שְׂרִיא עֲלֵיהּ
הֵהִיא יִרְאֵת ה' דְּאִיקְרִי יִרְאֵת ה' לְחַיִּים.
אַלָּא מָאן שְׂרִיא עֲלֵיהּ הֵהִיא יִרְאָה רְעָה.
וְאַשְׁתַּכַּח דְּשְׂרִיא עֲלֵיהּ הֵהִיא רְצוּעָה
יִרְאָה רְעָה וְלֹא יִרְאֵת ה'.

יִרְאֵת ה' נִקְרָא רֵאשִׁית דַּעַת, וְזֶה הָעֵקֶר
וְהִסּוּד לְכָל שְׂאֵר מִצְוֹת הַתּוֹרָה. מִי
שֶׁשׁוּמֵר הִירָאָה הַזֶּה - שׁוּמֵר הַכֹּל
בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאִמֵּר, אִוִּי אִם אִמֵּר,
וְאִוִּי אִם לֹא אִמֵּר. אִם אִמֵּר -
יִדְעוּ הִרְשָׁעִים אֵיךְ יַעֲבֹדוּ אֶת רַבּוֹנָם.
אִם לֹא אִמֵּר - יֵאבְדוּ הַחֲבֵרִים אֶת
הַדָּבָר הַזֶּה. בְּמָקוֹם שֶׁשׁוּרָה יִרְאָה
קְדוּשָׁה, מְלַפְנֶיהָ יֵשׁ יִרְאָה רְעָה
שְׁמִלְקָה וּמִכָּה וּמְקַטְרַגָּת, וְהִיא
הַרְצוּעָה לְהַלְקוֹת אֶת הִרְשָׁעִים, וּמִי
שֶׁפּוֹחֵד בְּגִלְל עוֹנֵשׁ הַמִּלְקוֹת וְהַקְטָרוֹג
כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר, לֹא שׁוּרָה עֲלָיו אוֹתָהּ
יִרְאֵת ה' שֶׁנִּקְרָאת יִרְאֵת ה' לְחַיִּים.
אַלָּא מִי שׁוּרָה עֲלָיו? הִירָאָה הִרְעָה
הֵהִיא. וְנִמְצָא שֶׁשׁוּרָה עֲלָיו הַרְצוּעָה
הֵהִיא, יִרְאָה רְעָה וְלֹא יִרְאֵת ה'.

וּבְגִין כֵּךְ אֵתֵר דְּאִקְרִי יִרְאֵת ה' רֵאשִׁית
דַּעַת אִקְרִי. וְעַל דָּא אֲתַפְּלִיל הָכָא
פְּקוּדָא דָא. וְדָא עִקְרָא וְיִסּוּדָא לְכָל שְׂאֵר
פְּקוּדֵין דְּאוּרִייתָא. מָאן דְּנִטִּיר יִרְאָה (דָא)
נִטִּיר כִּלְאָ. לֹא נִטִּיר יִרְאָה לֹא נִטִּיר פְּקוּדֵי
אוּרִייתָא, דִּהָא דָא תִרְעָא דְכִלְאָ. וּבְגִין כֵּךְ
כְּתִיב בְּרֵאשִׁית דְּאִיהִי יִרְאָה, בְּרָא אֱלֹהִים
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. דְּמָאן דְּעֵבֵר עַל
דָּא עֵבֵר עַל פְּקוּדֵי דְּאוּרִייתָא. וְעוֹנֵשׁ
דְּמָאן דְּעֵבֵר עַל דָּא הֵא רְצוּעָה רְעָה
אַלְקִי לִיה. וְהִינֵנו וְהָאָרֶץ הֵיטָהּ תִּהְיוּ וְכִהְיוּ
וְחִשְׁדָּה עַל פְּנֵי תִהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים. הָא
אַלִין אַרְבַּע עוֹנֵשִׁין לְאַעְנֵשָׁא בְּהוֹן חֵיבִיָּא.

וּמִשּׁוּם כֵּךְ הַמָּקוֹם שֶׁנִּקְרָא יִרְאֵת ה'
נִקְרָא רֵאשִׁית דַּעַת, וְעַל כֵּן
נִכְלָלֶת כָּאֵן הַמִּצְוָה הַזֶּה, וְזֶה הָעֵקֶר
וְהִסּוּד לְכָל שְׂאֵר הַמִּצְוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה. מִי שֶׁשׁוּמֵר הִירָאָה הַזֶּה -
שׁוּמֵר הַכֹּל. לֹא שׁוּמֵר יִרְאָה - לֹא
שׁוּמֵר אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהִרִי זֶה
הַשַּׁעַר שֶׁל הַכֹּל. וּמִשּׁוּם כֵּךְ כְּתוּב
בְּרֵאשִׁית, שֶׁהִיא יִרְאָה, בְּרָא אֱלֹהִים
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. שְׁמִי שְׁעוֹבֵר
עַל זֶה, עוֹבֵר עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה.
וְעוֹנֵשׁ שֶׁל מִי שְׁעוֹבֵר עַל זֶה -
הַרְצוּעָה הִרְעָה הַזֶּה מְלָקָה אוֹתוֹ,
וְהִינֵנו וְהָאָרֶץ הֵיטָהּ תִּהְיוּ וְכִהְיוּ וְחִשְׁדָּה
עַל פְּנֵי תִהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים. הִנֵּה אֵלּוּ
אַרְבָּעָה עוֹנֵשִׁים לְהַעֲנִישׁ בָּהֶם אֶת
הִרְשָׁעִים.

יִרְאֶה רֹאשִׁית, שֶׁהִיא הַכֹּלל שֶׁל הַכֹּל
 תָּהִיו דָּא חֲנֻק, דְּכְתִיב, (ישעיה לה) קו תִּהְיוּ
 (זכריה ב) חֲבֵל מִדָּה. בָּהִיו דָּא סְקִילָה,
 אֲבָנִין דְּמוֹשׁוּקְעִין גּוֹ תִּהְיוּמָא רַבָּא לְעוֹנָשָׁא
 דְּחִיבָא. וְחֲשָׁךְ דָּא שְׂרִיפָה, דְּכְתִיב, (דברים
 ה) וַיְהִי כְּשֶׁמַּעַכְכֶּם אֶת הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֲשָׁךְ
 (דברים ד) וְהָהָר בּוֹעֵר בָּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם
 חֲשָׁךְ כו'. וְדָא אִשָּׁא תְּקִיפָא דְעַל רִישִׁיהוֹן
 דְּחִיבָא שְׂרִי לְאוֹקְדָא לוֹן. וְרוּחַ דָּא הָרֵג
 בְּסִיף. רוּחַ סַעְרָה חֲרָפָא מְשַׁנָּא הִיא
 מְלַהֲטָא בֵּיה. כְּמָא דָּאֵת אֲמַר, (בראשית ג)
 וְאֵת לֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת וְאֲקָרִי רוּחַ.
 הֵיא עוֹנָשָׁא לְמָאן דְּיַעֲבֹר עַל פְּקוּדֵי
 אוֹרֵייתָא. וְכְתִיב לְכַתֵּר יִרְאֶה, רֹאשִׁית,
 דְּאִיהִי כָּלְלָא דְּכָלְלָא. מִכָּאן וְהִלָּאָה שְׂאָר
 פְּקוּדֵין דְּאוֹרֵייתָא.

יִרְאֶה רֹאשִׁית, שֶׁהִיא הַכֹּלל שֶׁל הַכֹּל
 תָּהִיו - זֶה חֲנֻק, שְׁכַתוּב (ישעיה לד) קו
 תָּהִיו, (זכריה ב) חֲבֵל מִדָּה. בָּהִיו -
 זוֹ סְקִילָה, אֲבָנִים הַמְשַׁקְעוֹת בְּתוֹךְ
 הַתְּהוֹם הַגָּדוֹל לְעֹנֵשׁ אֶת הָרָשָׁעִים.
 וְחֲשָׁךְ - זוֹ שְׂרִיפָה, שְׁכַתוּב (דברים ה)
 וַיְהִי כְּשֶׁמַּעַכְכֶּם אֶת הַקּוֹל מִתּוֹךְ
 הַחֲשָׁךְ, (שם ד) וְהָהָר בּוֹעֵר בָּאֵשׁ עַד לֵב
 הַשָּׁמַיִם חֲשָׁךְ וכו'. וְזוֹ הָאֵשׁ הַחֲזָקָה
 שֶׁעַל רֹאשֵׁי הָרָשָׁעִים מִתְחִילָה לְשַׂרֵּף
 אוֹתָם. וְרוּחַ - זֶה הָרֵג בְּסִיף. רוּחַ
 סַעְרָה, חֶרֶב שְׁנוֹנָה מְלַהֲטָת בּוֹ, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר (בראשית ג) וְאֵת לֵהֵט הַחֶרֶב
 הַמַּתְהַפֶּכֶת, וְנִקְרָאת רוּחַ. הָעֹנֵשׁ הַזֶּה
 לְמִי שֶׁיַּעֲבֹר עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה. וְאַחֵר
 כְּתוּב יִרְאֶה רֹאשִׁית, שֶׁהִיא הַכֹּלל שֶׁל
 הַכֹּל. מִכָּאן וְהִלָּאָה שְׂאָר מִצְוֹת
 הַתּוֹרָה.

הַתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי וְהִיהַ תָּמִים
 פְּקוּדָא תִּנְיָנָא דָּא אִיהִי פְּקוּדָא. דְּפְקוּדָא
 דִּירְאָה אֶתְאַחַדְתָּ בָּהּ וְלֹא נִפְקָא
 מִינָּהּ לְעֵלְמִין. וְאִיהִי אֶהְבָּ"ה. לְמַרְחָם בַּר
 גִּשׁ לְמֵאֲרִיָּה רְחִימוּ שְׁלִים. וּמָאן אִיהִי
 רְחִימוּ שְׁלִים. דָּא אֶהְבָּה רַבָּה דְּכְתִיב,
 (בראשית יז) הַתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי וְהִיהַ תָּמִים שְׁלִים
 בְּרְחִימוֹתָא. וְדָא הוּא דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהִי אוֹר דָּא רְחִימוּ שְׁלִימוֹתָא
 דְּאֲקָרִי (פְּקוּדֵי רַנ"ד ב) אֶהְבָּה רַבָּה. וְהָכָא
 אִיהִי פְּקוּדָא לְמַרְחָם בַּר גִּשׁ לְמֵאֲרִיָּה
 בְּדָקָא יָאוּת.

הַתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי וְהִיהַ תָּמִים
 מִצְוָה שְׁנִיָּה - זוֹהִי מִצְוָה שְׁמִצְוָה שֶׁל
 יִרְאֶה נֶאֱחָזָה בָּהּ וְלֹא יוֹצֵאת
 מִמֶּנָּה לְעוֹלָמִים, וְהִיא אֶהְבָּ"ה.
 שְׂאָדָם יֹאֵהֵב אֶת רַבּוֹנוֹ אֶהְבָּה שְׁלָמָה.
 וּמָה הִיא אֶהְבָּה שְׁלָמָה? זוֹ אֶהְבָּה
 רַבָּה, שְׁכַתוּב (שם יז) הַתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי
 וְהִיהַ תָּמִים, שְׁלָם בְּאֶהְבָּה. וְזֶהוּ
 שְׁכַתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר. זוֹ
 אֶהְבָּה שְׁלָמָה שְׁנוֹקְרָאת אֶהְבָּה רַבָּה.
 וְכָאן הִיא הַמִּצְוָה שְׂאָדָם יֹאֵהֵב אֶת
 רַבּוֹנוֹ כְּרֹאוּי.

אהבה רבה הינו אהבה שלמה בשלמות
של שני צדדים

אמר רבי אלעזר, אבא, רחמנא בשלימו
אנא שמענא ביה. אמר ליה אימא
ברי קמי דרבי פינחס דהא איהו בהאי
דרנא קאים. אמר רבי אלעזר אהבה רבה
היינו אהבה שלימנא בשלימו דתריין
סטרין, ואי לא אתכליל בתריין סטרין לאו
(דף יב ע"א) איהו אהבה כדקא יאות
בשלימו.

דף יב
ע"א

אהבה רבה הינו אהבה שלמה בשלמות
של שני צדדים

אמר רבי אלעזר, אבא, אהבה
בשלמות אני שמעתי בזה.
אמר לו, אמר, בני, לפני רבי פינחס,
שהרי הוא עומד בדרגה הזו. אמר
רבי אלעזר, אהבה רבה הינו אהבה
שלמה בשלמות של שני צדדים, ואם
אין נכללת בשני צדדים - אינה אהבה
כראוי בשלמות.

תקון דרכו שאוהב את רבונו, כמו
ששנינו, אפלו שנוטל את נשמתו
ממנו. זו היא אהבה שלמה בשני
צדדים

ועל דא תנינן בתריין סטרין אתפרש
אהבה רחמיו דקודשא בריך הוא.
אית מאן דרחים ליה מגו דאית ליה
עוטרין, אורכא דיומין, בנין סחרניה,
שליט על שנאוי, ארחי מתתקנן ליה,
ומגו כך רחים ליה. ואי להאי יהא
בהפוכא ויהדר עליה קודשא בריך הוא
גלגולא דדינא קשיא, יהא שניא ליה ולא
ירחם ליה כלל. ובגין כך רחמיו דא לאו
איהו אהבה דאית ליה עקרא.

תקון דרכו שאוהב את רבונו, כמו
ששנינו, אפלו שנוטל את נשמתו
ממנו. זו היא אהבה שלמה בשני
צדדים

ועל כן שנינו, לשני צדדים נפרדת
האהבה, אהבת הקדוש ברוך
הוא. יש מי שאוהב אותו מתוך שיש
לו עשר, אך ימים, בנין סביבו,
שולט על שונאיו, דרכיו מתקנות לו,
ומתוך כך אוהב אותו. ואם לזה
יתהפך ויחזיר עליו הקדוש ברוך הוא
גלגול של דין קשה - ישנא אותו ולא
יאהב אותו כלל, ובגלל כך אהבה זו
אינה אהבה שיש לה עקר.

רחימו דאקרי שלים ההוא דהוי בתריין
סטרין בין בדינא בין במיבו.
ותקונא דארחי דרחים ליה למאריה כמה
דתנינן אפלו הוא נטיל נשמתו מינה. דא
איהו רחמיו שלים דהוי בתריין סטרין (ו)
ע"ב. ועל דא אור דמעשה בראשית נפק
ולבתר אנניו. כד אנניו נפק דינא קשיא
ואתכלילו תריין סטרין כחדא למחוי

אהבה שנקראת שלמה, ההוא שהיה
בשני הצדדים - בין בדין בין
בחסד. ותקון דרכו שאוהב את רבונו,
כמו ששנינו, אפלו שנוטל את
נשמתו ממנו. זו היא אהבה שלמה
בשני צדדים. ועל כן האור של
מעשה בראשית יצא ואחר כך נגנז.
כשנגנז, יצא דין קשה, ונכללו שני

שלימו דא אהבה בְּדָקָא יאות.

הצדדים יחד, שתהיה שלמות
האהבה כְּרָאוּי.

אשרי אדם מפחד תמיד

נְטִילָה רבי שמעון ונשקיה. אתא רבי
פינחס ונשקיה וברכיה ואמר
בּוֹדַאי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁדִרְנִי הָכָא. דא
הוא (לעיל דף י"א ע"א) נהירו דקין דאמרו לי
דאתפליל בביתאי ולבתר נהיר כל עלמא.
אמר רבי אלעזר ודאי לא איצטריך
לאתנשי ירא"ה בכל פקודין, כל שכן
בפקודא דא אצטריך יראה להתדבק
בהאי היך אתדבקא. אהבה איהי בסטרא
חד טב כמה דאתמר דיהב עותרא וטב
אורכא דחיי בני מזוני, בדין איצטריך
לאתערא יראה ולמרחל דלא יגרום חובא.
ועל דא כתיב, (משלי כה) אשרי אדם מפחד
תמיד, בגין דהא כליל ירא"ה באהב"ה.

אשרי אדם מפחד תמיד

נְטִילָה רבי שמעון ונשקו. בא רבי
פינחס ונשקו וברכו, ואמר,
בּוֹדַאי הקדוש ברוך הוא שלחני
לכאן. זה הוא אור קטן שאמרו לי
שנכלל בביתי ואחר כך מאיר לכל
העולם. אמר רבי אלעזר, בודאי לא
צריך לשפח ירא"ה בכל המצוות, כל
שכן במצוה הזו צריך יראה להתדבק
בזה. איך מתדבק? האהבה היא בצד
אחד טוב, כמו שנתבאר שנותן עשר
וטוב, אך של חיים, בנים ומזונות,
אז צריך לעורר יראה ולפחד שלא
יגרם החטא. ועל זה כתוב (משלי כה)
אשרי אדם מפחד תמיד, משום שזה
כולל ירא"ה באהב"ה.

והבי אצטריך בסטרא אחרא דדינא
קשׂיא לאתערא ביה יראה. כד
חמי דדינא קשׂיא שריא עלוי, בדין יתער
יראה וידחל למאריה בְּדָקָא יאות ולא
יקשה לביה. ועל דא כתיב, (משלי כה)
ומקשה לבו יפול ברעה. בההוא סטרא
אחרא דאקרי רעה. אשתכח יראה
דאתאחדת בתרין סטרין ואתכלילת
מנייהו. ודא איהו אהבה שלימתא בְּדָקָא
יאות.

וכך צריך בצד האחר של הדין
הקשה לעורר בו יראה.
כשרואה שהדין הקשה שורה עליו,
אז יעורר יראה ויפחד מרבנו כְּרָאוּי
ולא יקשה לבו. ועל זה כתוב (שם)
ומקשה לבו יפול ברעה, באותו הצד
האחר שנקרא רעה. נמצאת שיראה
שנאחזה בשני צדדים ונכללת מהם,
וזוהי אהבה שלמה כְּרָאוּי.

סוד ה' ליראיו

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם (תהלים כה)
סוד יי ליראיו וגו' פתח ההוא

סוד ה' ליראיו

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם. סוד ה'
ליראיו וגו' (תהלים כה). פתח

סבא דסבין ואמר, שמעון שמעון מאן הוא דאמר ויאמר אלהים נעשה אדם. (ויאמר אלהים) מאי ניהו הכא האי אלהים. אדהכי פרח ההוא סבא דסבין ולא חמא ליה. וכמה דשמע רבי שמעון דההו קרי ליה שמעון ולא רבי שמעון, אמר לחברוי ודאי האי הוא קודשא בריך הוא דאתמר ביה (דניאל ז) ועתיק יומין יתיב. הא כען איהו שעטא למפתח בהאי רזא. דודאי הכא אית רזא דלא אתיהיב רשו לאתגליא. וכען משמע דרשותא אתיהיב לאתגליא.

פתח ואמר למלכא דההו ליה כמה בניינן למבני. וההו ליה אומנא. וההוא אומנא לא הוה עבד מדעם אלא מרשו דמלכא כמא דאת אמר, (משלי ח) ואהיה אצלו אמן. מלכא ודאי איהו חכמה עלאה לעילא. ועמודא דאמצעיטא (איהו) מלכא לתתא. אלהים אומנא לעילא ודא אימא עלאה. אלהים אומנא לתתא ודא שכינתא (תקונים ע"ב דף צ"ו א) דלתתא.

אתו זקן הזקנים ואמר: שמעון שמעון, מי הוא שאמר ויאמר אלהים נעשה אדם? מיהו כאן אלהים זה? בין כך פרח אותו זקן הזקנים ולא ראה אותו. וכמו ששמע רבי שמעון, שהיה קורא לו שמעון ולא רבי שמעון, אמר לחבריו: ודאי זהו הקדוש ברוך הוא שנאמר בו (דניאל ז) ועתיק הימים יושב. הרי כעת זוהי שעה לפתח בסוד הזה, שודאי יש כאן סוד שלא נתן רשות להתגלות, וכעת משמע שנתנה רשות להתגלות.

פתח ואמר, (משל) למלך שהיו לו כמה בנינים לבנות והיה לו אמן, ואותו אמן לא היה עושה דבר אלא מרשות המלך, כמו שאתה אומר (משלי ח) ואהיה אצלו אמן. המלך הוא ודאי חכמה עליונה למעלה, ועמוד האמצעי [הוא] מלך למטה. אלהים אמן למעלה, וזו אם העליונה. אלהים אמן למטה, וזו שכינה שלמטה.

לאשה אין רשות לעשות דבר בלי רשות בעלה

ולאשה אין רשות לעשות דבר בלי רשות בעלה, וכל הבנינים שהיו בדרך אצילות, היה אומר אב"א באמירה לאמ"א, יהיה כזה וכזה, ומיד נהיה, כמו שנאמר ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. ויאמר, היה אומר לאלהים יהי אור. בעל הבנין הוא אומר, והאמן עושה מיד. וכך

לאשה אין רשות לעשות דבר בלי רשות בעלה

ואתתא לית לה רשו למעבד מדעם בלא רשות בעלה. וכל בניינן דהוו בארץ אצילותא הוה אמר אב"א באמירה לגבי אמ"א יהא כדון וכדון, ומיד הוה. כמא דאת אמר ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. ויאמר הוה אמר לאלהים, יהי אור. מארי דבניינא איהו אומר ואומנא עבד מיד. והכי כל בניינן בארץ

אצילותא הוה אמר יהי רקיע, יהי מארת, וכלא אתעביד מיד. פד מטא לעלמא דפרודא דאיהו עולם הנבדלים, אמר אומנא למארי בניינא נעשה אדם בצלמנו כדמותנו. אמר מארי בניינא ודאי טוב הוא למעבד ליה. אבל עתיד הוא למחטי קמך בגין דאיהו כסיל הדא הוא דכתיב, (משלי י) בן חכם ישמח אב ובן כסיל תוגת אמו.

כל הבנינים בדרך אצילות היה אומר יהי רקיע, יהי מארת, והכל נעשה מיד. כשהגיע לעולם הפרוד, שהוא עולם הנבדלים, אמר האמן לבעל הבנין, נעשה אדם בצלמנו כדמותנו. אמר בעל הבנין, ודאי טוב הוא לעשותו, אבל עתיד הוא לחטא לפניך בגלל שהוא כסיל. זהו שכתוב (שם י) בן חכם ישמח אב ובן כסיל תוגת אמו.

איהי אמרה בטר דחוביה תליא באמ"א ולא באב"א אנא בעינא למכרי ליה בדיוקנא דילי. הדא הוא דכתיב ויברא אלהים את האדם בצלמו ולא בעא לאשתתפא ביה אב"א. בומנא דחב מה כתיב (דף כב ע"ב) (ישעיה ג) ובפשעכם שלחה אפכם. אמר מלכא לאמ"א ולא אמרית לך דעתיד הוא למחטי. בההוא זמנא תריד ליה ותריד אמא עמיה. ובגין דא כתיב, (משלי י) בן חכם ישמח אב ובן כסיל תוגת אמו. בן חכם, דא אדם דאיהו בארץ אצילות. ובן כסיל, דא אדם דבריאה.

היא אמרה, אחר שחטאו תלוי באמ"א ולא באב"א, אני רוצה לברא אותו כדמות שלי. זהו שכתוב ויברא אלהים את האדם בצלמו, ולא רצה לשתף בו אב"א. בזמן שחטא מה כתוב? (ישעיה ג) ובפשעכם שלחה אפכם. אמר המלך לאמ"א, ולא אמרתי לך שעתיד הוא לחטא! באותו זמן גרש אותו וגרש את אמו עמו. ולכן כתוב (משלי י) בן חכם ישמח אב ובן כסיל תוגת אמו. בן חכם - זה אדם שהוא בדרך אצילות. ובן כסיל - זה אדם של בריאה.

קמו בלחו חבריא ואמרו רבי רבי, וכי אית פירודא בין אב"א ואמ"א דמסטרא דאב"א איהו בארץ אצילות ומסטרא דאמ"א בבריאה. אמר לון חבריא חבריא לאו הכי הוא, דהא אדם דאצילותא דבר ונוקבא הוה מסטרא דאבא ואמ"א. ודא איהו ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. יהי אור מסטרא דאבא,

קמו כל החברים ואמרו, רבי רבי, וכי יש פירוד בין אב"א ואמ"א, שמצד של אב"א הוא בדרך אצילות ומצד האמ"א בבריאה? אמר להם, חברים חברים, לא כך זה, שהרי אדם של אצילות זכר ונקבה היה מצד אב"א ואמ"א, וזהו ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. יהי אור מצד האב"א,

ויהי אור מסמרא דאמ"א. ודא איהו אדם
דו פרצופין.

ויהי אור מצד האמ"א. וזהו אדם דו
פרצופים.

אבל להאי לית ביה צלם ודמות. אלא
אמא עלאה הוה ליה חד כנו"י
דסליק לחושבן אלהים. וזהו כנו"י איהו
אור וחשך. ובגין ההוא חשך דהוה
בהוה כנו"י, אמר אבא דעתיד למחמי
לאדם דאצילות (נ"א דבריא) דאיהו אור
לבוש עלא"ה (נ"א עליון).

אבל לזה אין בו צלם ודמות, אלא
אם העליונה היה לה כנו"י אחד
שעולה לחשבון אלהים, ואותו כנו"י
הוא אור וחשך. ובגלל אותו חשך
שהיה באותו כנו"י, אמר אבא שעתידי
לחטא לאדם של אצילות נ"א של
בריא[ה] שהוא אור לבוש עליון נ"א
עליון].

האור שברא הקדוש ברוך הוא ביום
ראשון גנו אותו לצדיקים

האור שברא הקדוש ברוך הוא ביום
ראשון גנו אותו לצדיקים

והאי איהו אור דברא קודשא בריך הוא
ביום ראשון דגנוז לצדיקיא.
וזהו חשך דאתברי ביומא קדמא
לרשיעיא כמא דאת אמר, (שמואל א ב)
ורשעים בחשך ידמו, ובגין ההוא חשך
דהוה עתיד למחמי להוה אור, לא בעא
אבא לאשתתפא ביה. ובגין דא אמר
נעשה אדם בצלמנו ההוא אור. כדמותנו
הוא חשך דאיהו לבושא לאור. כגוונא
דגופא דאיהו לבושא לגשמטא דא הוא
דכתיב, (איוב י) עור ובשר תלבישני. חרו
כלהו ואמרו זכאה חולקנא דזכינא
למשמע מלין דלא אשתמעו עד כען.

וזהו האור שברא הקדוש ברוך הוא
ביום ראשון שגנו אותו
לצדיקים. ואותו חשך שנברא ביום
הראשון לרשעים, כמו שנאמר
(שמואל א ב) ורשעים בחשך ידמו,
ובגלל אותו חשך שהיה עתיד לחטא
לאותו אור, לא רצה אבא להשתתף
בו. ובגלל זה אמר נעשה אדם
בצלמנו - אותו האור. כדמותנו -
אותו חשך, שהוא לבוש לאור, כמו
שגוף הוא לבוש לגשמה. זהו שכתוב
(איוב י) עור ובשר תלבישני. שמתח
כלם ואמרו, אשרי חלקנו שזכינו
לשמע דברים שלא נשמעו עד עתה.

ואל מי תדמיוני ואשׁוה יאמר קדוש
פתח עוד רבי שמעון ואמר (דברים לב)
ראו עתה כי אני הוא ואין
אלהים עמדי וגו'. אמר חבריא שמעו
מלין עתיקין דבעינא לגלגא בתר

ואל מי תדמיוני ואשׁוה יאמר קדוש
פתח עוד רבי שמעון ואמר, (דברים
לב) ראו עתה כי אני אני הוא
ואין אלהים עמדי וגו'. אמר, חברים
שמעו דברים עתיקים שרציתי לגלות

דא תידיב רשו עלאה למימר. מאי ניהו דאמר ראו עתה כי אני הוא. אלא דא הוא עילת על כל עלאין. ההוא דאתקרי עלת העלות עלת מאלין עלות. דלא יעביד חד מאלין עלות שום עובדא עד דנטיל רשות מההוא דעליה. כמה דאוקימנא לעילא בנעשה אדם.

אחר שנתנה [לי] רשות עליונה לומר. מי זה שאמר ראו עתה כי אני אני הוא? אלא זהו עלת על כל העליונים, אותו שנקרא עלת העלות, עלת מהעלות האלה, שלא יעשה אחד מהעלות הללו שום מעשה עד שיקח רשות מאותו שעליו, כמו שבארנו למעלה בנעשה אדם.

נעשה ודאי. על תרין אתמר. דאמר דא ליהוא דלעילא מניה נעשה. ולא עביד מדעם אלא ברשו ואמירה מההוא דלעילא מניה. וההוא דלעילא מניה לא עביד מדעם עד דנטיל עצה מחבריה. אבל ההוא דאתקרי עלת על כל עלות דלית לעילא מניה ולא לתתא שוה ליה. כמא דאת אמר, (ישעיה מ) ואל מי תדמויני ואשׁוה יאמר קדוש. אמר ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי, דנטיל עצה מניה. כגוונא דההוא דאמר ויאמר אלהים נעשה אדם.

נעשה ודאי. על שנים נאמר. שאמר זה לאותו שלמעלה ממנו נעשה. ולא עושה דבר אלא ברשות ואמירה מאותו שלמעלה ממנו. ואותו שלמעלה ממנו לא עושה דבר עד שלוקח עצה מחברו. אבל אותו שנקרא עלת על כל עלות, שאין למעלה ממנו ולא למטה שוה לו, כמו שנאמר (ישעיה מ) ואל מי תדמויני ואשׁוה יאמר קדוש. אמר, ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי, שלוקח ממנו עצה, כמו שאותו שאמר ויאמר אלהים נעשה אדם.

קמו בלחו חבריאי ואמרו רבי הב לנא רשו למללא בהאי אתר. אמרו והא לא אוקמת לעילא דעלות העלות אמר לכת"ר נעשה אדם. אמר לון הוו שמעין אודנייכו מה דפומכון ממללן. והא לא אמרית לכו השתא דאית דאתקרי עלת העלות ולא איהו ההוא דאתקרי עלת על כל עלות. דלעלת על כל עלות לית ליה תננינא דנטיל עצה מניה דאיהו יחיד קדם בלא ולית ליה שותפא.

קמו כל החברים ואמרו, רבי, תן לנו רשות לדבר במקום זה. אמרו, והרי לא בארת למעלה שעלת העלות אמר לכת"ר נעשה אדם? אמר להם, היו שומעים אזניכם מה שפיכם מדבר! והרי לא אמרתי לכם עכשו שיש מי שנקרא עלת העלות, וזה אינו אותו שנקרא עלת על כל עלות, שלעלת על כל עלות אין לו שני שלוקח ממנו עצה, שהוא יחיד לפני הכל, ואין לו שותף.

ובגין דא אמר ראו עתה כי אני הוא ואין אלהים עמדי דנטיל עצה מניה, דלא אית ליה תניינא ולא שותפא ולא חושבנא. דאית אחד בשתוף כגון דכר ונוקבא ואתמר בהון (ישעיה נא) כי אחד קראתיו אבל איהו חד בלא חושבן ולא שתוף. ובגין דא אמר ואין אלהים עמדי. קמו בלהו ואשתטחו קמיה ואמרו זכאה בר נש דמאריה אסתכס עמיה לגלגאה רזין ממירין דלא הוו מתגלליין למלאכיא קדישייא.

ולכן אמר ראו עתה כי אני הוא ואין אלהים עמדי, שאין לו שני ולא שותף ולא חשבון. שיש אחד בשתוף כמו זכר ונקבה, ונאמר בהם (שם נא) כי אחד קראתיו, אבל הוא אחד בלי חשבון ולא שתוף, ולכן אמר ואין אלהים עמדי. קמו כלם והשתטחו לפניו ואמרו, אשרי האיש שרבונו מסכים עמו לגלות סודות טמירים שלא היו מתגלים למלאכים קדושים.

כשבן אדם שב בתשובה, היד הוא מצילה אותו מהדין

אמר לון חברייא, אית לן לאשלמא קרא, דכמה רזין ממירין אית בהאי קרא.

דף כג
ע"א

(דברים לב) אני אמות ואחיה וגו' אני אמות ואחיה בספירן. אחיה מסטרא דימינא חיי. ומסטרא דשמאלא מותא. ואי לא אסתכמן תרויהו בעמודא דאמצעיתא לא אתקיים דינא. דאגון במוותב תלתא בחדא. ולזמנין (דף כג ע"א) אסתכמו תלתא למעבד דינא, וייתי י"ד (ימינא) דאיהי פשוטה לקבל שבים דאיהו ידו"ד יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ודא שכנינא אתקרי יד ימין מסטרא דחס"ד. יד שמאל מסטרא דגבורה. יד ידו"ד מסטרא דעמודא דאמצעיתא. כד בר נש תב בתיובתא האי יד שזיב ליה מן דינא. אבל כד דן עלת על כל העלות אתמר ביה ואין מידי מציל.

כשבן אדם שב בתשובה, היד הוא מצילה אותו מהדין

אמר להם, חברים, יש לנו להשלים הפסוק, שפמה סודות טמירים יש בפסוק הזה (דברים לב) אני אמות ואחיה וגו'. אני אמות ואחיה - בספירות. אחיה - מצד של הימין חיים, ומצד השמאל מות. ואם לא מסכימים שניהם עם עמוד האמצעי, לא מתקים הדין, שהם במושב שלשה כאחד. ולפעמים מסכימים שלשה לעשות דין, ויבא י"ד [ימין] שהיא פשוטה לקבל שבים, שהוא יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א. וזו שכנינה נקראת יד ימין מצד החס"ד. יד שמאל מצד הגבורה. יד יהו"ה מצד עמוד האמצעי. כשבן אדם שב בתשובה, היד הוא מצילה אותו מהדין. אבל כשדן עלת על כל העלות, נאמר בו ואין מידי מציל.

ראו עתה כי אני הוא - זה הקדוש
ברוך הוא ושכינתו

ועוד תלת זמנן אתמר בהאי קרא אני
אני אני. דאית בהון א' א' א' י' י'
י'. דאתרמיוז ביו"ד ה"י וא"ו ה"י, יו"ד
ה"א וא"ו ה"א. ואית בהון ג' ווין ו' ו' ו'
ו' אחיה ו'אני ו'אין דאתרמיוז באלין שמקן.
ועם כל דא דהאי קרא הא אוקמוה
חברייא לגבי אלהים אחרים. כמא דאת
אמר ראו עתה כי אני הוא, דא
קודשא בריך הוא ושכינתיה דאתמר בהו
אני וה"ו. ואין אלהים עמדי דא סמא"ל
ונח"ש. אני אמת ואחיה, אני אמת
בשכינתי למאן דאיהו חייב. ואני אחיה
בה למאן דאיהו זכאי. ואין מידי מציל דא
י"ד יו"ד דאיהו יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו
ה"א ואיהו כוז"ו במוכס"ז כוז"ו וכלא
קשומט. אבל מה דאתמר לעילא עלת
עלאה דאיהו עלת על כל העלות. והאי
רוא לא אתמסר לכל חביא ונביאה (נ"א
אבל מה דאתמר לעילא על עלאה דאיהו על העלות
האי רוא לא אתמסר אלא לכל חביא ונביאה).

ראו עתה כי אני הוא - זה הקדוש
ברוך הוא ושכינתו

ועוד, שלש פעמים נאמר בפסוק זה
אני אני אני, שיש בהם א' א'
א' י' י' י', שנרמזו ביו"ד ה"י וא"ו
ה"י יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ויש בהם
שלש ווים, ו' ו' ו' - ו' אחיה ו'אני
ו'אין - שנרמזו בשמות האלה. ועם
כל זה שהרי בארו את הפסוק הזה
החברים אצל אלהים אחרים, כמו
שנאמר ראו עתה כי אני הוא - זה
הקדוש ברוך הוא ושכינתו שנאמר
בהם אני וה"ו. ואין אלהים עמדי -
זה סמא"ל ונח"ש. אני אמת ואחיה
- אני אמת בשכינתי למי שהוא
רשע, ואני אחיה בה את מי שהוא
צדיק. ואין מידי מציל - זה יו"ד
יהו"ה שהוא יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו
ה"א, והוא כוז"ו במוכס"ז כוז"ו,
והכל אמת. אבל מה שנתבאר
למעלה עלת העליון שהוא עלת על
כל העלות, והסוד הזה לא נמסר לכל
חכם ונביא [נ"א אבל מה שנאמר
למעלה על עליון שהוא על העלות,
הסוד הזה לא נמסר אלא לכל חכם
ונביא].

בא ראה כמה עלות הם נסתרים שהם
מתלבשים והם מרפכים
בספירות, והספירות מרפכה להם,
שהם טמירים ממחשבת בני אדם,
ועליהם נאמר (קהלת ה) כי גבה מעל
גבה שמר וגו'. אורות מצחצחים
אלה על אלה. ואלה שמקבלים הם

תא חזי כמה עלות אנון סתימין דאנון
מתלבשין ואנון מורכבין בספירן,
וספירן מרפכה לגביהו, דאנון טמירין
ממחשבתא דבני נשא, ועליהו אתמר
(קהלת ה) כי גבה מעל גבה שומר וגו'.
נהורין מצחצחים אלן על אלן. ואלן
דמקבלין אנון חשוכין מאחרנין דעליהו

דמקבלין מנייהו. ועלת (על כל) העלות לית
נהורא קיימא קמיה דכל נהורין מתחשכן
קמיה.

חשוכים מאחרים שעליהם
שמקבלים מהם. ולעלת [על כל]
העלות אין אור עומד לפניו, שכל
האורות חשוכים לפניו.

נעשה אדם בצלמנו

אמר ליה בוצינא קדישא בְּתַר דְּאָמַר
(בראשית א') נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
בְּדְמוּתֵנוּ מֵאִי נִיהוּ דְּאָמַר לְבָתַר וַיִּבְרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. אָמַר לִיה מָה
דְּאוּקְמוּהָ עַל דָּא מֵאֲרִי מִתְנִיתִין דְּמִנְהוֹן
אָמְרוּ (הוא) נִבְרָא וּמִנְהוֹן (אמרו) לֹא נִבְרָא
וְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא בְּרָא לִיה, דְּכָתִיב
(בראשית א') וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ.

רעיא
מהיכא,
השלמה
מההשמות
(סימן ד)

נעשה אדם בצלמנו

אמר לו, מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, אַחַר
שְׁאָמַר (בראשית א) נַעֲשֶׂה אָדָם
בְּצַלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ, מָהוּ שְׁאָמַר אַחַר
כֵּךְ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ?
אָמַר לו, מָה שְׂבָאָרוּ עַל כֵּךְ בְּעַלִּי
הַמְשָׁנָה, שְׁמָהּ אָמְרוּ נִבְרָא, וּמָהּ
אָמְרוּ לֹא נִבְרָא, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּרָא אוֹתוֹ, שְׁכָתוּב (שם) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

אמר ליה אי הכי איהו לא יהיב חלקא
בְּיַד חַד מְנִייהו וְלֹא אַתְעֵבִיד
בְּדִיוּקְנָא דִּילְהוֹן אֱלָא בְּאִיקוּנִין דְּמִלְכָּא
בְּצַלְמוֹ בְּדְמוּתוֹ דְּאִיהוּ צֻלָּם וּדְמוּת
תְּבִנִיתוֹ. אָמַר הָכִי אִשְׁתְּמוּדַע. אָמַר חַס
וְשְׁלוֹם. אֱלָא אָנָּה אִימָא דְּאַתְבְּרִי בְּכֻלָּא
וְאַשְׁלִימִיָּה עַל כֻּלָּא. דְּאִי הוּא יְהִיב כָּל חַד
חוּלְקִיָּה בּוֹמְנָא דְּהוּא כַּעֲסִיָּה עֲלִיהָ כָּל חַד
הוּא נְטִיל חוּלְקִיָּה מִנִּיהּ, כִּי בְּמָה נַחֲשֵׁב
הוּא.

אמר לו, אִם כֵּךְ הוּא, לֹא יִתֵּן חֶלֶק
בְּיַד אֶחָד מֵהֶם וְלֹא נַעֲשֶׂה
בְּדְמוּת שְׁלֵהֶם, אֱלָא בְּאִיקוּנִין שֶׁל
הַמֶּלֶךְ, בְּצַלְמוֹ בְּדְמוּתוֹ, שֶׁהוּא צֻלָּם
וּדְמוּת תְּבִנִיתוֹ. אָמַר, כֵּךְ נִודַע? אָמַר,
חַס וְשְׁלוֹם, אֱלָא אָנִי אוֹמֵר שֶׁנִּבְרָא
בְּכֻלָּ וְהַשְׁלִיטוֹ עַל הַכֹּל, שְׁאִם הָיָה כָּל
אֶחָד נוֹתֵן בּוֹ חֶלֶק, בְּזִמְנִי שֶׁהָיָה כּוֹעֵס
עָלָיו כָּל אֶחָד הָיָה נוֹטֵל חֶלֶקוֹ מִמֶּנּוּ,
כִּי בְּמָה נַחֲשֵׁב הוּא?

אלא קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא בְּרָא לִיה כָּל חַד
בְּדִיוּקְנִיָּה, דָּא מִלְכּוּת קְדִישָׁא
דְּאִיהִי תְּמוּנַת כָּל, דְּבָה אִסְתְּכָל קוּדְשָׁא
בְּרִידָא הוּא וַיִּבְרָא עֲלֵמָא וְכָל בְּרִיין דְּבְרָא
בְּעֲלֵמָא וְכָלל בָּהּ עֲלָאִין וְתַתָּאִין בְּלֹא
פִּירוּדָא כָּלל וְכָלל בָּהּ עֶשֶׂר סְפִירָן וְכָל
שְׁמָהּ וּכְנוּיָן וְהוּיָן וְעֵלָת כָּל בְּלֹא דְּאִיהוּ

אלא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָא אוֹתוֹ כָּל
אֶחָד בְּדְמוּתוֹ, זוּהִי מִלְכּוּת
הַקְדוּשָׁה שֶׁהִיא תְּמוּנַת כָּל, שְׁבָה
הַסֶּתֶכֶל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיִּבְרָא אֶת
הָעוֹלָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת שֶׁבָּרָא בְּעוֹלָם,
וְכָלל בָּהּ עֲלִיוֹנִים וְתַתְּחוּנִים בְּלִי
פִּרּוּד כָּלל, וְכָלל בָּהּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת,

אָדוֹן עַל כָּלָא וְלִית אֱלֹהָא בְּר מִנְיָה וְלֹא אֲשַׁתְּכַח בְּכָל עֲלָאין וְתַתָּאין פְּחוֹת מִנְיָה.

וְכָל הַשְּׁמוֹת וְהַכְּנוּיִים וְהַהֲוִיּוֹת, וְעַלֹת עַל הַכָּל שֶׁהוּא אָדוֹן עַל הַכָּל, וְאֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעַדָּיו, וְלֹא נִמְצָא בְּכָל הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים פְּחוֹת מִמֶּנּוּ.

בְּגִין דְּאִיהוּ קָשֶׁר דְּכֻלְהוּ שְׁלִימוֹ דְּכֻלְהוּ לְקִיּוּמָא בִּיה וּמְלֻכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וּבְגִין דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח עֲלֹת עַל כָּלָא בְּעֲלָאין וְתַתָּאין פְּחוֹת מִנְיָה אִפִּילוּ בְּחַד מִנְיָהוּ (אֲתַקְרִיבַת אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל, וּמִסְטָרָא דְעֲלֹת עַל כָּלָא אֲתַמַּר בֵּה (דְּבָרִים ד')) כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה, אֲבָל מִסְטָרָא דְשָׂאָר עֲמִין אֲתַמַּר בֵּהוּ (בֵּה) (בַּמִּדְבָּר י"ב) וְתְמוּנַת י"י יְבִיט.

בְּגִלָּל שֶׁהוּא קָשֶׁר שֶׁל כָּלָם וְהַשְּׁלֻמוֹת שֶׁל כָּלָם, לְקִים בּוֹ וּמְלֻכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וּבְגִלָּל שֶׁלֹּא נִמְצָא עֲלֹת עַל הַכָּל בְּעֲלִיּוֹנִים וּבַתַּחְתּוֹנִים פְּחוֹת מִמֶּנּוּ אִפִּילוּ בְּאַחַד מֵהֶם, הִיא [נִקְרָאֵת] הַתְּקַרְבָּה אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל. וּמִצַּד שֶׁל עֲלֹת עַל הַכָּל נֶאֱמַר בֵּה (דְּבָרִים ד') כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה. אֲבָל מִצַּד שֶׁל שָׂאָר הָעַמִּים נֶאֱמַר בֵּהֶם [בֵּה] (בַּמִּדְבָּר יב) וְתְמוּנַת ה' יְבִיט.

אַתָּא בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְשָׂאָר חֲבֵרִיָּא וְאֲשַׁתְּכַחוּ קְמִיָּה וְאֶמְרוּ כְּעֵן לִית מָאן דְּיָכִיל לְמִיטֵל מִנְיָה חוּלְקִיָּה דְּלֹא יְהִיב לִיה חַד מְעֻלְמָא אֱלָא בּוֹרָא עֲלָמִין עֲלֹת עַל כָּלָא, וּבִיָּה תְלִיָּא עוֹנְשִׁיָּה אוֹ אַגְרִיָּה וְלֹא בְּמִלְאָךְ וְשָׂרָף וְלֹא בְּשׁוּם בְּרִיָּה דְעֻלְמָא וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּיָה רַבְּנָן דְּמִתְנִיתִין הַמְּשַׁתֵּף שֵׁם שָׁמַיִם וְדָבָר אַחֵר נֶעְקַר מִן הָעוֹלָם. (ע"כ): (עַד כָּאן מִהַשְּׁמֻטוֹת)

בֵּה הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה וְשָׂאָר הַחֲבֵרִים וְהַשְּׁתַּחֲוִי לְפָנָיו וְאֶמְרוּ, כָּעֵת אֵין מִי שֶׁיָּכֹול לְטַל מִמֶּנּוּ אֶת חֲלָקוֹ, שֶׁלֹּא נָתַן לוֹ אַחַד מִהָעוֹלָם, אֱלָא בּוֹרָא הָעוֹלָמוֹת עֲלֹת עַל הַכָּל, וּבּוֹ תְלוּי עֲנִשׁוֹ אוֹ שְׂכָרוֹ, וְלֹא בְּמִלְאָךְ וְשָׂרָף וְלֹא בְּשׁוּם בְּרִיָּה מִהָעוֹלָם, וּבְגִלָּל כֹּךְ פְּרִשְׁיָה חֲכָמֵי הַמְּשֻׁנָּה, הַמְּשַׁתֵּף שֵׁם שָׁמַיִם וְדָבָר אַחֵר נֶעְקַר מִן הָעוֹלָם:

ע"כ. (עַד כָּאן מִהַשְּׁמֻטוֹת)

אִם אָדָם חוּטָא, הָרִי מְקַדִּים לוֹ תְּשׁוּבָה לְחִזּוֹר לְרַבּוֹנוֹ לְתַקֵּן בְּמָה שְׁחָטָא דְּבָר אַחֵר, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצֻלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ, הֵא אוֹקְמוּיָה חֲבֵרִיָּא עַל מְלָאכֵי הַשְּׂרָת דְּאֲנוּן אֲמָרִי הָאִי קָרָא. אֲמַר לְהוּ בְּתַר דְּהוּ יִדְעִין מָה דְּתָהוּ וּמָה דְּעִתִּיד לְמַהוּי וְאֲנוּן הוּוּ יִדְעִין דְּעִתִּיד לְמַחְטִי

אִם אָדָם חוּטָא, הָרִי מְקַדִּים לוֹ תְּשׁוּבָה לְחִזּוֹר לְרַבּוֹנוֹ לְתַקֵּן בְּמָה שְׁחָטָא דְּבָר אַחֵר, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצֻלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ - הָרִי פְּרִשְׁוִיָּה הַחֲבֵרִים עַל מְלָאכֵי הַשְּׂרָת שֶׁהֵם אוֹמְרִים אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה. אֲמַר לָהֶם, אַחֵר שֶׁהָיוּ יוֹדְעִים מָה שֶׁהָיָה וּמָה

אמאי בעו למעבד ליה. ולא עוד אלא דעזא ועזאל הוו מקטרגי עליה בזמנא דאמר שכינתא לקודשא בריך הוא נעשה אדם, אמרו מה אדם ותדעהו. מה את בעי למכרי אדם, ותדעהו דעתיד למחמי קמך באתתא דיליה דאיהי חשך. דאור (מ"י דף כ"ח) איהו דכורא וחשך נוקבא שמאלא חשך דבריאה. בההוא זמנא שכינתא אמרת לון בהאי דאתון מקטרגין אתון עתידים למנפל. בדכתיב ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טובות הנה וגו' (חשקו בהון) וטענו בהון ואפיל לון שכינתא מקדושה דלהון.

שעתיד להיות והם היו יודעים שעתיד לחטא, למה רצו לעשות אותו? ולא עוד, אלא שעזא ועזאל היו מקטרגים עליו בזמן שאמרה שכינה לקדוש-ברוך-הוא נעשה אדם. אמרו, מה אדם ותדעהו? מה אתה רוצה לברא אדם, ותדעהו שעתיד לחטא לפניך באשתו שהיא חשך? שאור הוא זכר, וחשך נקבה, שמאל חשך של בריאה. באותו זמן אמרה להם השכינה: בזה שאתם מקטרגים, אתם עתידים לנפל, כמו שכתוב ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טבת הנה וגו'. [חשקו בהם] וטענו בהם, והפילה אותם השכינה מקדשתם.

אמרו חברי'א רבי רבי, אדהכי (נ"א אי הכי) עזא ועזאל לא הוו משקרין במלוליהו. דודאי בנוקבא עתיד אדם למחמי. אמר להו הכי אמרה שכינתא אתון אודמנתון לקטרגא קדמי יתיר מחילא דמרומא, אי אתון הויתון שפירין מאדם בעובדייכו יאות לכו לקטרגא עליה. אבל איהו עתיד למחמי באתתא חדא, אתון בנשין סגיאין. חבתיכון יתיר מבני נשא כמה דכתיב ויראו בני האלהים את בנות האדם וגו', את בת האדם לא נאמר, אלא את בנות האדם. ולא עוד אלא אם אדם חב הא אקדים ליה תשובה לאהדרא למאריה לאתקנא במה דחב.

אמרו החברים, רבי רבי, בין כך [נ"א אם כך], עזא ועזאל לא היו משקרים בדבריהם, שונדאי בנקבה עתיד אדם לחטא. אמר להם, כך אמרה השכינה: אתם הזדמנתם לקטרג לפני יותר מצבא המרום. אם אתם הייתם יפים מאדם במעשיכם, נאה לכם לקטרג עליו, אבל הוא עתיד לחטא באשה אחת, ואתם בנשים רבות. החבה שלכם יותר מבני אדם, כמו שכתוב ויראו בני האלהים את בנות האדם. את בת האדם לא נאמר, אלא את בנות האדם. ולא עוד, אלא אם אדם חוטא, הרי מקדים לו תשובה לחזר לרבונו לתקן במה שחטא.

ראה נתתי לפניה היום את החיים

אמרו ליה חברייא (רבי רבי) אי הכי אמאי כולי האי. אמר רבי שמעון לחברייא אי לא דהוה הכי דברא קודשא בריך הוא יצרא טבא וכישא דאנן אור וחשך לא הוה זכו וחובה לאדם דבריא. אלא (בגין) דאתברי מתרווייהו, ובגין דא (דברים ל) ראה נתתי לפניה היום את החיים וגו'. אמרו ליה כולי האי אמאי. ולא הוה שפיר דלא אתברי דלא למיחב ולגרמא כל מה דגרים לעילא ולא הוה ליה לא עונש ולא שכר.

ראה נתתי לפניה היום את החיים

אמרו לו החברים, [רבי רבי], אם כך, למה כל זה? אמר רבי שמעון לחברים, אם לא היה כך שברא הקדוש ברוך הוא יצר טוב ורע, שהם אור וחשך, לא הייתה זכות וחובה לאדם של בריאה, אלא [בגלל] שנברא משניהם, ולכן (דברים ל) ראה נתתי לפניה היום את החיים וגו'. אמרו לו, כל זה למה? ולא היה יפה שלא נברא ושלא לחטא ולגרם כל מה שגרים למעלה, ולא היה לו לא עונש ולא שכר?!

כל מי שחטא, כאלו הפשיט לשכינה את מלבושיה

אמר לון מן הדין הוה ליה למברייא כך. בגין דאורייתא בגיגיה אתבריות דכתיב בה עונשא לרשיעייא ואגרא לצדיקייא ולא הוה אגרא לצדיקייא ועונשא לרשיעייא אלא בגין אדם דבריא (ישעיה מה) לא תהו בראה לשבת יצרה. אמרו ודאי כען שמענא מה דלא שמענא עד השתא, דודאי לא ברא קודשא בריך הוא מלתא דלאו איהו צריך. ולא עוד אלא אורייתא דבריא (דף כג ע"ב) איהו לבושא דשכינתא. ואי אדם לא הוה עתיד למברי (למחטא) הות שכינתא בלא כסוייא כגוונא דעני. ובגין דא כל מאן דחב כאלו אפשיט לשכינתא מלבושהא. והאי איהו עונשא דאדם.

כל מי שחטא, כאלו הפשיט לשכינה את מלבושיה

אמר להם, מן הדין היה לו לבראו כך, בגלל שהתורה בגללו נבראה, שכתוב בה עונש לרשעים ושכר לצדיקים, ולא היה שכר לצדיקים ועונש לרשעים אלא בגלל אדם של בריאה, (ישעיה מה) לא תהו בראה לשבת יצרה. אמרו, ודאי כעת שמענו מה שלא שמענו עד עכשו, שנדאי לא ברא הקדוש ברוך הוא דבר שלא צריך, ולא עוד, אלא התורה של בריאה היא לבוש השכינה, ואם אדם לא היה עתיד להבראת [לחטא], הייתה השכינה בלי כסוי כמו עני. ולכן כל מי שחטא, כאלו הפשיט לשכינה את מלבושיה, וזהו עונש האדם.

כל מי שמקיים מצוות התורה, כאלו
הלביש לשכינה את מלבושיה
ובל מאן דמקיים פקודין דאורייתא כאלו
הוא לביש לשכינתא בלבושהא.
ובגין דא אוקמוה בכסויא דציצית (ותפלין)
(שמות כב) כי היא כסותו לבדה היא
שמלתו לעורו במה ישכב בגלותא והא
אוקמוה. תא חזי, חשך איהו אוכמו
דאורייתא אור חורו דאורייתא.

כל מי שמקיים מצוות התורה, כאלו
הלביש לשכינה את מלבושיה
ובל מי שמקיים מצוות התורה, כאלו
הלביש לשכינה את מלבושיה.
ולכן פרשה בכסוי הציצית [ותפלין]
(שמות כב) כי היא כסותה לבדה היא
שמלתו לעורו במה ישכב, בגלות?
והרי פרשה. בא ראה, חשך הוא
שחר של התורה, אור הלכן של
התורה.

ולכל בני ישראל היה אור במושבבתם
חורו דאורייתא וכד איהו אור מתלבש
בחשך אתמר באורייתא (שיר
השירים א) שחורה אני ונאור וכד אסתלק
מתמן אור דאיהו חורו אמרה אל תראוני
שאני שחרחרת ואורייתא כגונא דבת
עינא דאיהי אוכמא ושפירא באור דנהיר
בה ובגין דא בת עינא ואור דנהיר בה
אמרה (תהלים כו) יי אורי וישעי ממי אירא
אורי אור יי דאיהי בת עין ותרין גוגין אית
ליה אור מלגא וחשך מלכר למיהוי
שלטאה בהו על כל קלוסין (קלפין) הדא
הוא דכתיב (תהלים ק"ג) ומלכותו בכל
משלה.

השלמה
מהשמטות
(סימן ה)

ולכל בני ישראל היה אור במושבבתם
לבן של התורה, וכשאותו אור
מתלבש בחשך, נאמר בתורה
שחורה אני ונאור. וכשמתעלה משם
אור שהוא לבן, אומרת אל תראני
שאני שחרחרת, והתורה כמו שבת
עין, שהיא שחורה ויפה באור
שמאיר בה, ולכן בת עין והאור
שמאיר בה אמרה ה' אורי וישעי ממי
איך. אורי - אור יי, שהיא בת עין,
ושני גוגנים יש לה - אור מבפנים
וחשך מבחוץ, להיות שולט בהם על
כל הקלוסים [קלפות]. זהו שכתוב
(תהלים קג) ומלכותו בכל משלה.

בלבושא דאור איהי שליטת על כל
אינון דאתמר בהון (שמות י'
ולכל בני ישראל היה אור במושבבתם
ובלבושא אוכמא שליטת על חייביא
דאתמר בהון (שמאל א' ב') ורשעים בחשך
ידמו.

בלבוש של אור היא שולטת על כל
אותם שנאמר בהם (שמות י'
ולכל בני ישראל היה אור במושבבתם,
ובלבוש שחר שולטת על הרשעים
שנאמר בהם (שמאל א ב) ורשעים
בחשך ידמו.

ועוד אור איהו מסטרא דמינא דאיהו
אור יום קדמאה דאתמר ביה

ועוד, אור הוא מצד הימין (חסד),
שהוא אור של יום ראשון

(בראשית א') יהי אור דא אברהם ויקרא
אלהים לאור יום. חשך מסטרא דשמאלא
דאתמר ביה ביצחק (בראשית כ"ז) ותכהין
עיניו מראות ולחשך קרא לילה יעקב
דאתלבש מתרוהו באור דימינא ובחשך
דשמאלא ובתרוהו עמודא דאמצעיתא
איהו עמוד.

שנאמר בו יהי אור, זה אברהם,
ויקרא אלהים לאור יום. חשך מצד
השמאל, שנאמר בו ביצחק (שם כז)
ותכהין עיניו מראות, ולחשך קרא
לילה. יעקב שהיה לבוש משניהם
באור של ימין ובחשך של שמאל,
ובשניהם עמוד האמצעי הוא עמוד.

תלמידי חכמים שמתרבים במי התורה,
שיורשים משם נפש חיה

תלמידי חכמים שמתרבים במי התורה,
שיורשים משם נפש חיה

עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני
העם (שמות י"ז). ענן מסטרא דיליה
מא, חשך מסטרא דיליה אשא עמוד
איהו שלום ביניהו. הדא הוא דכתיב (איוב
כ"ה) עושה שלום במרומיו וכד איהו
באמצעיתא (שמות יד) ולא קרב זה אל זה
כל הלילה, לא קריב מא אשא ולא
אשא למא דאיהו אפריש ביניהו. ודא
איהו מחלוקת בית הלל ובית שמאי
שהיא לשם שמם ולקבליהו תרין
אמוראי דרקיעא מיכאל וגבריאל ושר
שלום מכריע ביניהם דאיהו נוריא"ל,
אוריאל אתקרי מסטרא דימינא נוריאל
מסטרא דשמאלא ואיהו אדם דלתתא
מטטרו"ן שמיא שליט על כל מארי
מתניתין הדא הוא דכתיב (בראשית א')
וירדו בנגת הים אליו תלמידי חכמים
דמתרין בימא דאורייתא דירתי מתמן
נפש חיה.

עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני
העם. הענן מצד שלו
מים. החשך מצד שלו אש. עמוד
הוא שלום ביניהם. זהו שכתוב (איוב
כח) עושה שלום במרומיו. וכשהוא
באמצע - ולא קרב זה אל זה כל
הלילה. לא קרב המים לאש, ולא אש
למים, שהוא מפריד ביניהם. וזוהי
מחלוקת בית הלל ובית שמאי שהיא
לשם שמם, וכנגדם שני אמוראים
של הרקיע, מיכאל וגבריאל, ושר
שלום מכריע ביניהם, שהוא נוריאל.
אוריאל נקרא מצד הימין, נוריאל
מצד השמאל, והוא אדם שלמטה,
מטטרו"ן שמו, שולט על כל בעלי
המשנה. זהו שכתוב (בראשית א') וירדו
בנגת הים, אלו תלמידי חכמים
שמתרבים במי התורה, שיורשים
משם נפש חיה.

ובעוף השמים אליו מארי דזכוון
דבזכותהון פרחין לעילא וירתינן
מתמן רוחא דאיהו עוף יעופף בגדפין
בפקודין דעשה. ובבהמה אליו עמי הארץ

ובעוף השמים - אלו בעלי זכיות,
שבזכותם פורחים למעלה,
ויורשים משם רוח שהוא עוף יעופף
בכנפים במצוות עשה. ובבהמה -

דאתמר בהון (במדבר י"ד) אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם. (עד כאן מההשמעות)

אלו עמי הארץ שנאמר בהם (במדבר יד) אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם. ע"כ.

לא לכבודי עשיתי, אלא לכבוד השכינה

לא לכבודי עשיתי, אלא לכבוד השכינה

פתח רבי שמעון ואמר עלאין שמעו. תתאין אתכנשו. אלן מארי מתיבתא דלעילא ותתא. אליהו באומא ערך טול רשו ונחית הכא, דהא קרבא סגיא אוזמן. חנו"ך ממנא נחית הכא, אנת וכל מארי מתיבתא דתחת ידך. דלא ליקרא דילי עבידנא, אלא ליקרא דשכינתא.

פתח רבי שמעון ואמר, עליונים שמעו, תחתונים התכנסו, אלה מורי הישיבה שלמעלה ושלמטה. אליהו, בשבועה עליך, קח רשות ורד לכאן, שהרי קרב גדול הזדמן. חנוך הממנה, רד לכאן אתה וכל מורי הישיבה שתחת ידך, שלא לכבודי עשיתי, אלא לכבוד השכינה.

צריך להעלות מחשבתו בתפלה באותו כתר אבן מכללת ומעטרת

צריך להעלות מחשבתו בתפלה באותו כתר אבן מכללת ומעטרת

פתח כמלקדמין ואמר. זרקא ודאי במיתך לסלקא צלותא לההוא אתר ידיע, כמה דההיא אבנא דקירטא דאודרכת לאתר ידיע, הכי צריך לסלקא מחשבתיה בצלותיה בההיא תגא אבן מוכללת ומעוטרת. דאתמר בה כל הזקף זוקף בשם דצריך לסלקא לה תמן.

פתח כמקדם ואמר, זרקא ודאי. בבואך להעלות תפלה לאותו מקום ידוע. כמו שאותה אבן הקלע שנזרקה למקום ידוע, כך צריך להעלות מחשבתו בתפלה באותו כתר אבן מכללת ומעטרת, שנאמר בה כל הזקף זוקף בשם, שצריך להעלותה לשם.

ובההוא (אתר דסליק) לה לגבי בעלה אפילו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק. אף על גב דאתמר ביה ואתה תשופנו עקב. ההיא אבן דאיהי 'י' דיעקב דאתמר בה (בראשית מט) משם רועה אבן ישראל לא יפסיק. וצריך לסלקא (נ"א לה) עד אין סוף. וכד נחית לה אתמר ביה כל הפורע פורע בברוך, דצריך לנחתא (נ"א

ובאותו מקום שמעלה אותה לבעלה, אפלו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק, אף על גב שנאמר בו ואתה תשופנו עקב. אותה האבן שהיא 'י' של יעקב, שנאמר בה (בראשית מט) משם רעה אבן ישראל, לא יפסיק. וצריך להעלותה [נ"א אותה] עד אין סוף. וכשמוריד אותה,

(לה) עד אין תכלית, ולא יפסיק (נ"א לה) מניה לא לעילא לא לתתא.

נאמר בו כל הכורע כורע בבורך, שצריך להורידה עד אין תכלית, ולא יפסיק [נ"א אותה] ממנו לא למעלה ולא למטה.

אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה לזמנין איהו בעלה ו' בצדיק בשית פרקין דתרין שוקין נחת לגבה בתרין שוקין. לזמנא איהו בעלה ו' בתרין (נ"א דרועין) שית פרקין דסליקת לגבה בתרין דרועין. לזמנין איהו בן אבא ואמא בן י"ה צריך לסלקא. (ס"א לה לעילא וכד) לעילא לה. וכד סלקת תמן לזמנין איהו בהפוכא ו' ובין י' ב' גנונא דא א צריך לסלקא לגביה דאתמר בה (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה.

אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה לפעמים בעלה הוא ו' בצדיק בששה פרקים של שתי שוקים יורד אליה בשתי שוקים. לפעמים בעלה הוא ו' בשתי [נ"א זרועות], ששה פרקים שעולה אליו בשתי זרועות. לפעמים הוא בן אבא ואמא, בן י"ה, צריך להעלות נלה למעלה וכאשר למעלה לה. וכשעולה שם, לפעמים היא בהפוך ו' ובין י' כמזו זה א צריך להעלותה אליו, שנאמר בה (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה.

וכד איהי סליקת לעילא, ברישא דכל רישין סלקא. ובגינה מלאכיא אמרין (דף כד ע"ב) אי"ה מקום כבודו. וכד סליקת לא' (לעילא) בגוונא דא א, איהי תנא ברישא דא' עטרה על רישיה בת"ר. וכד נחתא נקודא לתתא ואתעטרת נחיתת ביה בגוונא דא (נ"א קמין). וכד סליקת אתקרי תנא ברזא דטעמי. וכד נחיתת אתקריאת נקודה. וכד מתניח עמה איהי (אתקריאת אות) ז' כלילא מניה אות ברי"ת דאיהו שביעאה דכלא.

ובששהיא עולה למעלה, בראש כל הראשים היא עולה, ובגללה המלאכים אומרים אי"ה מקום כבודו. וכשעולה לא' [למעלה] כמו זה א, היא כתר בראש של א' עטרה על ראשו כתר. וכשירדת נקדה למטה ומתעטרת, יורדת בה כמו זה [א קמין]. וכשעולה נקראת כתר בסוד הטעמים, וכשירדת נקראת נקדה. וכשמתיחד עמה היא [נקראת אות] ז', היא כלולה ממנו אות ברי"ת, שהוא שביעי של הכל.

אבן שלמה וצדק יהיה לך. היא מדה
בין כל ספירה

ובודאי האי אבנא היא בנ"א דכל
עלמין. ובגין דא (דברים כה) אבן
שלימה וצדק יהיה לך. איהי מדה בין כל
ספירה. וספירה דכל ספירה. (נ"א וכל
ספירה) בה סליקת לעשר. שיעור דילה ובה
(נ"א ו' בה) אתעבדת אמה עשר אמות
אורך בין כל ספירה וספירה. ורוא דמלה
עשר אמות אורך הקרש ובין כלא מאה.
איהו י' בין פרק ופרק עשר זמנין סלקא
למדה. (מארי) דמאה אמה.

אבן שלמה וצדק יהיה לך. היא מדה
בין כל ספירה

ובודאי שאבן זו היא בגין כל
העולמות, ולכן (דברים כה)
אבן שלמה וצדק יהיה לך. היא מדה
בין כל ספירה, וספירה של כל
ספירה, [נ"א וכל ספירה] בה עולה
לעשר, השעור שלה. ובה נעשית
אמה עשר אמות ארך בין כל ספירה
וספירה. וסוד הדבר - עשר אמות
ארך הקרש, ובין הכל מאה. י' היא
בין פרק ופרק עשר פעמים עולה
למדה [בעל] של מאה אמה.

כל מדה ומדה נקראת עולם

כל מדה ומדה אתקרי עולם. ואנון י"ו
שיעור ומדה. ו' שקל י' מדה דיליה.
ושעורא דמדה חמש אמות אורך וחמש
אמות רחב. ואנון לקבל שעורא דכל רקיע
דמהלך ת"ק אורביה ות"ק פותייה. ואנון
ה"ה. הרי לך שעור קומה באתנון ידו"ה.
דאת ו' איהו רקיע השמים. חמש רקיעין
דיליה ה' אלן אתקריאו ה' שמים ה'
חמש רקיעין דכלילן בשמים. חמש עלאין
שמי השמים. ואנון ה"ה חמש בחמש. ו'
רקיע שתיחאה לון. י' שביעאה לון י'
שבעה בשבעה וסלקין י"ד. והכי אנון
ארעין שבעה על גבי שבעה בגלדי
בצלים. וכלהו רמיון בתרין עינין.

כל מדה ומדה נקראת עולם

כל מדה ומדה נקראת עולם, וי"ו הם
שעור ומדה. ו' שקל, י' מדה
שלה. ושעור המדה חמש אמות ארך
וחמש אמות רחב. והם כנגד שעור
של כל רקיע שמהלך חמש מאות
ארכו וחמש מאות רחבו, והם ה"ה.
הרי לך שעור קומה באותיות יהו"ה.
שאות ו' הוא רקיע השמים. חמשה
רקיעים שלו ה' אלה נקראו ה' שמים.
ה' חמשה רקיעים שכלולים בשמים,
חמשה עליונים שמי השמים. והם
ה"ה חמש עם חמש. ו' רקיע ששי
להם. י' שביעי להם. י' שבעה
בשבעה ועולים י"ד. וכן הם הארצות
שבעה על גבי שבעה כמו גלדי
בצלים, וכלם רמוזים בשתי עינים.

י' אתקרי עולם קטן. ו' עולם אריך, וכל
מאן דבעי למשאל שאלתין לגבי עולם

י' נקרא עולם קטן, ו' עולם ארך. וכל
מי שרוצה לשאל שאלות לעולם

אריך צריך לארכא ביה. וכל מאן דשאל בעולם קצר צריך לקצרא. ועל דא אוקמוה במקום שאמרו לקצר אין אדם רשאי להאריך.

אריך צריך לארכא ביה. וכל מאן דשאל בעולם קצר צריך לקצרא. ועל דא אוקמוה במקום שאמרו לקצר אין אדם רשאי להאריך.

לקצר בצלותין (במדבר יב) אל נא רפא נא לה. בנקודה ד'. להאריך (מסמרא דאות ו). ולהתנפל (דברים ט) (באת פ' וכולא פ"ו). ואתנפל לפניי כראשונה מ' יום ומ' לילה בלא (חד). מ"ם י' נקודה באמצע אתעביר מ"ם מסמרא דחס"ד צריך לארכא בצלותא ובשמא קדישא וסליק ידו"ד ברכיע (וצריך) לארכא בתנועה דא דאיהו רזא דתקיעה. לקצר מסמרא דשברים בינוני, לא בקצירו ולא באריכו. בתרועה דעמודא דאמצעייתא דאיהי שלשלת דתרווייהו שקל הקדש.

לקצר בצלותין (במדבר יב) אל נא רפא נא לה. בנקודה ד'. להאריך (מסמרא דאות ו). ולהתנפל (דברים ט) (באת פ' וכולא פ"ו). ואתנפל לפניי כראשונה מ' יום ומ' לילה בלא (חד). מ"ם י' נקודה באמצע אתעביר מ"ם מסמרא דחס"ד צריך לארכא בצלותא ובשמא קדישא וסליק ידו"ד ברכיע (וצריך) לארכא בתנועה דא דאיהו רזא דתקיעה. לקצר מסמרא דשברים בינוני, לא בקצירו ולא באריכו. בתרועה דעמודא דאמצעייתא דאיהי שלשלת דתרווייהו שקל הקדש.

כנגד רביע שהוא עולה חלם. שברים כנגד שבא. זה צריך להעלות קול, וזה צריך להוריד אותו. ולכן אותם שברים בחשאי שכינה תחתונה, וקול לא ישמע, כמו שנאמר (שמואל א א) וקולה לא ישמע. תרועה זו שלשלת אחוז בשניהם. ויש כמו הרקיע המאריך בו תבה, והיא נקודה חיריק כמו חלם. אין נקודה שאין כמותה בטעמים. סגול אל סגולתא. שבא אל זקף גדול. כלם תמצא להם נקודות אצל הטעמים למי שידוע סודות טמירים. פתח ואמר, זרקא מקף שופר הולך סגולתא.

לקביל רביע דסליק איהו חולם, שברים לקביל שבא. דא בעא לסלקא קלא ודא בעא לנחתא לה. ובגין דא אנן שברים בחשאי שכינתא תתאה וקלא לא ישתמע כמא דאתא אמר, (שמואל א א) וקולה לא ישמע. תרועה דא שלשלת אחיד בתרווייהו. ואית בגוונא דרקיע המאריך ביה תיבה ואיהי נקודה חיריק בגוונא דחלם. לית נקודה דלית בגוונא דילה בטעמי. סגול לגבי סגולתא. שבא לגבי זקף גדול. בלהו תשכח לון נקודי לגבי טעמי למאן דידע רזין טמירין. פתח ואמר זרקא מקף שופר הולך סגולתא. (פתח נקודת ימין יי מלך. נקודת סגול שמאלא יי מלך.)

מאמרי

הקדמת הזהר

רשב"י

צא

באמצעותא יי ימלוך לתתא. רבי אחא אמר יי מלך דא
עלמא עלאה. יי מלך דא תפארת. יי ימלוך דא ארון
הברית):

[פֿתַח נִקְדַּת יָמִין ה' מֶלֶךְ. נִקְדַּת סְגוֹל
שְׁמַאל ה' מֶלֶךְ. בְּאִמְצַע ה' יִמְלוֹךְ
לְמִטָּה. רַבִּי אַחָא אָמַר, ה' מֶלֶךְ זֶה
עוֹלָם עָלִיוֹן, ה' מֶלֶךְ זֶה תַּפְאֶרֶת, ה'
יִמְלוֹךְ זֶה אָרוֹן הַבְּרִית].

עמוד אחד מן הארץ עד לרקיע וצדיק
שמו וכשישראל צדיקים - מתגבר

תאנא עמוד אחד מן הארץ עד לרקיע
וצדיק שמו על שם הצדיקים
וכשישראל צדיקים מתגבר ואם לאו
מתחלש והוא סובל כל העולם דכתיב
(משלי י) וצדיק יסוד עולם. ואם חלש לא
יוכל להתקיים העולם. (עד כאן מההשמטות)

השלמה
מההשמטות
(סימן
נא)

עמוד אחד מן הארץ עד לרקיע וצדיק
שמו וכשישראל צדיקים - מתגבר

שנינו, עמוד אחד מן הארץ עד
לרקיע וצדיק שמו על שם
הצדיקים, וכשישראל צדיקים -
מתגבר, ואם לאו - מתחלש, והוא
סובל כל העולם, שכתוב (משלי י)
וצדיק יסוד עולם, ואם חלש, לא
יוכל להתקיים העולם: ע"כ.

ויהי האדם לנפש חיה

ויפח באפיו נשמת חיים. דא שכינתא
עלאה. עדן תיובתא. ועלה אתמר
ועץ החיים בתוך הגן דא עמודא
דאמצעיתא. הג' שכינתא תתאה. תלת
קמירין אנן נשמתא רוחא נפשא לגביה.
ובהון ויהי האדם לנפש חיה. דאיהו מפיו
ממש אתקרי לשכינתא דאיהי נשמת
חיים. מיד דאמר מלין אלין סליק לעילא.
אמר רבי שמעון חברי'א בודאי מלאכא
הוה. ובודאי סמיוך אית לנא מכל אתר.

דף כז
ע"א

ויהי האדם לנפש חיה

ויפח באפיו נשמת חיים - זו שכינה
עליונה. עדן - תשובה. ועליה
נאמר ועץ החיים בתוך הגן. זה
העמוד האמצעי. הג' שכינה
תחתונה. שלשה קשרים הם, נשמה
רוח ונפש אצלו, ובהם ויהי האדם
לנפש חיה, שהוא ממש מפיו נקרא
לשכינה שהיא נשמת חיים. מיד
שאמר דברים אלו, עלה למעלה.
אמר רבי שמעון, חברים, בודאי זה
היה מלאך, ובודאי תומך יש לנו מכל
מקום.

פֿתַח קָרָא אֲבִתְרִיהּ: ויקח יי אלהים את
הָאָדָם ויניחֵהוּ בִּגְן עֵדֶן וְגו'. ויקח
מֵאֵן נָטִיל לִיה. אֵלָא נָטִיל לִיה מִד' יְסוּדִין
דְּאִתְמַר בְּהוֹן וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהִיה לְאַרְבָּעָה

פֿתַח הַפֶּסוּק אַחֲרָיו: ויקח ה' אלהים
את האדם ויניחֵהוּ בִּגְן עֵדֶן וְגו'.
ויקח - מאין לקח אותו? אלא לקח
אותו מארבעה יסודות שנאמר בהם

ראשים. אפריש ליה מנהון ושוי ליה בגנתא דעדן.

ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. הפרידו מהם, ושם אותו בגן עדן.

בזמן ששב בתשובה ומתעסק בתורה, הקדוש ברוך הוא נוטלו משם, ושם אותו בגן שלו שהיא שכינה

בזמן ששב בתשובה ומתעסק בתורה, הקדוש ברוך הוא נוטלו משם, ושם אותו בגן שלו שהיא שכינה

בגוונא דא יעבר קודשא בריך הוא לבר נש דאתברי מד' יסודין. בזמנא דתב בתויבתא ומתעסק באורייתא. קודשא בריך הוא נטיל ליה מתמן. ועליהו אתמר ומשם יפרד. אפריש נפשיה מתאנה דילהון ושוי ליה בגנתא דיליה דאיהי שכינתא. לעבדה בפקודין דעשה. ולשמרה בפקודין דלא תעשה. אי זכה לנטרא לה איהו יהא רישא על ד' יסודין. ואתעביד נהר דאתשקין על ידיה ולא על ידא אחרא ואשתמודעין ביה דאיהו רבון ושלט עליהו.

כמו זה יעשה הקדוש ברוך הוא לבן אדם שנברא מארבעה יסודות. בזמן ששב בתשובה ומתעסק בתורה, הקדוש ברוך הוא נוטלו משם, ועליהם נאמר ומשם יפרד. הפריד נפשו מתאנות, ושם אותו בגן שלו שהיא שכינה, לעבדה - במצוות עשה, ולשמרה - במצוות לא תעשה. אם זכה לשמר אותה, הוא יהיה ראש על ארבעה יסודות, ויעשה נהר שמשקים על ידו ולא על ידי אחר, ומכירים בו שהוא רבון ושולט עליהם.

ואי עבר על אורייתא אתשקין ממיריו דאילנא דרע דאיהו יצר הרע. וכל אברין דאנון מד' יסודין אתמר בהון (שמות א) וימרו את חייהם וגו' וימרו במיריו דמרה. ולגבי אברין קדישין דגופא דאנון מסמרא דטוב עליהו אתמר (שמות טו) ויבואו מרתה ולא יכלו לשותות מים ממרה וגו'. בגוונא דא אמרו מארי מתניתין וימרו את חייהם בעבודה קשה בקושיא. בחומר בקל וחומר. ובלבנים בלבון הלכתא. ובכל עבודה בשדה דא ברייתא. את כל עבודתם וגו' דא משנה.

ואם עבר על התורה, הם משקים ממירות העץ של רע שהוא יצר הרע. וכל האיברים שהם מארבעה יסודות, נאמר בהם (שמות א) וימרו את חייהם וגו'. וימרו - במירות של מרה. ולגבי איברים קדושים של הגוף שהם מצד הטוב, עליהם נאמר (שם טו) ויבואו מרתה ולא יכלו לשותות מים ממרה וגו'. כגון זה אמרו בעלי המשנה, וימרו את חייהם בעבודה קשה - בקשיא. בחומר - בקל וחומר. ובלבנים - בלבון הלכה. ובכל עבודה בשדה - זו ברייתא. את כל עבודתם וגו' - זו משנה.

מאמרי

הקדמת הזהר

רשב"י

צג

אם שבים בתשובה, נאמר בהם (שם) ויורהו ה' עץ, וזה עץ החיים, ובו וימתקו המים. וזה משה משיח

אם שבים בתשובה, נאמר בהם (שם) ויורהו ה' עץ, וזה עץ החיים, ובו וימתקו המים

אם שבים בתשובה, נאמר בהם (שם)

ויורהו ה' עץ, וזה עץ החיים, ובו וימתקו המים

אם שבים בתשובה, נאמר בהם (שם) ויורהו ה' עץ, וזה עץ החיים, ובו וימתקו המים. וזה משה משיח, שנאמר בו (שם יז) ומטה האלהים בידו. מט"ה זה מטטרו"ן, מצדו חיים ומצדו מיתה. כשמתהפך למטה הוא עזר מצד הטוב. כשמתהפך לנחש הוא כנגדו. מיד (שם יד) וינס משה מפניו.

אם תיבין בתיבתא אתמר בהון (שמות טו) ויורהו ה' עץ. ודא עץ חיים וביה וימתקו המים. ודא משה משיח דאתמר ביה (שמות יז) ומטה האלהים בידו. מט"ה דא מטטרון מסטריה חיים ומסטריה מיתה. כד אתהפך למטה איהו עזר מסטרא דטוב. כד אתהפך לחויא איהו כנגדו. מיד (שמות ד) וינס משה מפניו.

אשרי האיש שישתדל בתורה

דף כז ע"ב וקודשא בריך הוא מסר ליה בידא דמשה ואיהו אורייתא דבעל פה דביה אסור והתר. מיד (לעיל ו ע"ב) דמחא ביה בטיגרא נטל ליה קודשא בריך הוא בידיה. ואתמר ביה (שמואל ב כג) וירד אליו בשבט למחאה ליה ביה. ושב"ט איהו יצר הרע חויא. וכלא איהו בגלותא מחמת דיליה. ועוד ומשם יפרד. זכאה איהו בר נש דאשתדל באורייתא. דבזמנא דנטיל ליה קודשא בריך הוא מהאי גופא מד' יסודין, אתפרש מתמן ואזיל למהוי רישא בד' (דף כז ע"ב) חיוון ואתמר בהון על כפנים ישאונד וגו'.

אשרי האיש שישתדל בתורה

והקדוש ברוך הוא מסרו ביד משה, והיא תורה שבעל פה, שבה אסור והתר. מיד שהכה בו בסלע, לקח אותו הקדוש ברוך הוא בידו, ונאמר בו (שמואל ב כג) וירד אליו בשבט, להכות אותו בו. ושב"ט הוא יצר הרע נחש, והכל הוא בגלות מחמתו. ועוד, ומשם יפרד. אשרי האיש שישתדל בתורה, שבזמן שיקח אותו הקדוש ברוך הוא מהגוף הזה מארבעה יסודות, נפרד משם והולך להיות ראש בארבע חיות, ונאמר בהם על כפנים ישאונד וגו'.

קול ה' ממזנה על המים

דף לא ע"א רבי אלעזר קפץ בקדמיתא ודרש (שם כט) קול יי על המים אל הכבוד הרעים

קול ה' ממזנה על המים

רבי אלעזר קפץ בתחלה ודרש, (שם כט) קול ה' על המים אל הכבוד

י' על מים רבים. קול י' דא קול עלאה דממנא על המים דנגדין מדרגא לדרגא עד דמתכנשי לאתר חד בכנופא חדא. והוא קול עלאה משרד לאנון מין בארתייהו כל חד וחד כפום ארתייה. כהאי גנגא דממנא על מ'א לשדר לון לכל אתר ואתר ברחיו ליה. כך קול י' ממנא על מ'א.

הרעים ה' על מים רבים. קול ה' - זה קול עליון שממנה על המים ששופעים מדרגה לדרגה עד שמתכנסים למקום אחד בכנוס אחד. אותו קול עליון שולח את אותם המים בדרךם, כל אחד ואחד כפי דרכו. כמו בעל הגן הזה שממנה על מים לשלחם לכל מקום ומקום כראוי לו, כך קול ה' ממנה על המים.

אל הכבוד הרעים כמא דאת אמר, (אייב כו) ורעם גבורותיו מי יתבונן. דא סטרא דאתיא מן גבורה ונפקא מיניה. דבר אחר א"ל הכבוד הרעים דא ימינא דנפקא מניה שמאלא. ה' על מים רבים. ה' דא חכמ"ה עלאה דאקרי יו"ד (עדן דקיימא) על מים רבים על ההוא עומקא סתימאה דנפיק מניה כמא דאת אמר (תהלים עז) ושכילך במים רבים.

אל הכבוד הרעים - כמו שנאמר (אייב כו) ורעם גבורותיו מי יתבונן. זה צד שבא מגבורה ויוצא ממנו. דבר אחר אל הכבוד הרעים - זה הימין שיוצאת ממנו שמאל. ה' על מים רבים - ה' זה חכמה עליונה שנקראת יו"ד. על מים רבים - על אותו עמק נסתר שיוצא ממנו, כמו שנאמר (תהלים עז) ושכילך במים רבים.

רבי שמעון פריש פלוגתא ואמר. פתח קרא ואמר כתיב, (שמות כה) לעמית המסגרת תהיינה הטבעות לבדים. מאן ההוא מסגרת, דא הוא אתר סגיר דלא פתיחא בר בשביל חד דקיק דאתידע בגניזו לגביה. ובגנייה אתמלי ורשים תרעין לאדלקא בוצינין. ובגין דאיהו אתר גניז וסתים אקרי מסגרת ודא הוא עלמא דאתי. וההוא עלמא דאתי אתקרי מסגרת.

רבי שמעון פרש את המחלקת ואמר, פתח הפסוק ואמר כתוב (שמות כה) לעמית המסגרת תהיינה הטבעות [ל]בדים לבדים. מי אותה מסגרת? זהו מקום סגור שלא פתוח חוץ מאשר בשביל דקיק אחד שנודע בגניזות אצלו, ובגללו התמלא ורשם שערים להדליק נרות. ובגלל שהוא מקום גניז ונסתר, נקרא מסגרת, וזהו העולם הבא. ואותו העולם הבא נקרא מסגרת.

תהיינה הטבעות אלן עוקאן עלאין דאתאחדן דא כדא מ'א

תהיינה הטבעות - אלו טבעות עליונות שנאחזו זו בזו, מים מרות,

מרוחא ורוחא מאשא ואשא ממאי. בלהון
אתאחדן דא ברא ונפקן דא מן דא בהני
(ס"א כהני) עוקאן, וכלהון מסתכלן לגבי
ההוא מסגרת. דביה מתאחד לההוא
נהרא עלאה לאשקאה לון ואתאחדן ביה.

ורוח מאש, ואש ממים. כלם נאחזו זו
בזו ויוצאים זו מזו בטבעות הללו,
וכלם מסתכלים לאותה מסגרת, שבה
נאחזו לאותו אור עליון להשקותם
ונאחזים בו.

בתים לבדים. הני עוקאן מלאין (עילאין)
אנון בתים ואתרין לבדים דאנון
רתיכין דלתתא. בגין דרא אתי מסטרא
דאשא. ודא מסטרא דמאי. ודא מסטרא
דרוחא וכן בלהו בגין למהוי רתיכא
לארונא. ועל דא מאן דמקרב יקרב באלין
בדים ולא במה דלגו. לך לך אמרין גזירא,
סחור סחור לכרמא לא תקרב. בר אנון
דאתחזון לשמשא לגו. לון אתיהיב
רשותא לאעלאה לשמשא ולקרבא. ועל
דא בתיב, (במדבר א) והזר הקרב יומת.

בתים לבדים - הטבעות הללו הם
עליונים, בתים ומקומות
לבדים שהם מרכבות שלמטה, בגלל
שזה בא מצד האש, וזה מצד המים,
וזה מצד הרוח, וכן כלם, כדי להיות
מרכבה לארון. ועל זה, מי שמתקרב,
מתקרב בבדים הללו ולא במה
שלפנים. לך לך אומרים לגזיר סביב
סביב, לכרם אל תתקרב. פרט לאלו
הראויים לשמש בפנים, להם נתנה
רשות להעלות, לשמש ולקרב, ועל
זה כתוב (במדבר א) והזר הקרב יומת.

בית דבראשית רברבא. רבי יוסי שאיל
ליה. ואמר האי שיתא יומי בראשית
דקא תנינן מאן אנון. אמר ליה היינו
דכתיב (תהלים קד) ארזי לבנון אשר נטע.
במה דאלין ארזין נפקין מן לבנון. הכי נמי
אנון שיתא יומין נפקין מן בראשית.

ב' של בראשית היא גדולה. ר' יוסי
שאיל אותו ואמר, ששת ימי
בראשית הללו ששנינו מהם? אמר
לו, הינו מה שכתוב (תהלים קד) ארזי
לבנון אשר נטע. כמו שהארזים הללו
יוצאים מן לבנון, כך גם אותם ששה
ימים יוצאים מן בראשית.

לך ה' הגדלה והגבורה והתפארת וגו'.
כי כל - זה צדיק. בשמים - זו
תפארת. ובארץ - זו כנסת ישראל

לך ה' הגדלה והגבורה והתפארת וגו'.
כי כל - זה צדיק. בשמים - זו
תפארת. ובארץ - זו כנסת ישראל
וששת הימים העליונים הללו,
הפסוק פרש אותם, שכתוב
(דברי הימים א כט) לך ה' הגדלה
והגבורה והתפארת וגו'. כי כל - זה

ואלין שיתא יומין עלאין קרא פריש לון
דכתיב, (דברי הימים א כט) לך יי
הגדולה והגבורה והתפארת וגו'. כי כל
דא צדיק. בשמים דא תפארת. ובארץ דא

כנסת ישראל. בתרגומו די אחד בשמיא ובארעא. כלומר דיסודא דעלמא דאקרי כל, איהו אחד בתפארת דאקרי שמים, ובארץ (דף לא ע"ב) דאקרי כנסת ישראל.

צדיק. בשמים - זו תפארת. ובארץ - זו כנסת ישראל, כמו תרגומו: שאוחז בשמים ובארץ. כלומר, שיסוד העולם שנקרא כ"ל, הוא אוחז בתפארת שנקרא שמים, ובארץ שנקראת כנסת ישראל.

ועל דא בראשית, ב' ראשית היא (חכמה, כמה דתרגם יונתן בראשית בחכמתא) בגין דאיהי תניינא לחושבנא ואקרי ראשית. בגין דהאי כתרא עלאה טמירא היא קדמאה. ועל דלא עייל בחושבנא, תניינא הוי ראשית. בגין דא ב' ראשית. ועוד כמה דחכמה עלאה איהי ראשית. חכמה תתאה ראשית נמי הויא. ועל דא לית לאפרשא ב' מן ראשית.

ועל זה בראשית. ב' ראשית היא [חכמה, כמו שתרגם יונתן בראשית - בחכמה] בגלל שהיא שניה לחשבון, ונקראת ראשית בגלל שכתר עליון זה טמיר הוא ראשון. ועל שלא נכנס בחשבון, הראשית הוא שני. בגלל זה ב' ראשית. ועוד, כמו שחכמה עליונה היא ראשית, גם כך חכמה תחתונה גם היא ראשית, ולכן אין להפריד ב' מן ראשית.

בראשית מאמר קרינן ליה והכי הוא. ושיטת יומין נפקין מינה ואתכלילן ביה. ואלין אקרון בגוונא דאלין אחרנין. ברא אלהים. הדא הוא דכתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. מאי להשקות את הגן לאשקאה ולקיימא ליה ולאסתכלא ביה בכל מה דאצטריך.

לבראשית קוראים לו מאמר וכך זה. וששה ימים יוצאים ממנו ונכללים בו, ואלה נקראים כמו שאלה האחרים. ברא אלהים - זהו שכתוב ונהר יצא מעדן להשקות את הגן. מה זה להשקות את הגן? להשקותו ולקיים אותו ולהסתכל בו בכל מה שצריך.

אלהים אלהים חיים, דמשמע בראשית ברא אלהים ודאי על ידא דהוא נהרא בגין לאפקא בלא ולאשקאה בלא. השמים חבורא דכר ונוקבא בדקא חזי. לכתר האי ביה אתברי עלמא לתתא. ביה יהיב חילא לכלא.

אלהים - אלהים חיים, שמשמע בראשית ברא אלהים ודאי על ידי אותו נהר כדי להוציא הכל ולהשקות הכל. את השמים - חבור זכר ונקבה פראוי. אחר כך בו נברא העולם למטה, בו נתן כח לכל.

על הברית העולם נברא והתקיים

רבי שמעון אמר על ברית עולם אתברי ואתקיים דכתיב, (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת. מאן ברית דא צדיק יסודא דעלמא דאיהו רזא דזכור. ועל דא עלמא קיימא בברית יומם ולילה כחדא דכתיב אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת. חקות שמים דנגידו ונפקין מעדן עלאה.

דף לב
ע"א

על הברית העולם נברא והתקיים

רבי שמעון אמר, על הברית העולם נברא והתקיים, שפתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת. מי הברית? זה צדיק יסוד העולם, שהוא סוד של זכור. ועל זה העולם עומד בברית יומם ולילה כאחד, שפתוב אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת. חקות שמים וארץ הם ששופעים ויוצאים מעדן העליון.

פתח ואמר, (שופטים ה) מקול מחצצים בין משאבים שם יתנו צדקות ה' וגו'. מקול מחצצים דא קול יעקב. מחצצים כמא דאת אמר, (שמואל א יז) איש הבינים. בין משאבים דאיהו יתיב בין אגון דשאבין מיא מלעילא והוא נטיל בתרין סטרין וכליל להון בגויה.

פתח ואמר, (שופטים ה) מקול מחצצים בין משאבים שם יתנו צדקות ה' וגו'. מקול מחצצים - זה קול יעקב. מחצצים - כמו שנאמר (שמואל א יז) איש הבינים. בין משאבים - שהוא יושב בין אותם ששואבים מים מלמעלה, והוא נוטל בשני צדדים וכולל אותם בתוכו.

ישראל ירשו ברית הזה, ונתן להם הקדוש ברוך הוא ירשת עולמים

שם יתנו צדקות יי. תמן הוא אתר מהימנותא לאתדבקא. שם יתנו צדקות יי. תמן ינקין צדקות יי ושאבין. צדקות פרזונו (בישראל) דא צדיק דעלמא דאיהו קיים וקדיש, ואיהו שאיב ונטיל כלא ומפזר לגבי ימא רבא אגון מוין עלאין. בישראל, דישראל ירתו קיים דא. ונהביה לון קודשא בריך הוא ירותת עלמין.

ישראל ירשו ברית הזה, ונתן להם הקדוש ברוך הוא ירשת עולמים

שם יתנו צדקות ה' - שם הוא מקום האמונה להתדבק. שם יתנו צדקות ה' - שם יונקים צדקות ה' ושואבים. צדקת פרזונו בישראל - זה צדיק העולם שהוא ברית הקדש, והוא שואב ונוטל הכל ומפזר לים הגדול אותם מים עליונים. בישראל - שישראל ירשו ברית הזה, ונתן להם הקדוש ברוך הוא ירשת עולמים.



נחל לכיש 24/8 בית שמש
טל: 054-8436784

קבר רבי שמעון בר יוחאי זי"ע
אוהל הרשב"י



70,000 איש

**מתאחדים בקריאת הזוהר הקדוש
יחד שבטי ישראל, אנשים, נשים, וטף
כל לומד מתחייב לקרוא בכל יום 3 עמודים מהזוהר.
בכל חודש מסיימים לקרוא ביחד
אלף פעמים את הזוהר הקדוש**

**המצטרף יזכה לברכה מידי חודש
בציון של אוהל הרשב"י במירון
ומקבל שכר כנגד כולם - 70 מיליון סיומים של כל ספרי הזוהר**

**להצטרפות נא להתקשר לטל: 03-5784413 פקס: 03-578-4480
מייל: AOEL612@gmail.com**

יש לציין: שם ומשפחה, שם האמא, מקום הלימוד, עיר, טלפון
וכן את סוג הבקשה לברכה: זוג, פרנסה, זרע של קיימא, רפואה, שלום בית, וכו'

**שְׁעָרֵי שָׁמַיִם נִפְתָּח, וּמִידָּ לָנוּ יְרוּחַ, לְהַחִישׁ לָגָּאֵלְנוּ כְּפִי שְׁהִבְטָח,
וּמְשִׁיחַ צְדִיקֵינוּ לָנוּ יִשְׁלַח, וּבְאוֹר הַשְּׁלֹחַ וְהַשְּׁקֵט וּבִטָּח**